

Vrijdag 19 mei 2006. Opening door de voorzitter Jan van Zanen.

.... Ongelofelijke heftige reacties van binnen en buiten onze partij, begrijpelijk voor dat moment, de reden maakt de reacties niet allemaal even verstandig. Het kamerdebat van afgelopen dinsdagavond en nacht was voor iedereen die er aan deelnam een zware beproeving. Een bewogen week, daar kent de 58 jarige geschiedenis van onze partij er meer van. Steeds opnieuw toonden wij liberalen de veerkracht ons te hernemen wij zijn hier vanavond met zeer velen gekomen, die veerkracht zal blijken ook nu. Dames en heren, dit is ons eerste congres na de gemeenteraadsverkiezingen van 7 maart, we hebben reden om gelukkig te zijn met de uitslag van de verkiezingen zelve, vervolgens is te zien dat de VVD, qua wethoudersposten nog veel zwaarder heeft ingeleverd dan op basis van de verkiezingen zelf strikt rekenkundig verwacht kon worden. Dat is enerzijds natuurlijk ontzettend vervelend, wij willen immers een Volkspartij zijn die zoveel mogelijk bestuurders levert en die verantwoordelijkheid draagt. Het CDA bijvoorbeeld heeft bij de verkiezingen meer verloren maar zich in veel meer colleges weten te handhaven, ik weet niet precies dames en heren hoe we deze feiten moeten waarderen is dat nou slim onderhandelen van het CDA of is dat we oude politiek zijn gaan noemen en wat vroeger zetelkleverij heette.

En het grote nadeel van dat fenomeen is dat het er dan op lijkt dat verkiezingen niet zo vreselijk belangrijk zijn wat de verkiezingsuitslag ook is je krijgt toch weer dezelfde coalitie terug. De bereidheid om als je de verkiezingen verliest ook constructief in de oppositie te gaan is wat mij betreft niet per se een verkeerde eigenschap. Voor ons als partij is de vermindering van het aantal wethouders een verlies maar er zit ook een voordelige kant aan. Door bij verlies niet zo gretig te zijn op wethouderzetels brengen wij in de praktijk dat de burger rechtstreekser, dan wellicht vroeger het geval was, invloed heeft op de samenstelling van colleges. Het belang van verkiezingen wordt hierdoor vergroot. Voor de burger heeft het echt zin op te komen bij verkiezingen ook al weet je voor je gevoel dat je er alles aan hebt gedaan, dat je het de afgelopen vier jaar helemaal niet zo beroerd deed je buigt voor de kiezer, je erkent de kiezer heeft altijd gelijk, je neemt daarvoor verantwoordelijkheid voor het resultaat dat is een kwestie van stijl, je doet iets met de stem van de kiezer, je trekt er je conclusies uit.

Ook onze Jozias van Aartsen nam direct zijn verantwoordelijkheid en herkende letterlijk de soevereiniteit van de kiezer het zijn gebaren in grote stijl die door mensen worden gezien en ik denk dat stijl in de politiek belangrijk is je geeft ermee aan wie je bent. Zoals eerder gezegd kijk ik met veel

waardering terug op de periode waarin het hoofdbestuur intensief met Jozias heeft mogen samenwerken een buitengewoon enerverende periode waarin zich zaken hebben afgespeeld die nooit eerder zijn vertoond. Een kamerlid dat voor zichzelf begint, een aanslag op hemzelf, en een moord op een filmmaker die rechtstreeks in verband staat met het werk van één van onze partijgenoten en één van zijn fractiegenoten. Voor zijn inhoud, zijn inzet, zijn moed en kameraadschap ook op moeilijke momenten spreek ik namens het hoofdbestuur grote waardering uit, Jozias heel erg bedankt.

Jet heeft een kus we mogen weer gaan zitten. Met het vertrek van Jozias van Aartsen als fractievoorzitter is ook de vice-voorzitter van de fractie teruggetreden ook haar is de VVD veel verschuldigd, dank je wel Bibi.

Dames en heren, verkiezingen hebben consequenties en wij hebben helaas veel wethouders moeten inleveren, helaas want ook wethouders vormen een wezenlijk onderdeel van het kader van onze partij maar er is ook goed nieuws te melden van het collegefront. Op een aantal plaatsen levert de VVD soms na lange tijd weer wethouders. In Haarlem zitten we weer in het college samen met de SP, ook in Alkmaar het wordt nog erger, ook in Alkmaar zijn we terug van weggeweest en datzelfde geldt voor Heerlen ook daar werken we samen met de SP, dat belooft wat op termijn.

Dames en heren, nu bereiden wij ons via interne verkiezingen voor op de Tweede Kamerverkiezingen van mei 2007, u heeft er vast van gehoord. Er is iets te kiezen verkiezingen hebben consequenties, deze lijsttrekkers verkiezingen is er geen gespeelde en ingestudeerde performance maar een echte leiderschapscompetitie en dat boeit en bindt mensen. Er is iets te kiezen en iedereen ziet dat ook en wellicht is het zo dat de lijsttrekkerskandidaten ieder voor zich een net iets onderdeel van het electoraat aanspreken en dat we al die mensen nu in potentie bij ons hebben. De uitdaging is dan om straks als de uitslag bekend is nog steeds de mensen die hun voorkeur hebben voor Jelleke, Rita of Mark allemaal aan ons te blijven binden daar zullen we met z'n allen voor moeten zorgen en het best gaat dat door sportiviteit en door stijlvol optreden zoals net gezegd ook door middel van stijl geef je aan wie je bent en ik gaf ook al aan dat ik van stijlvol optreden positieve electorale effecten verwacht. Wat we nu doen of zeggen, hoe we nu handelen of wat we nu nalaten daarmee onderstrepen wij opnieuw de fundamenten voor een veelkleurige en veelvormige partij voor een partij die mensen aan zich bindt en geen mensen van zich vervreemdt, een faire strijd binnen de partij ter voorbereiding op de verkiezingsstrijd buiten.

Bij de start van de campagne, dames en heren, op de Laan heb ik de drie kandidaten erop gewezen dat er ook in dit opzicht een grote verantwoordelijkheid op hun schouders ligt, niet alleen op hun schouders maar ook op hun schouders. Nu dames en heren de strijd om het lijsttrekkerschap onmiddellijk na 31 mei dezelfde gezamenlijke energie en inzet voor een eensgezinde brede volkspartij. En zij drieën zullen aantonen dat het kan, dat het besluit van de VVD de leden ook een rechtstreekse stem te geven bij de verkiezing van het lijsttrekkerschap zal werken. En dat het bij de verkiezingen van maart en mei 2007 ook bij de kiezer een goed resultaat oplevert en daar hoort ook bij, dames en heren, dat de leden, want het gaat gewoon om de leden van de VVD, zoveel mogelijk gaan stemmen, zo'n 20.000 leden gingen u voor 55 procent nu al. Dames en heren, maak van uw stemrecht gebruik.

Dames en heren, we gaan soms door dalen maar onze ambities blijven groot we hebben Nederland wat te bieden, daarom is het goed dat de VVD een sterke club blijft qua leden en kiezers. En dames en heren, mag ik tenslotte nog een paar andere zaken noemen. Zoals bekend hebben zich geen medekandidaten voor het lijsttrekkerschap voor de Eerste Kamerverkiezingen aangemeld, met Uri Rosenthal gaan wij de Eerste Kamerverkiezingen in volgend voorjaar, Uri van harte gefeliciteerd.

Dames en heren, tweeënehalf jaar geleden ben ik de boer opgegaan om partijvoorzitter te worden, toen en nu geloof ik een VVD als ideeën- en debatpartij, in debatten blijkt welke argumenten hout snijden en welke niet. De combinatie van inhoud en debat is een middel om mensen te laten weten dat je met dezelfde vragen worstelt als zij dat je er openlijk over spreekt en soms ook hardop denkt en de combinatie van ideeën- en debatpartij is ook een manier om steeds te testen wie het best die inhoud kan uitdragen, ik sprak er drie jaar geleden over dat debatten steeds opnieuw kleine leiderschapstesten zijn, zoektochten naar talent.

Dames en heren, kijk waar we de afgelopen weken mee bezig zijn geweest waar we vanavond mee bezig gaan, we zijn een open partij, verkiezingen van een lijsttrekker zijn geen strak geregisseerde schijnvertoning of een schertsoperette, het is nieuw, we moeten er met z'n allen natuurlijk nog aan wennen, het is spannend, het vergt verantwoordelijk optreden van een ieder maar wij liberalen weten allang dat politiek niet voor bange mensen is. We hebben vertrouwen in de leden die een succes maken van deze ledenraadpleging, net zoals wij vertrouwen hebben in de kiezers die ons straks de gelegenheid zullen geven een succes te maken van dit land.

De verkiezingsprogrammacommissie onder leiding van Ben Verwaayen is volop aan het werk en de permanente scoutingscommissie van Paulien Krikken maakt op dit moment overuren, het loopt goed met de aanmelding van kandidaten.

De VVD bevindt zich in de aanloop naar de Staten-, Eerste Kamer- en Tweede Kamerverkiezingen er zit tegelijk spirit en spanning in de partij, u bent hier met zeer velen gekomen. We gaan met z'n allen op weg naar de verkiezingen van maart en mei 2007 met al onze mensen en ons programma straks de VVD zal Wouter Bos en Jan Peter Balkenende nog eens wat laten zien, dank u wel.

Dames en heren, het is mij een eer en genoegen om u voor te stellen om vanavond ook Gerrit Zalm het woord te geven, de actualiteit geeft daar aanleiding toe maar bovendien is hij de lijsttrekker van de vorige keer, Gerrit Zalm.

De heer Gerrit Zalm; dank je wel. Partijgenoten, liberale vrienden, wat hebben we bewogen dagen achter de rug. Ayaan maakte afgelopen dinsdag bekend dat ze per direct het kamerlidmaatschap neerlegt haar opvattingen zijn omstreden maar onomstreden is haar moed. Veelvuldig met de dood bedreigd door islamitische extremisten die allergisch zijn voor kritiek en die de vrijheid van meningsuiting de nek om willen draaien. Een kamerlid dat enorm heeft moeten inleveren op haar privacy en permanent onder bewaking staat. Een kamerlid dat van een rechter te horen krijgt dat het belang van de burens zwaarder weegt dan haar huisvesting en voor de zoveelste keer moet verhuizen. Een kamerlid dat als klap op de vuurpijl te horen krijgt dat ze vooralsnog met terugwerkende kracht geen Nederlandse is, dat is dramatisch, dat is de ene kant van de medaille. De andere kant van de medaille is de taak van de minister van vreemdelingenzaken en integratie onze eigen Rita, zij heeft een loodzware baan waarin ze iedere dag moeilijke beslissingen moet nemen.

Rita is als minister gehouden regels en wetten toe te passen en dat zijn moeilijke vraagstukken want achter ieder geval gaan mensen van vlees en bloed schuil, ga er maar eens aanstaan en dat wil ik ook hier graag gezegd hebben.

De Tweede Kamer heeft een uitvoerig debat aan de kwestie gewijd, niet alleen emoties en politieke posities maar ook relevante juridische vragen kwamen aan de orde en dat debat is ook goed afgelopen vooral dankzij

Willibrord van Beek. Ik vind dat Willibrord het voor en achter de schermen voortreffelijk heeft gedaan. Geen egotrip maar excellente dienstbaarheid, dienstbaarheid aan Ayaan, aan de partij, aan de fractie, aan het kabinet en aan het parlement, hartelijk dank daarvoor Willibrord.

Er zijn twee moties uit het debat voortgevloeid die de minister wil uitvoeren en daar ben ik blij mee, Rita en ik zijn allebei gemotiveerd om er ook op toe te zien dat een oplossing past binnen wet- en regelgeving en de rechtsgelijkheid. Inmiddels ben ik een halve jurist geworden ik ken de verschillen in de vreemdelingenwet tussen artikel 17 en 14 en tussen artikel 9 en artikel 10 en ook het verschil tussen nationaliteitsrecht en naamrecht beheers ik nu al een beetje maar ik ben er wel zeker van dat we tot een goede oplossing komen.

Ayaan is hier niet aanwezig in persoon en toch wil ik iets tegen haar zeggen. Ayaan, dochter van Hirsi, we bewonderen je moed, je strijdkracht en je provocerende openhartigheid, ga door met je strijd wij wensen je het allerbeste.

En bij dit ingelaste verhaal wil ik ook even stilstaan bij Jozias. Bij de gemeenteraadsverkiezingen hebben de coalitiepartijen fors verloren, dat is begrijpelijk want we hebben gekozen voor een tamelijk pijnlijk beleid waarvan de vruchten toen nog niet voldoende zichtbaar en voelbaar waren. De campagne was prikkelend en goed en het is dan ook niet voor niks dat we in vergelijking met de andere twee coalitiepartners ons verlies betrekkelijk beperkt was. Jozias en Mark Rutte als campagneleider hebben stad en land afgesjouwd voor dit resultaat, Jozias je hebt zelf de lat hoog gelegd en je hebt je ambitie achteraf niet aangepast. Je hebt je met een tomeloze energie al vele jaren gewijd aan onze partij, als partijlid, als fractiemedewerker, als directeur van de Telderstichting, als minister van Landbouw en als minister van Buitenlandse Zaken en je voelde je niet te min om daarna gewoon kamerlid te worden om vervolgens de sterren van de hemel te spelen.

Dat leidde ook tot brede steun in de fractie voor jou fractievoorzitterschap en dat heb je goed gedaan, de buitenwereld probeerde altijd conflicten tussen ons te ontdekken vooral als die er niet waren. Jozias, fractievoorzitter is een hondenbaan maar dit deed het welgemoed, vastberaden en bovenal liberaal met een prachtige visie over het Nederland van de toekomst en ik hoop dat de nieuwe lijsttrekker daarop zal voortborduren, namens allemaal nogmaals hartelijk bedankt.

Nog even terug naar het begin. Het was een bewogen week, en zoals Jan van Zanen al zei, emotie en reden strijden met elkaar, laten we emotie en reden op elkaar laten aansluiten. De VVD is een gevoelige partij die de kwesties op een zakelijke manier probeert aan te pakken en als de gevoeligheden heel groot zijn dan gebeurt het ook wel dat we te ruw met elkaar omgaan laten we ook leren uit onze eigen geschiedenis van onze eigen zijn soms zijn we te emotioneel, soms zijn we te zakelijk en soms, zoals deze week, zie je zowel te zakelijk en te emotioneel en in één week.

Er is het gezegde: 'waar je niet aan onder door gaat daar wordt je sterker van', laten we daarom deze bewogen week in ons voordeel aanwenden de plicht rust op ons allen, de VVD staat op de kaart, we debatteren volop maar wat we vooral willen is eenheid, geen kleffe koekoekseenzang maar een combinatie van eigenzinnigheid en begrip, van emotie en zakelijkheid, van verstand en gevoel, van scherp debat maar ook verzoening en laten wij dit alles doen zonder te twijfelen aan elkaars motieven nu ligt het accent op de onderlinge verschillen maar straks trekken we samen op tegen onze echte politieke concurrenten, laten we samenwerking in het besef dat we allemaal liberalen zijn want het liberalisme heeft de toekomst, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank je wel, Gerrit Zalm. Mag ik nu uw aandacht voor onze fractievoorzitter in de Tweede Kamer Willibrord van Beek.

De heer Willibrord van Beek; dames en heren, ik wil graag twee opmerkingen vooraf maken en de eerste is dat ik ook vanavond ten overstaan van het hoogste orgaan van de partij namens de fractie mij wil aansluiten bij alles wat gezegd is in de richting van Jozias en ik realiseer me heel goed dat ik op het ogenblik leiding geef aan jouw fractie.

De tweede opmerking die ik wil maken is dat ik in die dank zeker ook Bibi wil betrekken die de afgelopen jaren zo ontzettend gesjouwd heeft met Jozias om alles goed voor elkaar te krijgen. We zijn blij dat jullie deel blijven uitmaken van onze fractie en het is bewonderenswaardig om te zien hoe jullie beiden alweer begonnen zijn aan nieuwe delen van je portefeuille.

Tweede opmerking die ik wil maken is dat ik eigenlijk vanavond niet opnieuw zelf veel wil zeggen over Ayaan, er is de afgelopen week nogal wat televisie tijd uitgetrokken om kennis te nemen van wat er in de fractie op dat punt leeft en ik kan dat niet in een paar minuten samenvatten. Mochten er heel concrete vragen zijn dan kunnen we daar morgen altijd nog op terugkomen maar het zal duidelijk zijn dat ik me bij alle woorden aansluit die ook vanavond weer in

haar richting zijn gezegd, wij zouden als fractie zo graag gezien hebben dat ze op een andere wijze op 1 september haar eigen keuze zou kunnen volgen.

Dames en heren, partijgenoten. Ik ben trots op de VVD, trots op onze bewindslieden en fractieleden uit de Eerste- en Tweede Kamer en datgene wat ze de afgelopen jaren onder moeilijke omstandigheden gezamenlijk tot stand gebracht hebben. De gedoodverfde coalitiepartijen kwamen er niet en dus nam VVD haar verantwoordelijkheid. De economische situatie was niet rooskleurig, naast de recessie op wereldniveau was de situatie in Nederland nog eens extra verslechterd, de lonen waren uit de hand gelopen en de concurrentiepositie van Nederland was in korte tijd zeer verslechterd, Europa had het moeilijk en ons land presteerde duidelijk onder het gemiddelde.

Het kabinet heeft zwaar ingezet op economisch herstel, loonmatiging werd afgedwongen en tegelijkertijd de sociale voorziening gereorganiseerd en gemoderniseerd. Kijken we naar de huidige situatie dan behoort Nederland weer door de kopgroep, presteert onze economie weer boven het Europees gemiddelde, loopt het aantal banen weer op en het aantal uitkeringsgerechtigden sterk terug. Toen in de zeventiger jaren een lange periode van recessie werd afgesloten bleven we zitten met een overheidstekort van 12 procent en heeft het vijftientig jaar geduurd voordat de overheid weer een sluitende begroting had.

De afgelopen jaren is Nederland binnen de Europese afspraken gebleven ten aanzien van het financieringstekort van maximaal drie procent, het huidige beeld is dat in 2006 wellicht aan het eind zal blijken dat we geen tekort meer hebben en dat er dus sprake is van een sluitende begroting, dat is een fantastisch vooruitzicht, voorwaar een geweldig resultaat dat vooral op het conto mag worden geschreven van het kabinetsbeleid en de man die daarvoor verantwoordelijk is is onze minister van Financiën Gerrit Zalm.

Al vele tientallen jaren weten we dat Nederland nog een groot probleem kent dat vroeg om een oplossing. Vele kabinetten en ministers van Volksgezondheid hadden rapporten laten maken maar de verzekeringsproblematiek werd steeds ondergeschikt gemaakt aan de inkomenspolitiek, dit kabinet heeft dit nijpende probleem wel aangepakt sinds 1 januari hebben we nog maar één systeem voor de zorgverzekering, iedereen betaalt op gelijke wijze voor de voorzieningen en er is concurrentie tussen de verzekeringsmaatschappijen geïntroduceerd en daarmee keuzevrijheid voor de verzekerden een vrijheid van zeer veel mensen onmiddellijk gebruik van hebben gemaakt, dit is de grootste naoorlogse

administratieve operatie 16 miljoen Nederlanders op hetzelfde moment onderbrengen in een nieuw verzekeringssysteem. Zorgen dat vooral de laagstbetaalden er niet op achteruitgaan en dat voor iedere groep aanvaardbare verschillen zijn, en mega operatie.

De VVD fractie is nog niet geheel tevreden daarom hebben wij het kabinet gevraagd om bij de voorjaarsnota nog enkele aanvullende maatregelen te nemen en dat gaat gebeuren, vooral het ontstane probleem in de nieuwe zorgverzekeringwet dat ondernemers die tevens eigenaar zijn te zwaar worden aangeslagen dat probleem wordt alsnog opgelost en dat is een door de VVD bevochten wens.

Ter linkerzijde is er het afgelopen jaar alleen maar kritiek geweest maar het kabinet en de regeringspartijen hebben doorgezet, ik ben trouwens benieuwd naar de verkiezingsprogramma's van de linkse partijen voor de komende periode ik wil weleens zien wie er voorstelt om het ziekenfonds voor de laagste inkomensgroepen weer in te voeren. De man die deze mega operatie met lef en durf tot een goed einde bracht is onze minister Hans Hoogervorst.

In het regeerakkoord moesten ook zeer pijnlijke beslissingen worden genomen ten aanzien van bezuinigingen dat moest om vooral te blijven binnen de afgesproken Europese normen, en één van de ministeries die zwaar werd aangeslagen is het ministerie van Defensie. De afgelopen jaren heeft er op dit ministerie een zeer grote reorganisatie plaatsgevonden om te komen tot een nieuw evenwicht tussen taken en middelen, tegelijkertijd werd er geïnvesteerd om zich te kunnen aanpassen aan de nieuwe taken van defensie. Vele organisaties worden tijdens dit soort grote veranderingen tijden minder productief en zijn vooral bezig met zichzelf. Zoniet defensie daar zijn de internationale prestaties groter dan ooit tevoren. We zijn dankbaar voor wat de mannen en vrouwen van deze organisatie hebben waargemaakt, de VVD steunt de moeilijke opdrachten waarvoor zij staan en de eerstverantwoordelijke voor dit ministerie voor het realiseren van de opgelegde bezuinigingen, voor de reorganisaties en voor de geleverde internationaal geprezen prestaties is onze Henk Kamp.

Op het ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer moest wel gebeuren, de kleurwisseling heeft daar grote invloed gehad het ministerie moest worden 'ontPronkt' met grote instemming ziet onze fractie toe op al die veranderingen. Het realiseren van de nieuwe nota ruimtelijke ordening was een feestelijk moment voor iedereen was de omslag in het denken zichtbaar en wordt er echt gedecentraliseerd naar gemeenten en provincies. Zo ook de buitengewoon moeilijke operatie om ervoor te zorgen

dat in de komende jaren weer op grote schaal gebouwd gaat worden, 450.000 nieuwe woningen moeten er komen om de spanning op de woningmarkt te verkleinen, er moeten weer kansen komen voor starters om toe te treden op de woningmarkt en mensen die een huurhuis bewonen moeten de kans krijgen als zij dat willen om die woning te kopen. Op al deze terreinen zijn maatregelen genomen, niet allemaal even eenvoudig omdat er ook zorgvuldig moest worden geliberaliseerd om de markt in beweging te krijgen maar het is de afgelopen jaren allemaal in gang gezet door onze Sybilla.

Veiligheid, binnenlandsbestuur en politie zijn voor de VVD belangrijke beleidsonderdelen, de VVD is blij dat niet alleen de veiligheid zich verbetert maar vooral ook het veiligheidsgevoel van burgers verbetert. Dat alles in een tijd waarin we geconfronteerd worden met internationale en nationale spanningen die ons voor het eerst weer buitengewoon kwetsbaar maken en voor geheel nieuwe uitdagingen zorgen. De VVD is tevreden met de wijze waarop politie, justitie en onze veiligheidsdiensten zich hebben aangepast aan de verhoogde externe druk en de veel ingewikkeldere werkwijze. Het kabinet heeft een zorgvuldige, maar krachtige, koers uit gezet onder leiding van Johan Remkes.

Lang moest het duren voordat de VVD zelf verantwoordelijk was voor het asielbeleid, in dit kabinet heeft een VVD minister de verantwoordelijkheid voor zowel asiel als integratiebeleid. Twee beleidsonderdelen die sterk met elkaar verbonden zijn, Nederland is en zal altijd zorgzaam zijn voor politieke vluchtelingen. Ook voor kennismigranten moet Nederland zijn universiteiten openstellen en bedrijven kansen bieden. We moeten eerlijk zijn omdat er geen sprake is van willekeur, we moeten er ook vooral voor zorgen dat diegene die mogen blijven omdat zij aan de criteria voldoen ook de maximale kansen krijgen zich te integreren in de Nederlandse samenleving. Dit kabinet verdient respect voor de aanpak van zowel het asielbeleid als het integratiebeleid en de eerste verantwoordelijke minister daarvoor is onze Rita Verdonk.

Er is maar één VVD bewindspersoon die in dit kabinet op twee departementen diepe indruk heeft achtergelaten, vele duizenden mensen danken aan zijn wetgeving een nieuwe baan en een nieuw perspectief in hun leven hij maakte de gemeenten verantwoordelijk en stimuleerde hen de uitdaging vorm en inhoud te geven dit alles tegen een massief blok oppositiepartijen. Nu proberen wethouders van de Partij van de Arbeid de populariteitsprijs binnen te halen met zijn wetgeving, dat gunnen wij hem overigens van harte als de werklozen maar uit de bijstand komen.

Duizenden jonge mensen worden nu door zijn beleid de kans geboden en gestimuleerd te studeren voor hun toekomst, strenger maar kansrijker en vol perspectieven voor de toekomst. De naam van de bewindsman, u raadde het al, is Mark Rutte.

Ik weet dat ik wat mensen tekort doe maar ik doe een stap verder. De vraag is nu of wij allen tevreden zijn? Onder paars 2 werd te vroeg gestopt met regeren dat moet deze kabinetsperiode worden voorkomen er moet nog veel gebeuren het laatste jaar. Wat de VVD fractie betreft moet de eindsprint worden ingezet en wordt het een lange sprint. Gaarne maak ik van de gelegenheid gebruik om een aantal wensen die nog bij ons leven onder uw aandacht te brengen. Op sociaaleconomisch gebied blijft er nog één dossier over dat voor onze fractie de hoogste prioriteit heeft.

Het is voor ons onverteerbaar dat er op dit moment duizenden mensen geen vast werk hebben alleen maar omdat ons ontslagrecht nog niet is gemoderniseerd. We moeten voor al die mensen die nog geen werk hebben dit laatste taboe concreet wegwerken, de VVD staat te trappelen om het ontslagrecht aan te pakken maar zoekt daarbij ook steun in de samenleving en bij sociale partners. Wij nodigen de sociale partners uit om haast te maken met hun adviezen, wij zullen de adviezen goed bestuderen maar behouden ons het recht voor onze eigen politieke keuzes te maken, het gaat tenslotte om vele mensen die wat ons betreft recht hebben op een baan en die moeten meegenieten van de groeiende economie.

De VVD wil met dit kabinet de discussie aan over het middenbestuur, de provinciale bestuurslaag, en met name ook de positie van de randstad. Onze bestuurlijke structuur moet zodanig zijn dat we uitdagingen van de toekomst aankunnen. De VVD wil kijken naar de schaal van de problemen en vooral kijken of de bestuurlijke schaal dan nog steeds op voldoende wijze bij past. De bestuurlijke drukte, de overmaat aan regelgeving dat alles heeft hoge prioriteit. En nu het woord regelgeving toch valt, de VVD is nog ontevreden over het verminderen van regels en vraagt ook hier een versnelling van de aanpak. Er zijn zoveel voorstellen gedaan, er liggen zoveel dereguleringsvoorstellen nu moet er echt in sneltempo wetgeving tot stand komen. De afgesproken taakstelling moet in ieder geval worden gehaald, het gaat hier niet om een inspanningsverplichting, het gaat hier om een resultaatsverplichting en mocht deze doelstelling worden overschreden dan zou ik daar overigens geen enkel probleem mee hebben onze fractie is op dit gebied vrijwel onverzadigbaar.

Ook ten aanzien van de toekomstige organisatie van de politie willen wij met het kabinet een stap verder komen. Wij zijn tevreden over de wijze waarop in ons land het gezag over de politie is georganiseerd als het gaat over het beheer, efficiëntie en effectiviteit is dat niet het geval daarom moeten de beheersorganisaties tegen het licht worden gehouden. Daarom vraagt vooral ook de democratische inbedding onze aandacht ook hier moet de regering snel een volgende stap in discussie brengen.

Een nieuwe plaats voor publieke omroep is nodig, wat ons betreft wordt er geen eindeloos geld van overheidswege ingepompt nu de reclame inkomsten teruglopen omdat de zenders steeds minder publiek trekken. Wij kiezen nog steeds voor twee reclamevrije publieke netten.

Dames en heren, de wijze waarop ons koninkrijk is georganiseerd staat ter discussie, maar moeten er alles aandoen om te zorgen dat mensen die als kansarm uit de Antillen naar Nederland komen hier niet in een kansloze situatie terechtkomen en afglijden naar de verkeerde kant van de samenleving. Tegelijkertijd zijn er op de Antillen discussies over toekomstige structuur van ons koninkrijk, wij vragen het kabinet snel duidelijkheid over zijn ideeën. Voor de VVD fractie is het van groot belang dat er in de komende tijd beslissingen worden genomen over de bouw van infrastructuur in ons land, het is werkelijk te gek voor woorden dat het probleem van fijnstof en het probleem van gebrek aan infrastructuur op elkaar staan te wachten. De fijnstof problematiek moeten worden aangepakt maar tegelijkertijd mag dat niet ten koste gaan van de aanleg van nieuwe infrastructuur. Nu lopen we achterstand op ten aanzien van beide problemen, het fonds economische structuur versterking heeft de middelen en de plannen zijn klaar dus moet er snel beslissingen worden genomen en vooral aan de slag, onze economie vraagt een adequate infrastructuur zonder welke we ons ambitieniveau niet waar kunnen maken.

Dit land heeft dus behoefte aan een regering die tot op de laatste dag van zijn bestaan blijft regeren en plannen blijft uitvoeren. Ons is het tot nu toe opgevallen dat Wouter Bos zich op veel te veel onderwerpen niet duidelijk uitspreekt dat moet in de aanloop naar de verkiezingen veranderen, zo makkelijk komt hij daar niet onderuit. Nu de eerste standpunten komen worden ook de inhoudelijke verschillen duidelijk en zien we de veranderingen in de kiezers voorkeuren. De Partij van de Arbeid is al terug van 62 zetels naar 49 zetels in de opiniepeilingen, dat is nog steeds veel teveel maar de trend is goed. Hij is tegen de hypotheekrente aftrek wij zijn ervoor en dat blijft zo. Hij wil de financiële problematiek van de vergrijzing eenzijdig afwentelen door belastingverhoging voor ouderen en werkenden, wij zijn voor solidariteit

tussen de generaties en lossen de problemen gezamenlijk op door minder uit te geven en meer mensen aan werk te helpen.

Tot slot dames en heren. Dit is een jonge en ambitieuze fractie, we hebben eerst een groot aantal mensen afgestaan aan het kabinet, gedurende de periode zijn een aantal collega's andere posten gaan bezetten die voor de VVD ook van groot belang zijn. Steeds is daarop de fractie aangevuld met nieuwe jonge gemotiveerde collega's. Deze week was rampzalig, we zijn onze Ayaan kwijt, de VVD fractie is haar dankbaar voor alles wat wij van haar geleerd hebben en wij zullen in eigen kring met haar nog uitgebreid daarbij stilstaan. Enkele uren na het terugtreden had ik de eerste gesprekken over haar opvolging, soms is dit bedrijf meedogenloos, ik ben blij met de terugkeer van Laetitia Griffith. Een vrouw waarop de VVD altijd kan rekenen, ze helpt de VVD voor de tweede keer uit de problemen eerst in Amsterdam en nu weer in Den Haag, Laetitia welkom terug.

Dames en heren, het gemiddelde aantal kamerjaren van deze fractie is nog maar klein maar deze fractie en de individuele leden daarvan werken hard om onze liberale idealen zo goed mogelijk over het voetlicht te brengen, dit is een tof stel en Edith Schippers en ik zijn trots om daaraan leiding te geven, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; waarom krijg jij nou wel bloemen? Dames en heren, dank je wel Willibrord en zeer gemeend er krijgen meer mensen bloemen. Het is mij een groot genoegen om op dit moment hier in deze week voor deze 119e algemene vergadering het woord te geven aan ons Tweede Kamerlid Jozias van Aartsen.

De heer Jozias van Aartsen; dames en heren, liberale vrienden. Toen Jan van Zanen mij vroeg of ik tot u nog iets zou willen zeggen heb ik gezegd nou dat wil ik graag doen en ik dacht nou ja dan beperk ik mij tot een wat luchtig praatje maar het wordt toch een beetje anders. Ik sta hier als afgetreden fractievoorzitter, afgetreden om redenen die iedereen in ieder geval in deze zaal kent, makkelijk was het niet. Het was een weloverwogen besluit dat ik in de verkiezingsnacht met heel veel spijt in het hart heb moeten nemen. Ik heb dat ook gedaan in het belang van de partij, de lastige baan van fractievoorzitter kun je eigenlijk alleen maar goed doen wanneer je gepassioneerd bezig bent met de idealen van de partij en met de toekomst van ons land. En daarbij heb ik steeds de steun van partij en fractie ervaren dus ongelofelijk veel dank aan de partijvoorzitter Jan van Zanen, aan mijn collega's in de fractie en dan meer in het bijzonder aan mijn vice-

fractievoorzitter Bibi de Vries. Dank aan het hoofdbestuur, aan de kamercentralevoorzitters en al die actieve leden die per mail of gewoon als ik in het land was mij steeds op de hoogte hebben gehouden van datgene wat zij belangrijk vonden. En ook dank aan al de vrijwilligers, politici, medewerkers waarmee we zo enthousiast campagne hebben gevoerd voor die gemeenteraadsverkiezingen. Één van hen, en niet de minste uit ons team, daar heb ik de indruk van dat die het campagnen zo leuk vond dat hij er nu nog steeds mee bezig is. Voor de duidelijkheid ik zet een streep onder het fractievoorzitterschap maar ik neem daarom nog geen afscheid van de politiek want het is een mooi vak om politicus te zijn.

Wat heb ik willen doen? Ik noemde zojuist heel even de campagne, we hebben daar met heel velen veel plezier aan beleefd dat kwam ook omdat volgens mij iedereen voelde dat het elan in de partij terugkwam dat veel mensen het ook gewoon een leuk vonden om het land in te gaan, de straat op te gaan en daaronder ook heel veel actieve jongeren en dat was denk ik ook de vrucht van de professionalisering die wij hebben ingezet. En verder behalve natuurlijk het leiden van de fractie in de hitte van de politieke dag, behalve het bijeen houden van de coalitie, niet altijd zo eenvoudig en behalve het bedienen van de koningin de aarde der pers ging het mij vooral ook om de inhoud en om een perspectief om een liberaal kompas, maar dat hebben we sinds een jaar, het liberaal manifest de burger de baas het belang van onze internationale identiteit en van onze geschiedenis van vrijheid de belangrijkste taak van de regering na de veiligheid.

Een jaar geleden namen wij dat kompas aan in Groningen en het perspectief waarin ik het over had dat perspectief heb ik vorig jaar willen vangen in één beeld Nederland in 2015 als het New York van de Europese Unie zelfstandig, energiek, handelsgericht, cultureel toonaangevend en een land waar alle inwoners van houden. Een land ook met een Europese en met een internationale opdracht, een land dat zich niet afgrenst van de wereld maar juist de grenzen van zijn mogelijkheden verkend, dat is mijn beeld.

En op weg daarnaar, als het aan mij ligt, zijn er twee dingen waar we steeds last van hebben die soms pijn doen als een, zou je kunnen zeggen, een steentje in je schoen dat ene steentje is wij zijn asociaal, wij zijn geen warme, geen menselijke zeg geen sociale partij. In januari heb ik in onze overigens

naar mijn oordeel positieve gemeenteraadscampagne iets gezegd over die duizenden mensen die driehoog achter in hun flatje in de stad zitten dus we kunnen meer bouwen in het groen, Nederland moet van het slot zoals ik dat toen heb genoemd en de obligate reactie was van Aartsen wil villawijken voor de rijken en ik kan daar, ik kon daar, maar ik kan daar giftig over worden ik erger me wild aan mensen die de VVD wegzetten als een partij voor de rijken, het is de grootst mogelijke onzin zelf zou ik nooit lid zijn geworden van zo'n partij en dat geldt volgens mij voor allen hier.

Wij willen iedereen een perspectief bieden, een huis, een baan, een sterke economie en dat betekent dat ieder die kan werken die doet mee en die pakt die kans ook en dat betekent ook ieder die dat niet kan die hulpbehoevend is die garanderen wij dat wij goed voor hen zorgen nu en in de toekomst zoals het al eerdergenoemde liberaal manifest terecht zegt 'sociale politiek is een pijler van het liberale beleid'.

Het andere steentje in onze schoen is wij zijn egoïsten en ook dat is onzin. Ja inderdaad, liberalisme zet het individu voorop maar dat doen wij niet vanuit een ieder voor zich mentaliteit maar omdat wij weten dat het individuen zijn die maatschappelijke verbanden met anderen aangaan in hun werk, in de buurt, in de verenigingen op school die samen maken dat de samenleving in Nederland één is. Het liberalisme, beste liberale vrienden, is begonnen als een beweging voor individuele vrijheid tegen de despotische staat, tegen onrecht, tegen geweld en indien nodig ook bescherming tegen de onredelijkheid van de staat zelf. Moeten daarom niet juist de liberale dienaren van de staat het belang van elk individu wegen? Politicus zijn is keuze maken, is oordelen en die keuzes die worden je niet opgelegd die zijn niet onvermijdelijk maar die keuzes die maakt jezelf.

Ooit beschreef Henk Vonhoff liberalen, in een waarschijnlijk allang vergeten boek van hem, omschreef hij de liberalen als zindelijke burgerheren naar het mooie gedicht van Greshof en zo zeggen wij dat dus nu niet meer maar mijn VVD is een partij van fatsoenlijke, van verdraagzame en van vooral ook ruimdenkende burgers en het is een voorrecht om die VVD te mogen dienen, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; er volgt zo meteen een uitzending van de KRO en daar heeft Jozais alvast rekening mee gehouden. Jozias ik heb er weer van genoten. Dames en heren, ik kondig nu voor het eerst in de geschiedenis een niet lid aan wat ons verder zal begeleiden op deze avond de 119e algemene

vergadering dat is niemand minder dan Kees Boonman hoofdredacteur van KRO's netwerk, hartelijk welkom u kunt nog lid worden.

De heer Kees Boonman; goedenavond allemaal. Het blijkt wel het wordt steeds gekker in Nederland een journalist die een partijcongres toespreekt, vanavond ben ik hier morgen moeten bij het CDA zijn. Ik ga u even uitleggen wat wij vanavond gaan doen. Op de eerste plaats wil ik via de voorzitter meneer van Zanen de VVD bedanken dat wij zo'n ideale combinatie hebben kunnen maken vanavond, ik zeg er met nadruk bij het is alleen vanavond, en dat is dat wij te gast zijn op uw congres in u eigenlijk een ook beetje te gast ben in onze uitzending en straks na het NOS journaal om vijf voor half negen komt nog steeds de STER, de reclame, en daarna begint onze uitzending echt. Ik zal even uitleggen wat wij precies gaan doen. Het podium wordt een klein beetje verbouwd, de presentator is Sven Kockelmann en de kandidaten die kent u allemaal die zijn van u en de presentator die is van ons, dat toch ook maar even duidelijk vastgesteld.

Wat wij gaan doen is, ik ga niet helemaal de tijd vol praten tot het journaal is afgelopen en Sven Kockelmann nog even aankondigt wat wij straks gaan doen daar achter in de zaal, u zal als ik zo klaar ben nog even naar het journaal kunnen kijken. Ik wil u vooral vragen in de zaal te blijven zitten en de mensen die achterin staan ook te gaan zitten want het ziet daar een links er heel erg leeg uit en voordat je het weet ontstaat daar verkeerde beeldvorming over. Ik wil u ook even zeggen dat die uitzending drie kwartier duurt, dat is vrij lang maar let op u heeft het zelf vast niet in de gaten straks het is voorbij voor u het weet en juist daarom, omdat wij daar ervaring mee hebben, gaan wij na die uitzending die op Nederland 1 is te zien, nog even door een halfuur op het Internet. En het is misschien ook wel leuk voor u te weten dat dit hele debat ook nog live te horen is op Radio 1, jawel het is misschien wel leuk om hier te zeggen allemaal publieke omroep. Nou, dit punt ligt dus waarschijnlijk in het verkiezingsprogramma nu vast.

Wat kan ik er nog meer over zeggen? U kan het beste zo reageren als u nu doet, politiek is soms theater maar dit is theater wat ergens over gaat en er is ook een verschil met theater normaal u kan ook gewoon hier reageren, dat is niet naar een microfoon toe lopen, u kan ook niet steeds van mening veranderen maar u kan wel goedkeuring of afkeuring laten blijken, het is gewoon een live uitzending en dat staat inderdaad ook een beetje voor levendig. Ik hoop dat u een prettige avond hebt en ik hoop ook dat wij een aardige uitzending hebben en eigenlijk hoop ik dat dit heel goed samenwerkt, nogmaals het duurt drie kwartier, Sven Kockelmann is de presentator na die

drie kwartier kondigt hij af en dan gaan wij nog een halfuurtje op het Internet verder en dan kunnen er ook vragen uit de zaal worden gesteld. Volgens mij ben ik niets vergeten en mocht dat wel zou zijn dan is het jammer, blijf vooral in de zaal en nogmaals een prettige avond.

De heer Sven Kockelmann; meneer Rutte, vindt u ook dat regels regels zijn?

De heer Mark Rutte; ja.

De heer Sven Kockelmann; had u hetzelfde gedaan als mevrouw Verdonk?

De heer Mark Rutte; ik heb het eerder deze week gezegd, alles wat ik zeg, analyserend wat er deze week gebeurd is wekt de indruk dat we de kwestie Ayaan een rol geven in deze lijsttrekkersverkiezing dat wil ik niet, ik vind het verschrikkelijk voor Ayaan persoonlijk natuurlijk wat er gebeurd is, ik weet dat Rita Verdonk het ook heel erg vindt. Zij is degene die de straat naar de Kamer heeft gebracht, zoals zij dat zelf zei, thema's als vrouwenbesnijdenis, vrouwenhandel, hele belangrijke onderwerpen die nu gewoon bediscussieerd worden.

De heer Sven Kockelmann; maar regels zijn regels?

De heer Mark Rutte; Uiteraard zijn regels regels maar inderdaad punt.

De heer Sven Kockelmann; maar als u nou politiek leider was geweest eerder deze week wat had u dan gedaan?

De heer Mark Rutte; nogmaals, het lastige is wij moeten nu die partij ook bij elkaar houden dat is de opdracht die wij alle drie hebben en deze week komen er twee dingen samen. De lijsttrekkersverkiezing, daar zit al spanning op logisch he want wij gaan af en toe pittig in debat en een ongelofelijk emotioneel onderwerp namelijk het hele onderwerp Ayaan Hirsi Ali al die twee samenkomen kan dat explosief worden en we hebben er belang bij, de VVD maar ook Ayaan zelf, dat we dat voorkomen dus het moet geen rol krijgen in deze lijsttrekkerscampagne.

De heer Sven Kockelmann; maar als leider kun je er wel mee te maken krijgen vandaar mijn vraag wat u had gedaan?

De heer Mark Rutte; zeker, en ik kan vanavond met u over heel veel onderwerpen praten waar u mij kunt toetsen als leider maar u begint nou net

over dat ene onderwerp, ik begrijp waarom ik begrijp het ook vanuit uw positie, maar nogmaals niet in het belang noch van de VVD noch van Ayaan.

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Veenendaal als u leider was geweest?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; dat ben ik niet dus op dit moment kan je daar ook geen oordeel over geven van als je leider zou zijn geweest dat zijn 'als' vragen en dat is het eerste wat je leert daar moet je nooit geen antwoord op geven. Het enigste waar ik een probleem mee had en dat was gewoon alleen maar de snelheid waarmee de informatie naar buiten kwam. Maar ik heb net heel goed geluisterd naar wat Rita heeft gezegd toen u haar de vragen stelde en als Ayaan haar Nederlandschap eigenlijk niet in gevaar is ben ik daar heel gelukkig om.

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Verdonk als u nou politiek leider was geweest wat had u dan op maandagavond tegen uzelf gezegd zal ik maar zeggen?

Mevrouw Rita Verdonk; nou dan had ik dezelfde afweging gehad ik vind als leider moet je altijd het afweging maken tussen aan de ene kant de emotie inhoud en die wetten en die regels en dat is een hele moeilijke afweging die je maakt. Dat doe je niet zomaar daar lig je van wakker, daar ben je mee bezig, er speelt van alles.

De heer Sven Kockelmann; ik vraag dat omdat de leiding van de partij natuurlijk op maandagavond wel druk op u heeft uitgeoefend?

Mevrouw Rita Verdonk; er is een gesprek geweest maandagavond en wat ik nou zo belangrijk vind is wij kunnen nog tien keer met elkaar terugkijken op afgelopen week en dat doen we allemaal met de wetenschap die we nu hebben. Die wetenschap was er begin van de week niet, toen zag de situatie er heel anders uit dus ik stel voor dat we naar de toekomst kijken en wat gebeurt er in de toekomst? In de toekomst ga ik heel serieus onderzoeken of Ayaan dat Nederlandschap kan behouden en ten tweede anders gaat zij een nieuwe aanvraag indienen en dan lukt dat alsnog.

De heer Sven Kockelmann; u zei voortdurend in dat kamerdebat, en ook hier, regels zijn regels, dat zegt Mark Rutte ook en dat zegt Jelleke Veenendaal in feite ook, zijn die regels dan eigenlijk wel goed als ze zulke problemen opleveren?

Mevrouw Rita Verdonk; we hebben hier in Nederland denk ik wetten en regels waar we trots op mogen zijn die zijn ook tot stand gekomen volgens de regels van onze parlementaire democratie dus die zijn heel belangrijk, die bieden houvast aan mensen, die bieden houvast aan mensen omdat ze instaan voor de rechtszekerheid, ze waarborgen voor iedereen dat er regels zijn dat die regels ook op de zelfde manier gehanteerd worden, dus wetten zijn heel erg belangrijk in Nederland en die moeten we ook handhaven.

De heer Sven Kockelmann; zijn deze regels nog goed?

Mevrouw Rita Verdonk; zijn deze regels nog goed, ja de regels zijn gewoon bestaande wetten en als we wat anders willen dan moeten we dat met elkaar organiseren en regelen.

De heer Sven Kockelmann; de vraag is eigenlijk zou u het anders willen?

Mevrouw Rita Verdonk; laten we daar nu op dit moment niet over spreken laten we nou naar de toekomst kijken en kijken hoe deze individuele casus afgehandeld kan worden, Ayaan, hoe we dat kunnen regelen en daarnaast heeft de Kamer een vraag gesteld om een studie te gaan doen naar de uitwerking van een bepaald artikel en dat ga ik ook doen.

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Veenendaal zou u die regels anders willen?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; ja, maar niet de regels veranderen om dit ene geval. Ik denk dat wij in ons verkiezingsprogramma iets moeten opnemen wat wij met integratie algemeen willen en met immigratie algemeen willen.

De heer Sven Kockelmann; wat zou u veranderd willen hebben dan?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; Als je naar de immigratie kijkt als wij nu al een enorm tekort hebben aan hbo'ers dan zou je willen dat er een goede ingang zou zijn voor hoog opgeleiden uit het buitenland om naar Nederland gekomen als het bedrijfsleven daar vraag naar heeft.

De heer Sven Kockelmann; heeft het kabinet vandaag geregeld.

Mevrouw Rita Verdonk; vandaag hebben wij daar in de ministerraad over gesproken er komt een nieuw migratiebeleid het wordt veel makkelijker voor mensen om Nederland binnen te komen, we gaan die 29 vergunningen gaan

we ook allemaal afschaffen, komen er vier voor in de plaats dit is pas terugbrengen van regels prachtig en ik ben het helemaal met je eens want talent moet worden ontwikkeld in Nederland, onderwijs is heel erg belangrijk maar als we niet voldoende talent hebben in Nederland vooral kansen geven aan talent van buiten.

De heer Sven Kockelmann; zou u de regels anders willen meneer Rutte?

De heer Mark Rutte; kijk regels zijn inderdaad regels dat is natuurlijk één tegelijkertijd wij zijn ook als politici natuurlijk geen topambtenaren of administratoren, wij moeten inderdaad ook steeds kijken bij het toepassen van die regels hoe het zit met de menselijke maat, hoe het zit met de redelijkheid met de beschaving al dat soort dingen zijn vreselijk van belang.

De heer Sven Kockelmann; is dat nu een probleem dan?

De heer Mark Rutte; ik vind als je in onze soort banen bezig bent met regels te handhaven dat je je iedere keer ook moet afvragen in welke context doe ik dat en hoe pakt dat uit?

De heer Sven Kockelmann; waarom is dat met de huidige regels een probleem?

De heer Mark Rutte; laat ik één voorbeeld noemen, wij hebben dat thema van de 26.000 asielzoekers, je kunt zeggen dat is een hard beleid maar wat Rita Verdonk doet is proberen toch zo menselijk mogelijk daarmee om te gaan en het gevolg is wel dat op dit moment de toestroom naar Nederland van gelukzoekers, ik praat niet over politiek vluchtelingen die echt hier asiel zouden moeten krijgen, maar van gelukzoekers dat die tot nul bijna is gereduceerd en dat is toch van belang van als je dat niet gedaan zou hebben, hoe moeilijk ook, dan bleven wij een magneet voor allerlei mensen uit de wereld die dachten ach in Nederland kan ik het wel vinden.

De heer Sven Kockelmann; maar ik hoor u ook zeggen ik ben ook voor de menselijke maat, bent u dus ook voor menselijke regels?

De heer Mark Rutte; zo algemeen kun je die vraag niet stellen, alleen als u mij vraagt als politicus als je te maken hebt met regels hoe pas je die regels toe dan moet je altijd zeggen ik ben geen administrator, je bent politicus je zit er namens de bevolking, je maakt keuzes in schaarste en dus moet je altijd kijken hoe het zit met zaken als hoe valt dit uiteindelijk voor de mensen

persoonlijk uit hoe pakt dat uit ook in relatie tot wat anderen is overkomen je moet iedere keer die afweging maken.

De heer Sven Kockelmann; maar minder hard dan dat nu gebeurt?

De heer Mark Rutte; u legt steeds de link naar dat dossier van het integratiebeleid en ik denk eerlijk gezegd...

De heer Sven Kockelmann; nee, nee ik stel het in den breedte.

De heer Mark Rutte; ik denk namelijk als het om dat dossier gaat zeker Rita Verdonk daar de goeie keuzes maakt, dat is een lastig onderwerp dat heeft Gerrit Zalm vanavond ook terecht nog eens een keer gezegd, maar je kunt niet van een politicus zeggen dat je altijd maar de regels exact zoals ze zijn moet handhaven er zit altijd ruimte in dat bleek zelfs deze week in het kamerdebat dat zelfs in die kwestie Ayaan er ruimte zit in het arrest van de hoge raad.

De heer Sven Kockelmann; en die ruimte moet een politicus dan benutten?

Mevrouw Rita Verdonk; laten we dit nou niet een onderwerp maken van het debat hier vanavond, Mark daar ben jezelf mee begonnen, we maken dit geen onderwerp van de kandidaatstelling. Laten we dat nou niet doen. Laten wij nu hier met elkaar zeggen mogen wij alstublieft het volgende onderwerp.

De heer Sven Kockelmann; voor deze ene keer dan, volgende onderwerp? We gaan praten over leiderschap, mevrouw Veenendaal zegt u nog eens in één of twee zinnen waarom deze leden hier in de zaal en anderen in het land op u zouden moeten stemmen voor het lijsttrekkerschap?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; omdat er drie redenen zijn die heel belangrijk zijn voor de VVD als eerste ervoor zorgen dat de leden meer inspraak krijgen in onze partij, veel meer mee debatteren daar zijn we een aantal jaren mee begonnen dat vind ik heel belangrijk. De aanwezigheid van Den Haag van de fractie in het land vind ik ook heel belangrijk, je moet kunnen vertellen waarom je dingen doet dus dat moet je heel duidelijk maken. En wat ook heel belangrijk is is dat als je zo meteen een verkiezingsprogramma hebt en je moet gaan onderhandelen over de coalitieverhoudingen dat je ervoor zorgt dat er win win situatie in zo'n coalitie ontstaat, dat jij als VVD jouw punten heel duidelijk naar buiten kan brengen en ook al realisering maar dat je de andere partij ook gunt dat die zijn punten kan maken en zijn profiel kan behouden en

die combinatie daar sta ik voor, dat heb ik jarenlang in het bedrijfsleven gedaan daar moet je zaken verkopen en als je ze verkoopt aan een goede partner dat heb je zo'n win win situatie en dan heb je een hele lange verstandhouding.

De heer Sven Kockelmann; lange zinnen, mevrouw Verdonk, waarom bent u de beste kandidaat?

Mevrouw Rita Verdonk; omdat ik kan verworden wat de VVD eigenlijk is een Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, aansprekend zijn voor allerlei mensen in de samenleving, aansprekend zijn voor alle leden. En ook bezig zijn om te zorgen dat de VVD nog meer één partij wordt, het mag natuurlijk een debat partij zijn want daar zijn we ook trots op dat we dat zijn maar dat we wel met zijn allen voor datzelfde doel gaan en dat is dat liberale gedachtegoed.

De heer Sven Kockelmann; Mark Rutte.

De heer Mark Rutte; ja het leiderschap wat bij mij past is doen wat je beloofd, als ik een standpunt inneemt kunnen de mensen ook rekenen dat ik ook aan dat standpunt vasthoudt, en ik zal er alles aan doen om breed draagvlak te krijgen bijvoorbeeld als het gaat om bij de bijstandswet het weer aan de slag helpen van bijstandsmoeders, een buitengewoon lastig maatschappelijk onderwerp, het is me gelukt om ook deze groep weer terug te krijgen naar de arbeidsmarkt.

De heer Sven Kockelmann; meneer Rutte, Rita Verdonk zou het meest profiteren, volgens al die peilingen van de laatste tijd wat ze dan noemen het Pim Fortuyn effect?

De heer Mark Rutte; ja, ik weet niet uit welke peilingen dat blijkt Ik heb er nog eens naar gekeken, uit de peilingen van de Hond blijkt dat ik drie zetels weghalen bij D66, Rita nul, uit de peilingen van Market Respons blijkt dat ik kiezers weggehaald bij de PvdA en CDA en Rita niet, en uit de peilingen van NIPO blijkt dat ik de partij groter maak dan Rita Verdonk dus ik wil nog weleens een keer weten Rita waar haal jij die zetels vandaan?

Mevrouw Rita Verdonk; nou, eerst toch nog even terug op dat Mark Respons heette dat bedrijf ook weer?? Nee, maar dat heb je als je je eigen onderzoeken doet dat is natuurlijk toch een beetje vreemd. Ik heb het onderzoek van Maurice de Hond, een onafhankelijk onderzoeker, en die zegt luister die praat over het Rita effect, en het Rita effect zorgt ervoor dat de

VVD de kans heeft om de grootste partij van Nederland geworden en nu al op dit moment zetels haalt, stemmers haalt, kiezers haalt van allerlei partijen en dat is over de hele breedte en dat is het Rita effect. En het is ook zo dat als ik de partij ga aanvoeren dat er ongeveer 4 tot 5, en dan zeg ik het nog maar laag, zetels scheelt meer zetels zijn dan als Mark de partij ga aanvoeren.

Mevrouw Jelleke Veenendaal; maar bij het Rita effect moet je de Mark factor ook nog even meenemen maar dat is heel belangrijk bij deze peilingen he, zonder die twee effecten kunnen wij niet.

De heer Sven Kockelmann; de Mark factor.

De heer Mark Rutte; ik heb nog een andere suggestie meneer Kockelmann, het is altijd lastig om een peiling te doen bij de eigen leden dat weten we en een representatieve peiling bestaat uit zo'n 4 á 500 mensen, we hebben er hier 1500 waarom doen we niet eens een peiling vanavond?

De heer Sven Kockelmann; nou dan kan ik u zeggen omdat één van de campagneteams daarop tegen was en dat was uw team (Rita).

De heer Mark Rutte; ik kan mij voorstellen dat Rita daar tegen is.

Mevrouw Rita Verdonk; wilt u nu die stemming gaan houden?

De heer Sven Kockelmann; wilt u het zelf?

Mevrouw Rita Verdonk; ik bedoel mijn campagneteam die heeft gezegd dat ze dat liever niet hebben, als wij hier met elkaar besluiten dat we dat wel willen hebben nou dan doen we dat wel.

De heer Sven Kockelmann; we gaan niet telkens van mening veranderen, handen omhoog dan maar, Mark Rutte? Jelleke Veenendaal en Rita Verdonk. Goed, we hadden het net over de Pim Fortuyn factor of het Pim Fortuyn effect mevrouw Verdonk en het Rita effect, aan de andere kant bleek uit een peiling van RTL nieuws laatst dat als u de leider wordt 21 procent van de Rutte aanhangers leden van de VVD zou overwegen op een andere partij te stemmen?

Mevrouw Rita Verdonk; nou, ik kan mij dat niet voorstellen moet ik u eerlijk zeggen. Nee, ik denk dat ik toch duidelijk de laatste drie jaar heb laten zien dat ik sta voor het beleid waar we ook als kabinet voor staan, waar we altijd

ook als VVD voor hebben gestaan. Kijk naar dat beleid op het gebied van immigratie, daar hebben zowel Henk Kamp als Frits Bolkestein zich altijd keihard voor gemaakt alleen toen hadden we nog niet voldoende invloed dat hebben we nu wel en als je ziet, want dat is ook zo met wetten en regels, als je streng bent voor de mensen die geen verblijfsvergunning horen te krijgen, de economische vluchtelingen, dan geeft dat ook een basis voor mensen die wel in het land mogen zijn, mensen die uit een onveilige situatie komen dat is heel erg belangrijk.

De heer Mark Rutte; je geeft geen antwoord op de vraag, de vraag is waarom stapt 21 procent op als jij lijsttrekker wordt?

Mevrouw Rita Verdonk; nee dat geloof ik niet dus ik sta uit te leggen waarom ik dat niet geloof.

De heer Mark Rutte; jij komt constant met die peilingen aanzetten je hebt een ander beeld laten zien, jij komt constant aan met peilingen waaruit zou blijken dat jij die VVD groot maakt, ik heb net bestreden dat dat zo is maar goed jij blijft erin geloven. Maar nou is er een peiling die zegt dat 21 procent wegloopt als jij het wordt waarom ga je daar nou niet eens even op in?

Mevrouw Rita Verdonk; Mark ik ben nu al weken, net zoals jij en net zoals Jelleke overal aanwezig in het land, overal, en waar ik ook kom in het land is het een warm bad daar ontmoet je de burgers van Nederland, daar ontmoet je de VVD leden en die waarderen heel duidelijk een duidelijke lijn, een standvastige lijn, van de leiders.

Mevrouw Jelleke Veenendaal; als je nou steeds over die peilingen praat dan is dat heel leuk maar wij hebben bij de gemeenteraadsverkiezingen gezien dat de peilingen eigenlijk ook een beetje anders waren als wat we uiteindelijk als resultaat hadden dus ik vind die peilingen nou niet zo heel belangrijk. Wat ik wel heel belangrijk vind is dat wij een heel goed verkiezingsprogramma neerzetten en in dat verkiezingsprogramma moeten wij volgens mij..

De heer Sven Kockelmann; maar dat doet de lijsttrekker niet he?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; nee, maar dat moeten wij wel als leden neerzetten en die zitten hier ook he, de leden en de mensen die zitten te kijken, en in dat verkiezingsprogramma vind ik dat wij twee aandachtspunten moeten nemen. Één van de aandachtspunten is dat wij moeten zorgen dat mensen die rond modaal in Nederland aan de gang zijn en heel hard werken

meer aandacht en meer herkenningspunten vinden in ons verkiezingsprogramma. En de tweede doelgroep die heel belangrijk is zijn alle allochtonen die heel hard aan het werk zijn, die winkels opzetten, en die er ook graag bij willen horen want die zijn namelijk hier naartoe gekomen ook mede om die vrijheid die in onze partij staat en die moeten we pakken en dan moeten we een goed verkiezingsprogramma schrijven en dan hoeven we ons helemaal niets aan te trekken van die peilingen want uit eigen kracht kunnen we dan heel veel mensen binnenhalen.

De heer Sven Kockelmann; goed, tot slot van dit blokje leiderschap, iedere leider heeft ook een voorbeeld, mag ik van u ieder één naam, wie is uw grote voorbeeld?

Mevrouw Rita Verdonk; Frits Bolkestein.

Mevrouw Jelleke Veenendaal; Han Terheegte.

De heer Sven Kockelmann; wie? Wie was dat?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; was? Hij is he zo oud is hij niet, dat is één van onze kamercentralevoorzitters uit mijn regio die mij enorm gestimuleerd heeft.

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Verdonk, nog een laatste vraag u zegt Frits Bolkestein? Maar ik hoorde laatst van een debat van Mark Rutte dat u tijdens de hoogtijdagen van Frits Bolkestein begin jaren negentig juist op de Partij van de Arbeid van Wim Kok stemde.

Mevrouw Rita Verdonk; kijk, dat hebben we laatst aan de orde gehad en toen heb ik ook gezegd Mark stond helemaal niet naast mij in dat debat dus dat weet hij helemaal niet.

De heer Sven Kockelmann; was het niet zo?

Mevrouw Rita Verdonk; ik heb ook op Frits Bolkestein gestemd en hoe Frits bezig is geweest en dat waardeer je natuurlijk als je zelf die portefeuille doet op dat immigratieterrein, petje af.

De heer Sven Kockelmann; meneer Rutte, u wou nog wat zeggen zag ik?

De heer Mark Rutte; u vroeg wie onze bijvoorbeeld leiders waren en ook ik wilde Frits Bolkestein noemen omdat hij iemand is, nog steeds, die dingen

agendeert die zaken op de agenda zet, ook veel maatschappelijke tegenwind accepteert maar vervolgens erin slaagt om een groot en breed maatschappelijk draagvlak te krijgen en dat is voor een politiek leider, ook dat draagvlak krijgen dat je mensen meekrijgt in je gedachtegang, dat lukte hem en dat is ongelooflijk belangrijk.

De heer Sven Kockelmann; we gaan, dames en heren, maar het volgende onderwerp. Mevrouw Verdonk, welke grote liberale denkers liggen bij u thuis op het nachtkastje, ik bedoel in boeken?

Mevrouw Rita Verdonk; nou, daar is niet zoveel ruimte op dat nachtkastje moet ik u eerlijk zeggen, Thorbecke ligt er so wie so, dat is echt waar en er liggen nog een hele stapel boeken die ik allemaal ga lezen.

De heer Sven Kockelmann; ga gelezen? Meneer Rutte en bij u?

De heer Mark Rutte; bij mij is dat, als die nou de hele nacht op dat nachtkastje ligt weet ik niet maar het is Hayek omdat hij zegt de vrijheid gaat boven de verdelende rechtvaardigheid maar ook Darendorf en Berlin omdat zij zeggen we kunnen niet garanderen hoe het afloopt maar we kunnen wel garanderen dat je aan de start kunt verschijnen en dat zit voor mij in de kern van het liberalisme.

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Veenendaal?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; er liggen bij mij op het nachtkastje geen liberale denkers.

De heer Sven Kockelmann; nee, weet u wel wie die denkers zijn?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; ja, ja, dat wel ik ben ook op school geweest, ik heb geschiedenis gehad.

De heer Sven Kockelmann; u hebt een spoedcursus gehad?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; ik bedoel dat is er allemaal wel geweest maar ik heb geen liberale denkers die op mijn nachtkastje liggen, ik vind het heel er belangrijk dat wij als partij met elkaar een nieuwe visie neerzetten, dat hebben we gedaan met het liberaal manifest en dat kunnen we zo meteen met het volgende verkiezingsprogramma weer doen.

De heer Sven Kockelmann; ik vraag het, het klinkt misschien een beetje flauw met die schrijvers en die boeken, maar ik vraag het als je liberaal leider wordt van een liberale partij dan wordt toch ook van je verwacht dat je het liberalisme vorm geeft in de richting van de 21e eeuw zal ik maar zeggen. Kunt u eens in één zin zeggen meneer Rutte hoe u dat zou willen doen?

De heer Mark Rutte; voor mij is liberalisme optimisme als je nu kijkt naar Nederland dan zie je dat heel veel mensen zich zorgen maken over de toekomst, dat veel ouders denken dat hun kinderen het misschien slechter gaan krijgen dan zij het hadden, dat is in honderden jaren wereldgeschiedenis nog niet gebeurt dat een generatie mensen opgroeit waarvan de ouders denken dat ze het slechter zouden kunnen krijgen, dat is overigens onzin want we leven in een land met zoveel krachtige dingen dat hoeft helemaal niet, mensen snakken ook naar dat optimisme, en die boodschap vertaald naar de economie, naar groei, naar banen daarmee gaan wij de verkiezingen in 2007 winnen.

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Veenendaal, wat is het liberalisme van de toekomst wat u betreft?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; het is heel er belangrijk dat mensen weer het gevoel krijgen dat ze hun eigen leven in eigen handen kunnen krijgen, dat is één van de redenen geweest waarom ik ook bij de VVD gekomen ben. Omdat als je naar andere partijen kijkt dan wordt er tegen je gezegd wij regelen het wel voor u en denkt u vooral niet meer na, daardoor ontstaan er allerlei problemen en als je mensen weer duidelijk maakt dat ze zelf de rechten in handen kunnen nemen dat ze zelf kunnen bepalen hoe hun leven eruit gaat zien en ze die mogelijkheden ook geeft en de mensen die niet zo goed mee kunnen komen ook beschermd dan denk ik dat je een hele goede liberaal ben.

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Verdonk tot slot.

Mevrouw Rita Verdonk; wat ik heel er belangrijk vind is inderdaad de burger en ook de ondernemer een kans geven om aan die eigen verantwoordelijkheid invulling te geven dus een overheid die niet in de weg zit met allerlei regels maar een overheid aan de ene kant kaderstellend is en aan de andere kant faciliteert. En weet u wat ik ook zo belangrijk vind dat wij als VVD ook duidelijk durven uitspreken dat we willen zorgen voor de mensen die niet meekunnen in de samenleving en juist dat zorg, het is straks ook al

gezegd door Jozias, wij worden we zo vaak neergezet als die harde partij die alleen maar er is voor de rijken en alleen maar denkt over geld.

De heer Sven Kockelmann; dat levert u nogal wat zetels op in de peilingen.

Mevrouw Rita Verdonk; laten we... wat zegt u? nee, maar het levert mij ook zetels op als ik zeg dat ik voor mensen zorg en ik heb dat de afgelopen, nou hoelang voeren we al campagne in mijn idee al geloof ik een halfjaar, daar heb ik het ook steeds gezegd we moeten duidelijk maken dat we ook willen zorgen.

De heer Sven Kockelmann; meneer Rutte, tot slot van dit blokje. Na uw komst in Den Haag, een paar jaar terug, toen zei u de VVD is eigenlijk een Sleeds merk, is dat nog steeds zo?

De heer Mark Rutte; nee, het gaat hier om het punt wat eigenlijk Jozias van Aartsen ook aankaartte. Toen ik in die campagne van 2003, dat was de campagne voor de Tweede Kamerverkiezingen 2003, met mensen sprak en uitlegt waar wij voor staan toen zeiden veel mensen we zijn het er mee eens maar we gaan toch niet op de VVD stemmen want dat is voor ons toch een beetje de partij van de mensen die het al goed hebben. Waar wij de afgelopen paar jaar met elkaar in slagen, kijk ook bij deze zaal veel diverser, hij kan nog veel diverser, maar al veel diverser dan een paar jaar geleden waar wij steeds meer in slagen is ook naar buiten uit te stralen dat wij er inderdaad niet alleen zijn voor de mensen die het al goed hebben maar voor iedereen die iets wil maken van zijn leven en dat is de enige ticket waarop wij groot kunnen worden.

Mevrouw Rita Verdonk; mag ik nog even wat zeggen? Wat juist zo mooi is aan het liberalisme is dat je uitgaat van je eigen kracht en om dan te beginnen met je eigen partij te bestempelen als Sleeds merk dat vind ik wel heel erg.

De heer Sven Kockelmann; dat was een paar jaar geleden he.

De heer Mark Rutte; je moet als leider soms ook dingen aan de kaak durven te stellen, ik heb dat gedaan, ik heb ook behoorlijk wat tegenwind gekregen, zelfs Frits Bolkestein heeft mij daar toen op onderhouden die zei dat doe je niet, ik zei Frits dit geloof ik vanuit mijn tenen wij laten één miljoen kiezers liggen ik ga niet voor de lieve vrede mijn mond houden ik wil die miljoen kiezers naar de VVD toehalen dus ik start dat debat en zie wat ervan komt we worden groot.

Mevrouw Rita Verdonk; maar dat was een fusie met D66.

De heer Sven Kockelmann; dames, heer, als wij in deze uitzending ook nog een paar inhoudelijke thema's die in de toekomst gaan spelen willen behandelen dan moeten we nu door naar het volgende blokje, een paar maatschappelijke thema's dus die in de toekomst belangrijk zijn voor Nederland.

Mevrouw Verdonk, als u het straks voor het zeggen hebt als lijsttrekker wat gaat u dan veranderen in de strafwet?

Mevrouw Rita Verdonk; wat ik ga veranderen om de veiligheid beter te waarborgen in Nederland daar vind ik dat we wat aan moeten gaan doen. Als je kijkt naar de criminaliteitscijfers, als je kijkt naar het zich veilig voelen van de burgers in Nederland dan hebben we daar als kabinet al flink wat op bereikt maar het kan nog veel beter. Kijk eens het vandalisme, kijk eens naar de kleine criminaliteit, kijk eens naar de veiligheid in buurten en wijken wij moeten veel meer een lik op stuk beleid hebben, we moeten ook durven te spreken over de burgemeester die daar een rol in kan vervullen, die burgemeester die die straatterroristen, zoals we ze ook wel noemen, meteen kan aanpakken en meteen lik op stuk kan geven dan weten die jongeren waar het omgaat.

De heer Sven Kockelmann; maar gaat u ook iets veranderen aan het strafrecht?

Mevrouw Rita Verdonk; je hoeft niet altijd, ik bedoel we hebben heel veel wetten in Nederland waarbinnen heel veel te regelen is en als er iets veranderd moet worden dan kan dat maar wat belangrijker is is dat we eerst eens met elkaar duidelijk durven te zeggen dit zijn de problemen en dat zijn de maatregelen die we gaan nemen.

De heer Sven Kockelmann; ik vraag het omdat ik vorige week in Arnhem was bij een debat ook tussen de drie van u en toen zei u ik zou graag willen dat de inlichtingendiensten verder samenwerken met elkaar en dat het inlichtingen materiaal ter beschikking staat voor de rechter en de officier van justitie maar niet en bate van de verdediging.

Mevrouw Rita Verdonk; ja, maar toen had ik het over een heel ander onderwerp want toen had ik het over terrorisme.

De heer Sven Kockelmann; ja, maar dat heeft ook met veiligheid en criminaliteit te maken toch?

Mevrouw Rita Verdonk; ja, oké maar ik had het net even over het vandalisme maar dit gaat over terrorisme. Wat we zien, en wat we een aantal keren hebben gezien, is dat terroristen toch weer vrijkomen om dat er bepaalde informatie tussen de veiligheidsdiensten en de inlichtingendiensten niet gedeeld mag worden, dan moet je daar natuurlijk heel voorzichtig in opereren maar je moet wel daar de mogelijkheden van willen ontdekken, ontginnen, om te kijken of het daardoor het beter mogelijk wordt om terroristen die je al te pakken hebt en waarvan je weet dat ze wat gedaan hebben dat je die ook vast kunt houden.

De heer Sven Kockelmann; dus?

Mevrouw Rita Verdonk; als het nodig is wil ik daarvoor de strafwet wijzigen ja.

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Veenendaal, wat vindt u daarvan?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; dat vond ik toen al geen goed idee dus dat vind ik nu nog steeds geen goed idee.

De heer Sven Kockelmann; waarom niet?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; nou omdat je die informatie wel de politie beschikbaar moet stellen maar je moet een verdediger van iemand, je weet nooit of die echt veroordeeld gaat worden, die moet je wel die informatie beschikbaar stellen anders is die beperkt in zijn verdediging. Wij hebben het woord Vrijheid in de VVD staan en dan moet je daar dus ook voor blijven staan zolang je niet veroordeeld bent ben je onschuldig en elke informatie die een verdediger nodig heeft die moet hij ook krijgen dus ik ben het hier gewoon niet mee eens.

De heer Sven Kockelmann; meneer Rutte?

De heer Mark Rutte; wat Rita voorstelt kan natuurlijk alleen met strikte waarborgen, ik neem aan dat ze dat ook bedoelt, maar ik zou willen zeggen onze prioriteit moet heel ergens anders liggen die moet namelijk nu komen te liggen dat wij als de VVD gaan uitstralen dat wij onconditioneel de kant van het slachtoffer kiezen, dat hebben we te weinig gedaan, dat hebben we ook als politiek te weinig gedaan, ik heb al gezegd ik vind dat als je een inbreker in

huis aantreft in je slaat hem je huis uit dat je meteen hoort te worden vrijgesproken en dat niet op dat moment de inbreker worden beschermd en degene die overvallen is in de problemen komt. En ik wil daar vanavond nog iets aan toevoegen, ik wil daar vanavond nog een belangrijk punt aan toevoegen. Ik vind dat als jij als slachtoffer een claim hebt op degene die jouw heeft belaagd, de overvaller, dat die claim door de staat moet worden overgenomen, dat de staat die claim ook zou moeten innen en het aardige is de staat heeft daar een geweldig incassobureau voor namelijk de belastingdienst.

Mevrouw Jelleke Veenendaal; ik denk dat als je over kleine criminaliteit praat de mensen die gewoon een winkel ingaan twee T-shirts meenemen die worden gegrepen, soms door de winkelier, en die houdt ze dan even vast dan wordt de politie gebeld en dan zegt de politie we hebben effe geen tijd misschien komen ze dan later toch en uiteindelijke merken zijn van ja diegene heeft geen geld dus het is onzinnig dan gebeurt er verder niks. Die mensen die dat doen omdat ze gewoon geen geld hebben maar wel stelen die zou je dus taakstraffen moeten laten doen en dan bij die winkelier, laat hem daar het onkruid weghalen, laat hem de ramen lappen, laat hem aan de gang gaan totdat die schuld betaalt is.

Mevrouw Rita Verdonk; maar ik daar wat op zeggen? Ik was gisteren inderdaad Kaatsheuvel en daar zaten een aantal jongeren in de zaal en daar sprak ik ook over criminaliteit en toen zei één van de jongeren, en er zaten er zo'n stuk of tien in die zaal en die waren het daar hartgrondig mee eens en die zeiden, nou luister als ik nou iets gedaan heb geef mij lekker een taakstraf ik ga daar wel een paar dagen lopen vegen dat stelt helemaal niks voor daar lachen wij om met zijn allen.

Mevrouw Jelleke Veenendaal; je kan dat natuurlijk in verhouding doen met de waarde die er gestolen is, als jij voor € 200 moet doen dan bepaalt die ondernemer, normaalgesproken betaal ik daarvoor € 10 dus jij hebt maar 20 uur hier te werken voor die twee T-shirts.

Mevrouw Rita Verdonk; maar je moet altijd kijken wat het effect is van je straf en als het effect is dat die jongeren erom lachen dan moet je vooral overgaan naar andere straffen.

Mevrouw Jelleke Veenendaal; maar Rita wat er nu gebeurt is dat die ondernemer gezegd ik doe geen aangifte meer het heeft helemaal geen zin

en ik kan maar bestolen worden en er gebeurt helemaal niks en dat onrechtsgevoel dat moet je ook aanpakken en daar werkt het wel voor.

De heer Sven Kockelmann; goed, we gaan verder kijken in de toekomst namelijk maar de grootste uitdaging die ons te wachten staat. Goed, de grootste uitdaging wil ik van u alle drie horen, wat is de grootste uitdaging meneer Rutte?

De heer Mark Rutte; de grootste uitdaging voor mij is hoe gaan wij als Nederland rechttop in de wereld staan en het hoofd bieden aan de concurrentie die op ons afkomt uit China, uit India, uit andere delen van de wereld door dat te versterken waar we goed in zijn. Neem ons midden- en kleinbedrijf misschien wel het sterkste stelsel midden- en kleinbedrijf in Europa. Neem onze innovatiekracht die staat op een eenzame hoogte in de wereld samen met Finland en Zwitserland scoren bij het best in de wereld en neem onze creativiteit. Dus de VVD moet de partij zijn die zegt wij gaan die problemen het hoofd bieden, we gaan de kansen die we hebben gaan we pakken die gaan we uitnutten en daar gaan we Nederland sterk in maken met een optimistisch verhaal de toekomst in.

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Veenendaal, de grootste uitdaging voor u?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; wat we in ieder geval moeten doen is het ontslagrecht aanpakken want wat we met het ontslagrecht hebben gecreëerd is dat oudere werknemers gewoon heel slecht aan de bak komen, daar begint het al mee. Vervolgens moeten we al die oudere werknemers die van 50 tot en met 65 niet meer werken stimuleren aan het werk te gaan maar alleen maar met het roepen help je ze helemaal niet dus je moet hij ook wel wat voor doen. Dat betekent dat je ervoor moet zorgen dat het voor de werkgever interessant is om oudere werknemers aan te nemen bijvoorbeeld alle voorzieningen die in de CAO staan waarin oudere werknemers minder uren hoeven te doen omdat ze vergrijzingsuren krijgen, extra vrije uren krijgen, die weghalen zodat het voor die ondernemers ook interessant is om iemand boven de 55 aan te nemen want het is geen belemmering in zijn bedrijfsvoering.

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Verdonk?

Mevrouw Rita Verdonk; ja, ik ben het helemaal eens met de voorgaande sprekers ik zou daar nog wel wat aan toe willen voegen en dat is eigenlijk het sociale gezicht alsnog van de VVD.

De heer Sven Kockelmann; daar was Mark Rutte toch van begreep ik altijd?

Mevrouw Rita Verdonk; die was van het linkse gezicht ik bedoel sociaal.

De heer Mark Rutte; we zouden het vanavond leuk houden.

Mevrouw Rita Verdonk; maar ik lach je zo vriendelijk toe de hele tijd. Wat ik heel belangrijk vindt natuurlijk is de problematiek van de integratie, daar zijn we nog niet uit. We hebben de tijd gehad van gedogen, nergens over mogen praten, we hebben toendertijd gehad van de keiharde confrontatie en we moeten nu terug naar nieuw evenwicht naar die politieke toon mensen laten weten dat ze erbij horen maar wel dat ze hun eigen verantwoordelijkheid moeten nemen en dat we zijn daar ook op moeten durven aanspreken. We mogen ook trots zijn wat we als Nederland zijn, we mogen dus gewoon van mensen vragen dat ze die Nederlandse taal leren en weten van onze waarden en normen dat is heel belangrijk, goed onderwijs is ontzettend belangrijk en dat begint al, kwaliteit van het onderwijs, vanaf de basisschool.

En kijk eens naar de positie van allochtone jongeren daarin, ik kom toch nog te vaak op scholen waar 20 leerlingen in de klas zitten 16 autochtonen en 4 allochtonen die 16 autochtonen die hebben allemaal een stageplek en die vier allochtonen niet, schandalig, en als je dan vraagt hoe dat komt dan komt dat omdat we er een vreemde achternaam onder de brief staat, dames en heren dit kan echt niet, het geldt voor stages en het geldt ook voor werkplekken.

De heer Sven Kockelmann; hebt u de adviseurs van Mark Rutte overgenomen of niet?

De heer Mark Rutte; we hebben elkaars teksten.

Mevrouw Rita Verdonk; het is een beleidsterrein waar ik al even ervaring in heb, grijze haren van heb overigens daarom heb ik ze ook gekleurd nu.

De heer Mark Rutte; het zit schitterend. Rita, beter dan op de bouw RAI toen. Maar Rita even terug, jij had het over integratie, ontzettend belangrijk, ik weet dat je daar ontzettend gemotiveerd mee bezig bent. Ik vind wel dat we ook

aan iets anders dan moeten werken ook als jij op één en ik op twee of omgekeerd ik op één jij op twee die partij leiden en dat is het volgende. Het kan toch niet zo zijn dat bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen 85 procent van allochtoon Nederland op de Partij van de Arbeid heeft gestemd, die hoort bij ons, die Marokkaanse en Turkse bakker die nu PvdA heeft gestemd die hoort bij de VVD want wij zijn de emancipatie partij en zeker van de ondernemers die bezig zijn iets van de toekomst te maken.

De heer Sven Kockelmann; tot slot, nou heel kort dan.

Mevrouw Rita Verdonk; kijk weet je Mark, voorgaande kabinetten, de afgelopen twintig, dertig jaar, is men nooit in staat geweest om de allochtone mensen hier in Nederland zo te prikkelen dat ze uit hun huizen kwamen om te stemmen, dat hebben ze nu wel gedaan we zijn het helemaal met elkaar eens, de verkeerde partij, maar dat wordt ons uitdaging om te zorgen dat ze naar ons toekomen.

De heer Mark Rutte; absoluut, zo is het.

De heer Sven Kockelmann; oké. Tot slot dames en heer. Er zijn nog veel meer thema's te bedenken en om over te praten voor de toekomst maar u bent zo levendig aan het debatteren dat we zo langzamerhand door de tijd heen zijn. Ik wilde nog een paar afsluitende vragen aan u stellen. Mevrouw Veenendaal, stel u wordt de winnaar van het debat straks, met wie gaat u op die tandem zitten wie wordt nummer twee en wie wordt nummer 3?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; oh, dat moet de partij bepalen.

De heer Sven Kockelmann; maar wie wilt u?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; ik heb daar helemaal geen voorkeur, iedereen die bij ons op de fractielijst staat is prima, iemand die zich nieuw kandidaat stelt is ook prima dat bepaalt de partij de lijst bepaalt de partij en nu is het lijsttrekkerschap.

De heer Sven Kockelmann; maar de lijsttrekker heeft daar toch wel enige invloed op of gaat dat zo niet in de VVD?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; nee, dat staat in het liberaal manifest dat de lijsttrekker invloed zou hebben op de eerste 10 plaatsen daar zal ik niet veel gebruik van maken.

De heer Sven Kockelmann; oké, Mark Rutte, als u wint wie moet er op twee?

De heer Mark Rutte; Rita Verdonk.

De heer Sven Kockelmann; en wilt u dat nog mevrouw Verdonk?

Mevrouw Rita Verdonk; dat wil ik zeker.

De heer Sven Kockelmann; en als u wint wie moet er op twee?

Mevrouw Rita Verdonk; Mark Rutte.

De heer Sven Kockelmann; en wilt u dat ook? Tot slot, de laatste vraag. Als u wint meneer Rutte en u wordt een grote partij, u haalt veel stemmenwinst en u kunt gaan regeren met wie doet u dat dan het liefste?

De heer Mark Rutte; mijn voorkeur heeft het CDA, mijn voorkeur en dan moet ik wel zeggen dat is het CDA waar we de afgelopen vier jaar mee geregeerd hebben, het CDA zoals u weet is inmiddels in verwarring en lijkt naar linksaf te buigen dus ik weet niet met welk CDA we te maken krijgen maar gegeven de enorme klus die we hebben heb ik een voorkeur voor het CDA maar ik sluit andere partijen niet uit.

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Veenendaal?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; ik sluit geen enkele partij uit ik vind dat je daar, nee ik heb geen voorkeur, want ik vind dat je daar, wat ik net in het begin ook al gezegd heb, die win win situatie moet creëren. Op het moment dat er bij de Partij van de Arbeid een onderwerp komt wat belangrijk is maar zelfs bij GroenLinks, want kijken we even naar de coalitie van de afgelopen periode in Noord-Holland dan gaat die perfect.

De heer Sven Kockelmann; goed, mevrouw Verdonk, u heeft gezegd ik wil minister-president worden als we de grootste worden met wie gaat u regeren?

Mevrouw Rita Verdonk; er komt een partijprogramma, dat moet vastgesteld worden door de leden stel dat ik lijsttrekker wordt, dat ik de partijleider wordt, wat is dan mijn taak om dat verkiezingsprogramma, dat partijprogramma, onder de arm te nemen en daarover te gaan onderhandelen met iedereen.

De heer Mark Rutte; Duidelijkheid Rita!

Mevrouw Rita Verdonk; nee, nee, nee, want wat dan de daadkracht is is dat er zoveel mogelijk van het partijprogramma wordt gerealiseerd en als dat niet voldoende is.

De heer Mark Rutte; Rita daar ga je weer neem nou een standpunt in.

Mevrouw Rita Verdonk; nee, nee, nee. Volgens mij heb jij nog te weinig onderhandeld in je leven want zo gaan we de onderhandelingen niet in.

De heer Mark Rutte; zoououou.. Hoe denk je dat je die pindakaas contracten rond krijgt?

De heer Sven Kockelmann; goed, dames heer, we zijn aan het einde gekomen van het live deel, althans dat wil zeggen het televisiedeel en op de radio van dit debat. Aan het begin van de uitzending hebben we kijkers gevraagd om hun mening te geven hoe jullie het doen, dat is niet representatief het is gewoon laten we zeggen een gezelschapsspel thuis, ik kan zeggen dat 53 procent van de kijkers Mark Rutte als beste uit het debat laat komen, 40 procent Rita Verdonk en misschien dat nog iemand op mijn oortje kan vertellen.. en 7 procent voor mevrouw Veenendaal. Hartelijk dank allemaal aan dit rechtstreekse deel van het debat.

Dames en heren op 31 mei om zeven uur 's avonds wordt bekend wie van u drieën heeft gewonnen en ik geloof dat komende woensdag de stembussen definitief sluiten. Tot zover het televisiedeel van dit debat op Nederland 1, daar kunt u overigens zo meteen na deze uitzending kijken naar een extra profiel, de homevideo's van Ayaan Hirsi Ali en wij gaan hier nog een halfuur door met de zaal en daar kunt u ook bij zijn via Internet, debat.kro.nl, dank voor het kijken, dank voor uw deelname, goedenavond.

Dames en heren, u bent alleen op Internet nog in de zaal, iedereen staat op maar ik zou als ik u was blijven zitten want u kunt nu vragen gaan stellen aan de drie kandidaten. Eerst nog eventjes, terwijl iedereen weer gaat zitten, nog een vraag die deze dag en gisterenavond ook een rol speelde, dat was die hertelling van die stemmen. 9000 mensen hebben hun stem schriftelijk uitgebracht maar kunnen nu toch elektronisch stemmen en uw team, mevrouw Verdonk, was daar nogal nijdig over.

Mevrouw Rita Verdonk; nou kijk, ik heb dat gisteren meegekregen die procedure pas eigenlijk toen ik ergens in een zaal stond en ineens die microfoon onder mijn neus kreeg, ik heb toen gezegd en dat zeg ik nu ook en

natuurlijk mijn campagneteam vanuit hun rol hebben daar wat over gezegd, ik vind dat wij leren op dit moment van dit hele gebeuren want het is helemaal nieuw en laten we dit nou ook meenemen als leermoment voor de volgende keer.

De heer Sven Kockelmann; maar hoe bedoelt u dat precies dan?

Mevrouw Rita Verdonk; nou kijk, er gebeuren heel veel zaken. De verkiezingen zijn gestart op een moment dat niemand dat verwacht had omdat Jozias de beslissing nam om zich terug te trekken, een beslissing natuurlijk die ik respecteer, maar daarna ging alles in een stroomversnelling dus wij moeten gewoon de tijd nemen om rustig terug te kijken en dan nemen we ook dit soort punten mee.

Mevrouw Jelleke Veenendaal; ik heb er niet zoveel problemen mee want wij hebben duidelijk afgesproken dat we dit keer een briefstemming hebben, dat was bij de vorige periode dus niet zo toen had je het alleen maar digitaal en per telefoon, er is in een evaluatie duidelijk geworden dat heel veel leden graag per brief wilde stemmen en dan moet je daar ergens een barrière inbouwen dat mensen niet dubbel stemmen want je kunt je voorstellen dat als je een stembiljetje instuurt dat je tegelijkertijd naar het Internet of een telefoon gaat en dan gaat dat verkeert. Dus wat er nu gebeurt is eigenlijk alleen maar dat er gekeken wordt digitaal en via de telefoon welke stemmen er binnen zijn, vervolgens wordt er gekeken bij de stemmen op een brief of er een dubbeling is en als die dubbeling er is kan je alleen maar de brief eruit halen want dat andere verhaal is anoniem geworden, dus het is een heel logisch verhaal.

De heer Sven Kockelmann; meneer Rutte?

De heer Mark Rutte; ik hoef geen komma toe te voegen aan het verhaal van Jelleke Veenendaal.

Mevrouw Rita Verdonk; nou, dat is wel vaker he?

De heer Mark Rutte; nou, zo vaak niet.

Mevrouw Rita Verdonk; nee, maar af en toe?

De heer Sven Kockelmann; dames en heren, het woord is aan u. Er zitten hier 1000 VVD'ers in de zaal ik kan mij zo voorstellen dat er een aantal van u

prangende vragen heeft, bij microfoon 2 staat een mevrouw, zegt u even wie u bent en formuleert u in het kort even uw vragen alstublieft.

Mevrouw Nahid Tresponi, gemeente Capelle aan de IJssel; twee favoriete leden van mij zijn kandidaten lijsttrekker en voor mij maakt het heel erg moeilijk om één van die twee te kiezen. Ik heb voor mijzelf een analyse gemaakt dat welke van die twee kan de VVD de grootste partij maken en Rita ik gun je van harte maar ik hoop dat je mij vanavond kunt overtuigen dat jij de VVD de grootste partij van maken want ik heb bij jou twee zorgpunten.

De heer Sven Kockelmann; welke twee zijn dat?

Mevrouw Nahid Tresponi; dat ga ik nu noemen, maar ik heb zo'n gevoel bij jou dat ik eerlijk met jou kan noemen die twee punten. Één van mijn punten is dat als jij volgend jaar als lijsttrekker de arena in gaat dan word je niet meer gezien als de minister van vreemde zaken en integratie, je wordt gezien als de VVD vrouw.

De heer Sven Kockelmann; en wat is uw vraag?

Mevrouw Nahid Tresponi; en dat betekent dat wordt jij in de kabinetsperiode gedaan heeft dat wordt eigenlijk VVD daar ook mee afgerekend en dan gaan ze zeggen ...

De heer Sven Kockelmann; en wat is uw vraag?

Mevrouw Nahid Tresponi; wat heb jij gedaan met het beleid inburgering? En helaas het beleid inburgering, de nieuwe wet inburgering, is nog niet door de Kamer. En ik ben bang voor dat die ook niet door de Kamer gaat.

De heer Sven Kockelmann; en wat is uw vraag?

En als 1 januari door de Kamer gaat betekent dat het negatieve effecten zal hebben omdat het vlak voor de verkiezingen is en dat betekent dat wij gaan als VVD stemmen verliezen, kan jij mij garanderen dat dat niet...

De heer Sven Kockelmann; nu komt de vraag.

Mevrouw Nahid Tresponi; tot het verlies van stemmen gaat leiden. Mijn tweede zorgpunt is...

De heer Sven Kockelmann; mevrouw, eerst even het antwoord op deze vraag.

Mevrouw Rita Verdonk; ik zal een kort antwoord geven. Ik blijf minister voor vreemdelingenzaken en integratie dus die wet, die inburgeringswet, die komt 1 januari 2007 daar gaan we daarmee beginnen.

Mevrouw Nahid Tresponi; maar kunnen wij niet de vruchten daarvan plukken omdat het net is voor de verkiezingen Rita?

Mevrouw Rita Verdonk; wat we dan hebben is een inburgeringswet die resultaatgericht is, een inburgeringswet die helemaal is afgestemd met de gemeente en dat betekent dus dat we moeten zorgen dat we in een volgende kabinetsperiode weer in het kabinet zitten want dan gaan we ermee scoren.

De heer Sven Kockelmann; goed, voordat u zelf een lijsttrekkerskandidaat wordt gaan we naar de volgende vraag in de zaal, microfoon 6.

Mevrouw Nahid Tresponi; nee, ik heb nog tweede zorgpunt.

De heer Sven Kockelmann; wie bent u?

Mevrouw Wendy van Dijk.

De heer Sven Kockelmann; en wat is uw vraag?

Mevrouw Wendy van Dijk; mijn vraag is aan mevrouw Verdonk. Gisteren het programma Zembla heel duidelijk over u, en dat slaat dan op het profiel wat wij in ons technisch advies hebben voor de volksvertegenwoordigers, veel aandacht voor karakter en intellect. Wat betreft uw karakter gisteren in Zembla was weer eens te zien hoeveel leugens u gedaan heeft.

De heer Sven Kockelmann; wat is uw vraag?

Mevrouw Wendy van Dijk; kom ik zo op, ik ben heel snel. Wat betreft het intellect. U leest een boek van mevrouw Hirsi Ali daar staat in dat haar achternaam Hirsi Magan is en u heeft het niet door.

De heer Sven Kockelmann; maar wat is uw vraag?

Mevrouw Wendy van Dijk; mijn vraag is hoe gaat dat als u met nog complexere zaken te maken krijgt, hoe gaat dat oplossen?

De heer Sven Kockelmann; oké, dat is een vraag, mevrouw Verdonk.

Mevrouw Rita Verdonk; ten eerste het idee dat ik mij constant te buitenga aan leugens, u snapt daar herken ik mij totaal niet in en dat werp ik verre van mij. Als het gaat om de zaak Hirsi Ali hebben wij net afgesproken dat we dat vandaag niet verder ter discussie stellen dus ook daar kan ik niet op ingaan, het spijt me.

De heer Sven Kockelmann; microfoon 1 achter in de zaal, even de andere kant uit kijken, wat is uw naam en wat is uw vraag? Misschien dat iemand even microfoon 1 kan openzetten, we komen zo meteen bij u terug want dit gaat niet werken, microfoon 2.

De heer Johan Roele, VVD raadslid uit Alkemade; mijn vraag is aan alle drie de kandidaten, moet Turkije lid worden van de Europese Unie ja of nee?

De heer Sven Kockelmann; heldere vraag, kort antwoord mevrouw Verdonk?

Mevrouw Rita Verdonk; we hebben afspraken gemaakt met Turkije ja? Die zijn toetredingsonderhandelingen gestart vijftien jaar, ik vind dat Turkije als ze toetreden volledig voor 100 procent moeten voldoen aan de Kopenhagencriteria. Om er zeker van te zijn dat dat ook gaat gebeuren gaan we niet dus 5, 6,7 10 jaar wachten, want dan weten we dat nooit iemand meer nee durft te zeggen, dus we gaan zeggen na twee jaar als je na vijftien jaar op dit niveau moet zijn moet je na twee jaar op dit niveau zitten en als Turkije daar niet aan voldoet gaan we weer beginnen op het nulpunt.

De heer Johan Roelle; mijn vraag was ja of nee?

Mevrouw Rita Verdonk; daar heb slechte ervaringen mee met ja of nee.

De heer Sven Kockelmann; meneer Rutte.

De heer Mark Rutte; ik ben het eens met het antwoord van Rita Verdonk, dit is dus een ja mits, zoals Rita dat zegt, en terecht ik ben het er ook zeer mee eens dat je inbouwt die tussenstappen, dat lijkt me slim, om te voorkomen dat je in een soort fuik naar een onvermijdelijk ja gaat.

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Veenendaal?

Mevrouw Jelleke Veenendaal; ik zou ook zeggen we hebben de onderhandelingen zijn we begonnen dus daar moeten wij ons ook naar richten. We moeten wel kijken of ze aan alle criteria voldoen dat moeten we heel duidelijk toetsen. Ik denk ook dat we geleerd hebben uit het verleden dat we daar ook heel kritisch op moeten zijn en dat ze niet te makkelijk mogen toetreden. Één ding wil ik er alleen nog wel bij zeggen is dat je wel heel duidelijk moet kijken wat voor land Turkije is en met welke problematiek Turkije te maken heeft als je naar zijn omgeving kijkt die worden eigenlijk omringd door Islamitische landen, het is een heel ander soort type mensen die in Turkije zitten het zijn geen Islamitische mensen allemaal in de vorm zoals je ze extreem zou zien. Als je die buffer naar Europa wilt zien dan zul je dus Turkije in ieder geval open moeten bekijken.

De heer Sven Kockelmann; oké, microfoon 4 achter in de zaal.

Mevrouw Greetje van Gruting, fractievoorzitter Leiden; ik ben een beetje op Mark maar Mark flirt met D66, Mark ben je echt van plan om daar werk van te gaan maken?

De heer Mark Rutte; nee.

Mevrouw Rita Verdonk; ook niet als Loesewies het wordt?

De heer Mark Rutte; en zelfs niet als Loesewies van der Laan daar lijsttrekker wordt, ondanks mijn behoefte aan vijftien kleinkinderen ik ga het niet te doen.

Mevrouw Rita Verdonk; misschien zijn er nog belangstellenden in de zaal?

De heer Sven Kockelmann; microfoon 5, wie bent u?

De heer Paul Henkemans; mijn vraag gaat over het onderstrepen van de noodzaak dat in Nederland een grotere ondersteuning komt van de Europese grondwet, hoe staat u daar als drie kandidaatsleden elk tegenover?

De heer Sven Kockelmann; hoe bedoelt u grotere ondersteuning?

De heer Paul Henkemans; Nederland heeft een negatieve reputatie gekregen met het verwerpen van de Europese grondwet we zagen daar niet zoveel in zitten, ik wil het iets preciseren. Vinden we dat wij als VVD daar in achter zijn

gebleven om dat duidelijk uit te leggen aan de bevolking en als dat zo is hoe denkt u dat dan aan te kunnen pakken?

De heer Sven Kockelmann; mevrouw Veenendaal, hoe gaan wij ons imago in Europa opvijzelen, dat is eigenlijk in het kort de vraag.

Mevrouw Jelleke Veenendaal; meneer heeft helemaal gelijk, als ik bij de raad van Europa ben dan word ik heel vaak door collega's aangesproken waarom hebben jullie als Nederland, wat we nooit verwacht hadden, de grondwet verworpen? We hebben het gedaan, de meerderheid van het Nederlandse volk wilde deze grondwet niet, vond dat de wetten die er tot nog toe waren voldoende waren dus ik denk dat we daar gewoon rekening mee moeten houden daar moeten we ook heel helder in zijn en nu moeten we kijken hoe we stap voor stap, en dat zal langzamer zijn, het uitbouwen maar aan de andere kant ook beperken want Europa moet niet over alles gaan maar moet zich beperken tot de noodzaak.

De heer Sven Kockelmann; ik zou willen voorstellen om voor de andere vragen de vragen te beperken tot één van de kandidaten omdat we anders tot elf uur vanavond hier bezig zijn het is hier nogal warm, microfoon 2.

De heer Ten Cate, Bergschenhoek; ik zou graag van mevrouw Verdonk willen weten wat zij eraan gaat doen om te voorkomen dat na de verkiezingen er een linkse meerderheid in de Kamer gaat ontstaan, want dat zou pas echt een ramp voor dit land zijn?

Mevrouw Rita Verdonk; ja, dat ben ik helemaal met uw eens. Weet u, ik ben mij nu al aan het opladen als ik die lijsttrekker wordt van de VVD want dan kun je natuurlijk pas echt los gaan in het debat. Kijk wij zijn allemaal liberalen en dat is maar goed ook dat we niet echt heel veel inhoudelijk van elkaar verschillen want wij moeten ook die eenheid van die partij uitstralen. Maar, als je dan kunt debatteren met een Wouter Bos en een Jan Peter Balkenende, met andere lijsttrekkers, dan kun je duidelijk maken hoe belangrijk dat liberale gedachtegoed is voor Nederland.

De heer Mark Rutte; ik hoorde jou zeggen in dat prachtige tv programma netwerk vorige week dat als het om de details ging daar had jij een minister van Financiën voor, al zijn daar dat de voert met Bos en Balkenende en dat gaat soms ook in dat soort debatten over details bel je dan eerst je financieel woordvoerder?

Mevrouw Rita Verdonk; nee, jouw Mark!

De heer Mark Rutte; een zo lang opgebouwde aanval, ik geef het toe.

Mevrouw Jelleke Veenendaal; jij bent haar tweede man dus dat is dan heel simpel.

De heer Sven Kockelmann; nu we het toch over financiën hebben en onderhandelingen met Wouter Bos, Wouter Bos presenteerde dat plan voor de vergrijzing voor de toekomst van de AOW ook. Nou wat ik even van u wil weten, is niet een reactie op dat plan Bos want dat weet ik nou wel, maar vooral hoe gaat U in deze partij, ik wou zeggen hoe gaan wij in dit land voorkomen dat de zaak onbetaalbaar wordt dus hoe gaat U ervoor zorgen als lijsttrekker van de VVD.

De heer Mark Rutte; collega partijgenoot Kockelmann, het is vrij simpel Bos, laten we hem nu ook eens even prijzen vanavond, dat mag af en toe, heeft terecht dat onderwerp op de agenda gezet maar komt met de verkeerde oplossing. Wij gaan dus niet die AOW aanpakken, dat gaan we gewoon als VVD niet doen, wat gaan we dan wel doen want dat was je vraag, uw vraag, ten eerste ervoor zorgen dat meer mensen werken, 40 procent van de allochtonen heeft een uitkering, er werken te weinig mensen tussen 55 en 65 en te weinig vrouwen. En ten tweede we moeten in Nederland toe naar een klein begrotingsoverschot in combinatie met meer mensen aan het werk die de vergrijzingslasten opvangen.

De heer Sven Kockelmann; maar iedere minister van Financiën wil graag een begrotingsoverschot en iedere minister van Financiën, ik neem aan dat Gerrit Zalm dat zou kunnen beamen, op het moment dat het tegenzit dat de economie niet goed draait, dat er staatssecretarissen van onderwijs meer geld willen of ministers van integratie meer geld willen dat voor dat je het weet is dat begrotingsoverschot weggesmolten voor de zon.

De heer Mark Rutte; weet je wat nou gelukt is met deze minister van Financiën, terwijl de conjunctuur enorm begint toe te nemen en dit de fase zou moeten zijn dat dit kabinet massaal gaat uitgeven brengen wij het begrotingstekort terug naar nog maar 1 procent en we moeten dus in de volgende periode moeten we naar een overschot.

De heer Sven Kockelmann; maar dan denk ik even mee in uw straatje, straks is Gerrit Zalm met pensioen en zit Wouter Bos daar?

De heer Mark Rutte; dat mag dus ook niet gebeuren.

De heer Sven Kockelmann; oké, vraag microfoon 2.

De heer Henk de Kruif; ik heb al meer jullie aandacht gevraagd. Ik heb te maken gehad met ondernemende ambtenaren er waren ambtenaren die zelf een boot hadden en die een voordelige ligplaats wilde hebben van het departement van landbouw. Ik wou graag weten hoe de heer Rutte erover denkt, hij mag dat in de volgende vergadering vertellen hij kan mijn boekje lezen 'blijvend in verzet'....

De heer Sven Kockelmann; het lijkt mij misschien verstandig in dit geval omdat even na afloop van dit debat te doen.

De heer Henk de Kruif; en dan kunt u lezen dat die ambtenaren gebruikmaken van belastinggelden voor hun eigen ligplaats.

De heer Mark Rutte; ik beloof u dat ik daar bij u op terugkom dan.

De heer Sven Kockelmann; u hebt na afloop van dit debat contact. Er staat iemand bij microfoon 5.

De heer Mark Rutte; ik kom daar bij u op terug.

De heer Sjors van Gent, Rotterdam; jullie willen politiek leider worden van de VVD, dat is heel mooi. Maar een politiek leider van een politieke partij, en zeker van de VVD, is fractievoorzitter in de Tweede Kamer. Wie van jullie zit na 2007 nog in de Tweede Kamer?

De heer Sven Kockelmann; alledrie.

Mevrouw Rita Verdonk; als het nodig is wel.

De heer Sven Kockelmann; maar als u de grootste wordt en u bent lijsttrekker van die partij u zegt dan wil ik minister-president worden?

Mevrouw Rita Verdonk; dat is gebruikelijk dat de grootste partij de minister-president levert.

De heer Mark Rutte; ik vind op het moment dat wij nog zoveel kleiner zijn dan de grootste partij dat het gewoon van arrogantie getuigt te speculeren wie de premier namens de VVD wordt, dat moeten we niet doen.

Mevrouw Rita Verdonk; het gaat om ambitie dat is geen arrogantie.

De heer Mark Rutte; ja, nee kom op.

De heer Sven Kockelmann; maar dan de vraag u wordt niet de grootste maar wel een grote partij, gaat u dan als lijsttrekker als u dat zou worden weer het kabinet in of blijft u in de Kamer zitten als de leider van de VVD zoals dat hier gebruikelijk is?

Mevrouw Rita Verdonk; in de Kamer.

De heer Mark Rutte; in de Kamer, de Bolkestein route.

Mevrouw Jelleke Veenendaal; dat staat ook in het manifest.

De heer Sven Kockelmann; oké, goed duidelijk antwoord. Microfoon 4 nog een paar vragen kunnen we doen.

De heer Klaas Quint, raadslid voor de VVD Alphen aan de Rijn; ik wil het even hebben over het belangrijkste onderwerp in het liberaal manifest en dat is onderwijs. Ik heb in dit programma van Netwerk moeten zien dat er 17.000 leerlingen naar België fietsen elke dag voor goed onderwijs in het vmbo dat is in Nederland niet te krijgen. Ik zag busladingen vol naar België rijden 40 km. Mijn vraag, en met Mark heb ik het er al een keer over gehad, het kan maar aan één kandidaat maar eigenlijk zou ik het aan alle drie de kandidaten willen vragen wat doen wij hieraan? Het bleek uit het programma van netwerk, het gaat hier om de kwaliteit van het onderwijs, het gaat hier om Nederlands belang. Het niveau van het derde jaar vmbo in België lag hoger dan het tweedejaars niveau mbo, het is schandalig, wat gaat u daaraan doen?

De heer Sven Kockelmann; dat was de vraag en nu komt het antwoord.

De heer Mark Rutte; ik sta zeer achter wat Maria van de Hoeve, helaas CDA maar een goede minister van Onderwijs, wat zij doet met het vmbo zij is bezig al die onderwijshervormingen uit de jaren tachtig en negentig op te ruimen, het vmbo weer praktijkgericht te maken met steun van 200 directeuren uit het vmbo die zeggen dat moet nu ook eindelijk gebeuren en ik ben er absoluut

van overtuigd als dat vmbo daardoor weer aansluit op de arbeidsmarkt dan fietsen die mensen weer gewoon naar Nederlandse scholen.

De heer Sven Kockelmann; goed dames en heren, wij hebben nog ruimte voor één vraag, wie heeft de meest prangende vraag? We gaan niet stemmen deze keer, u daar u staat al een tijdje bij microfoon 1.

De heer Gerard Schellekens; de vraag is vinden de drie kandidaten dat er een zelfbeschikkingsrecht is.

De heer Sven Kockelmann; in welke zin?

De heer Gerard Schellekens; dat wij verantwoordelijk zijn voor onszelf en dat de staat niet over ons gaat.

Mevrouw Jelleke Veenendaal; dat zelfbeschikkingsrecht zouden we wel moeten krijgen maar hebben we op dit moment nog niet.

De heer Gerard Schellekens; één van de andere kandidaten?

Mevrouw Rita Verdonk; ja, hetzelfde, natuurlijk hebben wij recht op zelfbeschikking ik bedoel daar staan wij ook voor als liberalen.

De heer Gerard Schellekens; de wet frustreert dat.

Mevrouw Rita Verdonk; er moet wel een overheid zijn die kader stelt en die faciliteert, dat moet natuurlijk wel gebeuren.

De heer Gerard Schellekens; dat ben ik met u eens maar de wetgeving frustreert dit.

De heer Sven Kockelmann; voordat u gaat discussiëren het was de bedoeling een vraag te stellen. Nog eentje dan. Ook microfoon 1 die mevrouw daar.

Mevrouw Marjan Fransen, bestuursvoorzitter van Alphen aan de Rijn; ik heb een vraag over leiderschap. We hebben het al een beetje gehad over leiderschap maar wat ik daar nog in mis is de competenties. De basis die je nodig heb als lijsttrekker, als gekozen lijsttrekker, is dat je kan steunen op je partij. Mijn vraag aan Rita Verdonk is welke competenties moet een lijsttrekker hebben om niet alleen op de ondersteuning van de partij te kunnen rekenen maar alle ambities die de VVD heeft ook daadwerkelijk te kunnen waarmaken,

en dan heb ik het niet over inhoudelijke competenties want vakmatig hebben we voldoende gesproken vanavond maar met name procesmatige competenties.

De heer Sven Kockelmann; wie wil er op antwoorden?

Mevrouw Rita Verdonk; wat die leider moet hebben is overtuigingskracht, wat die leider moet hebben is een bindend vermogen en wat die leider moet hebben is moed en durf om te zorgen dat die VVD toch wel de grootste partij gaat worden.

De heer Sven Kockelmann; omdat dit een afsluitende vraag is wil ik toch even alle drie horen, mevrouw Veenendaal.

Mevrouw Jelleke Veenendaal; nou ik denk dat het ook heel erg belangrijk is omdat mevrouw heel duidelijk aangeeft van welke steun heb je in de partij dat je het wel met elkaar moet doen, dus je kan niet alleen ergens gaan staan en zeggen vanaf nu gaan we die kant op en dat wordt het dan.

Één van de grote krachten die ik vond dat Jozias van Aartsen had was dat hij de mensen in de fractie wel hun eigenheid liet en hun eigen gang liet gaan tot bepaalde grenzen maar daarin wel ieder fractielid wat liet doen. Ik denk dat de teambuilding binnen die fractie heel erg belangrijk is dat je met elkaar voor één doel gaan staan dat is heel belangrijk, vervolgens het betrekken van alle leden bij het verkiezingsprogramma maar ook daarna bij het uitdragen van je doelstellingen dat is heel belangrijk want als je met elkaar het doet dan kun je er ook met zijn allen achter staan.

De heer Sven Kockelmann; tot slot het laatste woord in dit debat is aan Mark Rutte.

De heer Mark Rutte; boven alles, boven alles moet een politieke leider ervoor zorgen dat die samenbindend werkt in zo'n partij dat hij bruggen slaat tussen al die opvattingen die in zo'n partij bestaan en ten tweede boven alles moet hij ervoor zorgen dat er een breed draagvlak is voor de ideeën van die partij in de Tweede Kamer, een breed draagvlak.

De heer Sven Kockelmann; dames en heren, hiermee zijn wij aan het einde gekomen van het slotdebat hier op het VVD congres in Noordwijkerhout. U thuis via Internet hartelijk dank voor het kijken wie weet doen we dit vaker en als u lid bent van de VVD kunt u tot woensdag uw stem uitbrengen en op

31 mei zal de uitslag geloof ik om zeven uur 's avonds als ik het wel heb bekend worden gemaakt. Hartelijk dank en ik geef het woord nu aan de partijvoorzitter Jan van Zanen.

De heer Jan van Zanen; mijn complimenten, € 82,75 voor het lidmaatschap. Zeer veel dank mensen van de KRO, geweldig dat u dit heeft georganiseerd, zeer veel dank voor uw geduld mag ik nog één keer, want daar gaat het om, voor onze drie kandidaten die vanavond hebben laten zien dat het kan.

Dames en heren ik wens u nog een goedenavond en hoop u morgenochtend om tien uur bij de parallelsessies terug te zien dank u wel, goedenavond.

Zaterdag 20 mei 2006.

Opening door de voorzitter Jan van Zanen.

Ik vraag uw begrip voor collega Rogier van de Sande die straks iets over die motie zal zeggen inzake talentmanagement die zit bij de campagne parallelsessie dus die roepen wij op zodra wij daar zijn en dat geldt ook voor Jan Dirk Smit, onze penningmeester, die zit nu bij het penningmeestersoverleg dus we behandelen de agenda op, stel ik voor, zover we kunnen en daarna roepen we even Rogier op en die komt dan even uit de campagne parallelsessie en dat geldt ook voor Jan Dirk. Heeft er iemand een vraag over de orde? Dat is het geval, microfoon 6.

De heer Floor Vermeulen, kamercentrale Zuid Holland Noord; ik heb een vraag over het middagedeelte, ik neem aan dat ik nu ook iets kan zeggen over de agendamenstelling? Er is wat onduidelijkheid over het agendapunt benoeming van de leden van het hoofdbestuur dat staat geagendeerd voor vanmorgen in het agendaboekje, in deze sessie, alswel voor laat in de middag na de rondvraag.

De heer Jan Van Zanen; dat klopt allebei.

De heer Floor Vermeulen; Ik neem aan dat u dan benoemd wordt als voorzitter in deze sessie?

De heer Jan Van Zanen; geen idee.

De heer Floor Vermeulen; ik stel eigenlijk voor, aangezien we toch willen dat zoveel mogelijk leden aanwezig zijn als de verkiezing voor algemeen

secretariaat plaatsvindt, om die verkiezing, en dan heb ik het niet over de benoeming, maar de verkiezing naar de middag te halen.

De heer Jan Van Zanen; we zitten toch onder ons, wat het idee was we handelen alles af wat kan dat wil zeggen dat als er nu grote vraagstukken zijn over de benoeming van mij of over het feit van de benoeming van de drie kandidaten secretarissen, maar dat zal wel niet het geval zijn, we gaan hier niet stemmen over secretarissen tenzij er zich twee terugtrekken en eentje het alsnog doet en verder behandelen we hier alles wat kan en dan zijn het misschien vanmiddag hamerstukken of een enkele vraag dat is het idee maar u maakt het uit.

We hadden vervolgens gedacht dat het handig leek, gelet ook op de actualiteit, om de benoeming zelve dus eigenlijk de verkiezing aan het eind te zetten maar ik heb er eerlijk gezegd alle begrip voor als u vraagt van ja wij zijn hier al sinds gisterenavond dat wij bij wijze van spreken na Gerrit Zalm om twee uur de stemming houden maar pas op, de benoeming doen we aan het eind dan wordt een van de drie gekozen en dan gaan we aan het eind over tot benoeming en dan krijgt Marco ook wellicht een bloemetje als hij verder lief is vandaag.

Wat ik wel ga doen, laten we dat hier even afspreken, kijk ik heb sinds Groningen vorig jaar een broertje dood aan wijzigingen van de agenda want zelfs als je dat in overleg doet en beste weten dan is er altijd de verliezer, kijk zie je er begint al een medewerker te krikken, dan gaat altijd de verliezer gaat zeggen ja het is weer gemanipuleerd, dat staat trouwens ook in de Elsevier, dus wat ik doe is het volgende, ik neem uw voorstel over als u dan ook allemaal redelijk vindt dat we gaan stemmen op twee uur dat betekent ook dat de drie kandidaten twee uur even de gelegenheid krijgen om hun zegje te doen dan gaan we stemmen en dan gaan we gewoon verder met de middag en aan het eind van de middag, waarom kan dat niet? Kan het om technische redenen niet? Gelukkig het kan, dat wil zeggen het kan technisch dat betekent omdat ik daar nu dus zeer voorzichtig mee wil zijn en vooral zorgvuldig dat ik om twee uur zal voorstellen dat uit de parallelsessie huishoudelijk gedeelte het volgende voorstel is gedaan om de stemming nu te houden dus om twee uur, en de formaliteiten aan het eind opdat dan zoveel mogelijk mensen aan de stemming kunnen deelnemen dat voorstel zal ik doen aan de algemene vergadering en dan volgt daar misschien wel een stemming over en een eindeloos ordedebat we zullen zien maar mijn intentie zou zijn om dit voorstel van u over te nemen en dat vindt de parallelsessie ook en anders gaat er iemand staan, zullen wij het zo doen Floris?

Dan doen we het dus we zo dat ik begin met agendapunt één dat is de rekening en verantwoording van het hoofdbestuur over 2005 en ik stel voor nu het jaarverslag aan de orde te stellen, zijn daar vragen of opmerkingen over? Het financieel jaarverslag, zijn daar vragen of opmerkingen over? Dat is niet het geval dan gaan we die zo vaststellen vanmiddag bij hamerslag, ik zie het toch goed hé? Dan het contributievoorstel, stel ik voor, daar wil vast iemand iets over zeggen dat even met in aanwezigheid van Jan Dirk te doen.

Dan de benoeming van de financiële commissie van drie leden voor het verslagjaar 2006, er zijn geen medekandidaten voor dat betekent dat de kandidaten namens het hoofdbestuur gesteld benoemd verklaard worden, daar bent u mee akkoord neem ik aan? Oké, aldus besloten.

Dan het technisch advies, agendapunt 4, daar zijn door twee afdelingen wijzigingsvoorstellen afdeling Amersfoort en Dalfsen ik stel voor die in bespreking te nemen, eerst het amendement, ga je gang Marco.

De heer Marco Swart; ik denk dat het mogelijk is om het amendement ook nu in beeld te brengen en ik heb het hier wel maar nu op het scherm.

De heer Jan Van Zanen; doen we het ook hier als we het plenair doen, is er iemand van de afdeling? We gaan eerst het amendement van de afdeling Amersfoort doen, een zin wijziging, is er iemand van de afdeling Amersfoort aanwezig, wil iemand hier iets over zeggen? Wij ontraden het, komt het dan in stemming of niet vanmiddag?

De heer Marco Swart; de regel is wel als er niemand vraagt om dit voorstel te bespreken dan lijkt het me goed dat we gewoon het voorstel van het hoofdbestuur volgen en dat niet plenair nog eens te gaan doen.

De heer Jan Van Zanen; zullen we dat zo doen, ik kijk ook even naar Floor, dat is toch een redelijke uitleg he, oké dat is dat. Het amendement van de afdeling Dalfsen, daarvan is het advies dat over te nemen advies van het hoofdbestuur, is er iemand van de afdeling Dalfsen aanwezig? Wil iemand er überhaupt iets over zeggen? Gaat dit nou goed?

De heer Marco Swart; dit gaat altijd wel goed er zitten allemaal mensen die de stukken hebben gelezen.

De heer Rosenthal; voorzitter, zou ik, maar misschien komt dat nog even, zou ik even los van het amendement Dalfsen, dat ook vanuit de Eerste Kamerfractie wordt ondersteund, zou ik een punt mogen aankaarten toch nog even over dat technisch advies en dat is het volgende. In het reglement op de

kandidaatstelling voor de leden van de Eerste Kamer der Staten Generaal staat onder artikel 5 lid 2 ad e dat in het technisch advies behoort te worden opgenomen een mededeling op welke wijze de statenfracties de gelegenheid wordt geboden om hun opvattingen met betrekking tot de kandidatenlijst kenbaar te maken en gezien datgene wat we in 2003 hebben meegemaakt heb ik hier natuurlijk als lijsttrekker voor 2007-2011 natuurlijk naarstig naar gekeken en ik zou het op prijs stellen als daar toch in het technisch advies iets over zou worden verwerkt.

De heer Jan Van Zanen; daar zijn wij het in ieder geval over eens, we hebben er zelfs al afspraken over gemaakt maar ga je gang.

De heer Marco Swart; die tekst is in de eerste versie van het technisch advies weggefallen, laat ik het maar ook gewoon zeggen dan heeft iedereen daar in ieder geval volstrekte duidelijkheid over, wij hebben afgesproken dat we in een bijeenkomst met de kamercentralevoorzitters en de lijsttrekkers bij de provinciale staten verkiezingen, dat zijn allemaal mensen met een duidelijk mandaat, dan in december het overleg zullen voeren over de advieslijst voor de Eerste Kamer zodat met name ook getoetst kan worden hoe het regionale draagvlak voor die lijst er uit ziet en andersom er dan ook een verbinding is tussen discussies zoals we die landelijk hebben gevoerd en discussies zoals die regionaal en binnen statenfracties aan de orde zijn.

De heer Jan Van Zanen; er is zelfs al een datum bekend 9 december, dat ligt nu vast in de notulen. Gaat u gang.

De heer Rosenthal; oké het ligt vast in de notulen en ik neem aan wordt dat vanmiddag nog even herhaald of niet?

De heer Marco Swart; we hebben gemeld dat we technisch advies op dat punt nog gewoon, het is iets wat weggefallen is in de tekst, maar het hoort in het technisch advies thuis en ik denk ook niet dat iemand daar bezwaar tegen heeft?

De heer Jan Van Zanen; dat is niet het geval he neem ik aan? Dan gaan we terug naar het amendement Dalfsen denk ik, wie? Mevrouw Zoet.

Mevrouw Marian Zoet, secretaris kamercentrale Gelderland; wij kunnen alleen zeggen dat wij het van harte eens zijn met het amendement en het op prijs stellen dat het overgenomen wordt.

De heer Jan Van Zanen; iemand anders nog, dan stel ik voor aldus te besluiten en dat hoeft dan ook vanmiddag niet terug te komen. Ik denk wel dat het belangrijk is dat we dit communiceren.

De heer Marco Swart; voorstel van de afdeling Utrecht om voortaan de verslagen zoals we die nu ook maken met deze scherpste in de deelsessies ook meteen na het einde van het congres ook de publiceren zodat ook de dingen die niet plenair zijn besproken toch voor iedereen toegankelijk zijn.

De heer Jan Van Zanen; maar ik denk ook dat het goed is dat we afspreken dat we op enigerlei wijze ook even laten weten aan de permanente scoutingscommissie, aan iedereen die het betreft, omdat dit toch een wijziging is en het kan zijn dat er mensen zich nu eerder niet geroepen voelde om zich te kandideren.

De heer Marco Swart; Jan, het gaat over één iemand en die weet het.

De heer Jan Van Zanen; helder, mevrouw den Baars.

Mevrouw den Baars, kamercentrale Zeeland; goedemorgen, ik heb een verzoek in punt 3a, Tweede Kamer, daar staat onder andere dat er een positieve gerichte woede gebruikt moet worden, ik wilde die woede graag weg hebben, ik kan me niet voorstellen hoe je 150 woedende mensen in een zaal moet zetten zonder ME, dus ik wil daar graag energie van maken.

De heer Jan Van Zanen; lijkt mij na gisteravond zeer toepasselijk. Aldus besloten, mevrouw Redmond.

Mevrouw Redmond; dank u wel voorzitter. Ik wilde aansluiten bij dit dezelfde onderdeel 3a, daar staat dat men een brede maatschappelijke ervaring moet hebben, u heeft dat? Ik zou daar wat meer detaillering in willen hebben, ik zou graag willen horen dat die brede maatschappelijke ervaring ook kennis van de multiculturele samenleving zou moeten zijn. Als je kijkt naar de verkiezingen dan denk ik dat de VVD een inhaalslag moet gaan maken om bepaalde doelgroepen te bereiken en wij hebben politici nodig die die contacten hebben met die groepen.

De heer Jan Van Zanen; dank u wel mevrouw Redmond, iemand anders nog over het technisch advies, microfoon 6.

De heer Floor Vermeulen; dank u wel voorzitter. Ik heb even een vraag, zijn we nu bezig te spreken over de amendementen, op basis van amendementen en wijzigingsvoorstellen of zijn we gewoon zomaar de tekst in het wilde weg aan het aanpassen? Dat kan met kleine voorstellen maar we moeten wel een beetje uitkijken.

De heer Jan Van Zanen; nee, ik begrijp het je hebt helemaal gelijk maar anders zijn we zo klaar. Ik ben nu een beetje soepel maar Floor je hebt helemaal gelijk wij hebben eigenlijk de amendementen nu gehad dat is klaar, iemand vraagt te wijzigen woede in energie lijkt me leuk, iemand zegt zullen we, maar daar heb je het antwoord nog niet op gehoord, zegt van gelet op de actualiteit in de toekomst benadruk dat aspect nog eens daar gaan we nog op reageren, ik geef gewoon even het thema in bespreking en dan gaan we naar het volgende agendapunt, ja Floor? Wie nog over dit onderwerp?

De heer Marco Swart; ik wilde eigenlijk voorstellen we hebben straks bij het jaarverslag Rogier nog even hier naartoe over de discussie over talentmanagement en ik denk dat het goed is dat hij ook met name op dit punt ingaat.

De heer Jan Van Zanen; zullen we dat we zo doen Roulien? Dan gaan we over naar het volgende agendapunt, dat is de rondvraag, Floor, de rondvraag. Nu geen behoefte aan, gaat niemand daar nu gebruik van maken? Oké, benoeming hoofdbestuur, de feiten van de benoeming. Meer is nu niet te bespreken anders dan het vaststellen van de contributie en de moties. Dan moet Jan Dirk even gehaald worden, en wat is er dan nog meer hier nu te bespreken?

De heer Marco Swart; er zijn bij agendapunt 7 ook een drietal moties van meer algemene strekking over visiedocumenten ingediend en daarvan was het idee die kunnen we beter hier bespreken dan bij één van die documenten afzonderlijk.

De heer Jan Van Zanen; zullen we dat dan maar eerst doen dan laten we Jan Dirk nog even zijn werk doen. Waar zijn die te vinden die moties, neem me niet kwalijk? Dat is in uw stukken ook na het technisch advies de visiedocumenten dat is motie 6 van de kamercentrale Rotterdam, advies is overnemen, niemand? Dan stel ik voor deze motie over te nemen met een gunstig advies van de parallelsessie. Motie 7 van de afdeling Utrecht, daarvan is het advies van ons om dat deels over te nemen, wil iemand daar iets over zeggen of vragen? Is dat akkoord, dan is dat ook akkoord dat gaat vanmiddag

heel snel zo. Motie 8 van de afdeling Utrecht, daarvan is het advies dat te ontraden, is er iemand aanwezig nu van de afdeling Utrecht? Dat is niet het geval, wil iemand er iets over zeggen? Floor.

De heer Floor Vermeulen; nou ja enkel voor de notulen, ik denk dat we inderdaad in vorige vergaderingen hebben besloten om op deze wijze te werk te gaan en als de afdeling Utrecht behoefte aanvoelt om telken male bij de voorstelling van een visiedocument weer voor te stellen om die visiedocumenten niet te behandelen of uit te stellen et cetera, gaat in principe in tegen een democratisch besluit van voorgaande vergadering ik denk niet dat we dat altijd moeten doen dus ik ben het geheel eens met het hoofdbestuur in deze zaak.

De heer Jan Van Zanen; andere zaken niet blijkbaar, prima.

De heer Floor Vermeulen; dat zijn uw woorden.

De heer Jan Van Zanen; nou die motie nemen we niet over dat wordt ontraden komt ook vanmiddag niet terug, daar zullen ze niet blij mee zijn maar het zij zo. Motie 9 van de afdeling Arnhem, wordt ook ontraden, is er iemand van de afdeling Arnhem aanwezig? Dat is dus ook weer niet het geval dat is niet handig van ze. Wil iemand er iets over zeggen nu? Nee, dan verdwijnt die ook vrees ik, nou goed.

De heer Marco Swart; het kan natuurlijk ook zijn dat ze ons advies gelezen hebben en gedacht hebben daar zijn we het wel mee eens.

De heer Jan Van Zanen; nee, maar dat is natuurlijk zo, dat wou meneer Rosenthal ook zeggen?

De heer Rosenthal; nou nee voorzitter, ik wou even erop wijzen dat op dit moment een parallelsessie bezig is over dit visiedocument dus hou daar wel even rekening mee.

De heer Jan Van Zanen; nee, ik hou overal rekening mee maar u heeft wel gehoord wat we hebben gezegd, dit zijn de meer procedurele moties, dat hebben we de vorige keer ook zo gedaan en ik sluit niet uit, dat gaat geworden, wat u nu voorspelt, dat was namelijk de vorige keer zelfs in het plenaire deel zo ik zal daar ook vanmiddag iets over zeggen en dan doen we het vanmiddag allemaal weer over als het congres dat wil maar in beginsel

zijn dit soort dingen hier echt aan de orde en het is ook als zodanig aangekondigd, microfoon 6.

De heer Joost van de Akker, afdeling Maastricht; aangezien deze motie ook voorstaat om het visiedocument aan te houden en nu de parallelsessies bezig zijn denk ik dat deze sowieso niet relevant is.

De heer Jan Van Zanen; dat maakt u niet uit, maar we hebben hem al ontraden en dat is gebeurd. Goed, dat hebben we dan ook gehad. Dan schors ik even de vergadering tot de penningmeester er is dan kunnen we even over de contributievoorstellen spreken. Dank u wel.

De heer Langenberg; kunnen doen en die regel is er volgens mij al om halvering van de contributie en ik denk dat het een goede zaak is dat die regeling er is dat we dat moeten propageren van mensen maak daar gebruik van maar dat heeft niets met leeftijd te maken want wat er wordt gesteld dat mensen vanaf hun 65^e van 64 naar 65 opeens er in inkomen op achteruitgaan dat kan in een aantal gevallen zo zijn, maar in een aantal gevallen zal het helemaal niet zo zijn, maar dat kan iemand van 40 ook gebeuren en ik ben dus tegen een voorstel contributie op basis van leeftijd want dat is helemaal niet relevant want het gaat om het inkomen als mensen te weinig inkomen hebben en ze willen toch actief zijn in de VVD, of lid willen zijn van de VVD, moet dat kunnen daar is een regeling voor en dat moeten we niet ophangen aan de leeftijd van 65, 66 of welke leeftijd dan ook.

De heer Jan Van Zanen; goed, zijn er nog meer sprekers in de eerste termijn over het contributievoorstel en de ingediende moties? Dat is niet het geval, goed Jan Dirk penningmeester, namens het hoofdbestuur, reactie.

De heer Jan Dirk Smit; ja, allereerst excuus dat ik niet hier was want er is ook een penningmeester overlegsessie, parallelsessie, dus daar ben ik even uitgekomen om dit onderwerp toe te lichten. We hebben gemeend dat wij met een voorstel moesten komen om de contributie indeling zoals die nu is te wijzigen, zoals u zich herinnert, halveert die ongeveer als je 65 jaar bent of ouder dat vonden wij toch wel een hele grote sprong naar beneden die er geen rekening mee houdt dat iemand zeg maar toch best nog wel wat vermogen of inkomen heeft in ieder geval niet ineens op zijn 65^e een half inkomen heeft, ik weet niet hoe het zit met uw pensioen allemaal maar dat is zeker niet de helft van wat u daarvoor verdiende, dus we hebben gemeend dat we dat wat moesten aanpassen.

U moet ook bedenken dat een groot gedeelte van ons ledenbestand zit in de ouderencategorie dat is eenmaal zo en de vergrijzing brengt met zich mee, zoals we dat ook hier in de argumentatie hebben gezet, dat er steeds meer ouderen zullen komen in ons ledenbestand dan kun je een aantal dingen doen, je kunt de hele contributie omhoog halen dat vonden wij niet juist, we kunnen ook zoals de laatste spreker zei de leeftijdsgrens niet meer als indelingsmaatstaf hanteren dan haalt u de grond niet alleen uit dit voorstel maar uit überhaupt de hele opbouw van de contributie, want de rest van de indeling is ook gebaseerd op leeftijd, daar zou ik nou niet zo voor zijn om dat afhankelijk te gaan maken van je belastbaar inkomen of je beurs of wat dan ook dat wordt een hele omslachtige toestand dat zou ik niet willen, dit is makkelijk te doen dit is aan de ledenadministratie heel makkelijk te relateren dus je weet heel goed of je op een gegeven moment in een bepaalde categorie valt of niet dus wij zijn vast blijven houden aan de indeling zoals die nu is. We hebben gemeend dat we van de mensen tussen 65 en 70 eigenlijk een klein beetje meer mochten vragen en het verschil wat u ziet is op maandbasis dat je van € 4 en nog wat naar € 7 gaat en als u dat afmeet aan de kosten van de catering hier vandaag dan is dat op maandbasis één biertje dus het scheelt één biertje per maand nou toen hebben we gedacht dat kan nog wel eraf dus vandaar het voorstel wat we nu hebben.

Als u zegt dat willen we niet, dat is het laatste misschien wat ik dan als argumentatie nog wil noemen. We hebben vorig jaar met een werkgroep uitgebreid gediscussieerd over financieringmethoden anders dan via de contributie, daar zijn hele leuke dingen ook uitgekomen dus het is zeker niet zo dat de via die contributie nu ineens onze hele financiering problematiek willen verbeteren, we hebben inmiddels de club van 100 gekregen in een aantal grote kamercentrales, we hebben over andere leuke projecten gedacht die gaan ook allemaal door, dus het is niet een eenmalige actie, maar op zeker 4,5 of zes verschillende methodes proberen we wat geld binnen te halen en ja onze verkiezingskas is altijd nog een hele kleine in vergelijking tot die van grote partijen, althans grotere partijen, en uit de lengte of uit de breedte ergens zal het vandaan moeten komen.

De heer Jan Van Zanen; dank u wel, tweede termijn over de twee voorstellen inzake de contributie.

De heer...; als ik uw argumentatie aanhoor, het gaat dus met name over de kosten, die aanvullende kosten op basis van de vergrijzing, dan zou ik dus zeggen dat we dat veel beter in een correctie kunnen doen ten opzichte van de contributie voor iedereen dan voor één specifieke doelgroep, dan verdelen

we de koek een beetje, volgens mij is ook één van de speerpunten jongerenwerving, risico is dat we dan ook ineens een hele hoop jongeren krijgen en die kunnen ook best een beetje meer betalen.

De heer Jan Van Zanen; meneer Langenberg, microfoon 6.

De heer Langenberg; dank u wel. Ik begrijp het allemaal niet meer want volgens mij hebben we het hier over een contributievoorstel en niet over de financiering van de partij. Dat is op zich heeft dat met elkaar te maken, dat begrijp ik ook wel, maar ik neem aan dat we een differentiatie hebben in de contributies om bepaalde doelgroepen tegemoet te komen die niet de gewone contributie kunnen betalen. Als ik dan zeg welke doelgroepen moeten dat zijn dan herhaal ik mijn standpunt dat dat niet met leeftijd te maken heeft maar met de inkomenspositie van die mensen dat je daarvoor dus een norm moet handhaven en aan die mensen moet vragen van hoe toon je aan wat voor inkomen je hebt dat is een uitvoeringsprobleem. Uw argument van ja het is veel makkelijker om in een computer een datum in te tikken en iedereen vervolgens na die datum die krijgt rekening x en andere rekening y dat vind ik een beetje zwakke onderbouwing daar gaat het ook helemaal niet om.

Is dit nou een voorstel om inderdaad, zoals de voorgaande spreker zegt, gewoon meer geld binnen te halen prima zeg dat dan, maar slaat dan dat over alle leden om is het een voorstel om die inkomensafhankelijke, dat is een heel vies woord dat begrijp ik, maar de draagkracht zeg maar te betrekken bij de bepaling van de hoogte van het inkomen en dat laatste dat je zegt dat bepaalde doelgroepen zoals jongeren met een studiebeurs of mensen met alleen maar bijstand of AOW kunnen we ook bij de VVD betrekken als volkspartij dan vind ik dat een heel prima streven maar dan is alleen die inkomenseis van belang en dan denk ik dat bij een liberale partij heel makkelijk aan de mensen kunnen vragen van als je dat wil, een beroep doen op die regeling, dan moet je dat doen dan moet je dit en dat aanleveren en hup dan krijg je korting op je contributie maar dat geldt dan gewoon voor iedereen hoe jong of oud je ook bent.

De heer Jan Van Zanen; dank u wel, iemand andere behoefte in tweede termijn?

De heer van Eck; misschien dat dat ook aan mijn leeftijd ligt...

De heer Jan Van Zanen; er ligt niets aan uw leeftijd!

De heer van Eck; maar ik snap ik niet zo heel erg best, is die tabel nou onjuist of zie ik dat verkeerd. Ik zie bijvoorbeeld 66 en ouder dat in 2007 zou worden € 42,5, is dat nou juist of klopt daar niks van, of zie ik het helemaal verkeerd dat is ook mogelijk hoor?

De heer Jan Van Zanen; meneer van Eck kunt u dat even aanwijzen of zeggen waar het voorstel staat dan kan de penningmeester er op reageren?

De heer van Eck; nou die tabel die in de welbekende bijlage staat, want ik hoor allemaal het volledige bedrag want dan staat het er verkeerd want dan moet er dus staan € 82,65, moet ik even bij u langskomen?

De heer Jan Dirk Smit; absoluut niet maar ik wacht even tot ik het woord krijg van de voorzitter dan geef ik antwoord op alle vragen.

De heer Jan Van Zanen; je wil graag in het zonnetje blijven staan natuurlijk Pieter en dat komt jou ook toe hoor.

De heer van Eck; ik mag niet in de zon komen dus dan moet ik mijn pet weer opzoeken.

De heer Jan Van Zanen; u krijgt zo antwoord meneer van Eck, iemand anders nog? Meneer de penningmeester.

De heer Jan Dirk Smit; even in volgorde van de vragen. Nogmaals, een algemene verhoging van de contributie daar zouden wij niet voor zijn want dan hebben wij het gevoel dat we teveel uit de pas zouden lopen en dan gaan we het bovendien uitsmeren over het gehele ledental en we hebben het gevoel dat de hoofdgroep zeg maar die loopt redelijk in pas met wat de andere partijen doen dus daar willen we eigenlijk liever niet aankomen. Als u zegt, ik kijk even naar de meneer ter linkerkant, moet je het toch niet inkomensafhankelijke maken? De indeling die er nu is waarbij leeftijd een rol speelt is natuurlijk ook op enigerlei wijze ook een weerslag van de inkomenspositie van mensen in bepaalde perioden van hun leven dat is natuurlijk wel zo, dat is niet direct gekoppeld aan elkaar maar we weten allemaal dat er een jongeren categorie is, we weten dat er een middengroep is en we weten dat er een ouderengroep is daar hebben we de leeftijd als basis genomen maar natuurlijk houdt dat ook rekening met laat ik zeggen de levensfase en de waarschijnlijk daar bijhorende inkomenspositie dus ik denk dat we al voldoende rekening houden met de inkomenspositie van betrokkenen.

Dan tenslotte de tabel, ik heb hem hier niet voor mijn neus maar ik ken hem redelijk uit mijn hoofd. Het is zo dat het voorstel inhoudt dat bij degene die in de categorie zitten 65 tot 70 jaar meelopen met de hoofdcategorie, dat willen we alleen niet in één keer doen want dan zouden mensen die al een paar jaar zeg maar die halvering hebben meegemaakt ineens weer terugkomen in die oude situatie en dat vinden wij niet wenselijk dus als een soort geleidelijke overgang laten werken in die vier jaar die we erbij betrekken smeren we ook uit over een vier stappen, vier jaarlijkse stappen, dus alleen de groep die nu in de hoofdcategorie hoort en 65 en ouder wordt die zal merken dat die ieder jaar niet in die nieuwe categorie komt want het schuift steeds één jaartje op tot hij 70 is en dan inderdaad halveert het en de oude die blijven gewoon hangen in die situatie zoals die nu is.

De heer Jan Van Zanen; dat betekent dus ook dat meneer van Eck, als ik het nou heel kort mag samenvatten is het dus gewoon zo, er is een index nou daar heb ik niemand over gehoord en het voorstel is om die leeftijdscategorie van 64 naar 65 op te hogen daarom zie je die bedragen ook niet want die bedragen kloppen. Hier staat in plaats van vroeger tot en met 64 jaar staat nu tot en met 65 jaar en dat gaat ieder jaar een jaar op daarom kloppen die bedragen wel maar wij moeten natuurlijk niet stiekem die categorieën wijzigen dus daarom zegt de penningmeester, maar dat zie je dus niet in de bedragen, dus dat leggen we gewoon netjes aan jullie voor dat is het voorstel in al zijn simpelheid.

De heer Jan Dirk Smit; het laatste misschien eventjes over mensen die de contributie niet betalen kunnen, er zijn inderdaad weleens in het jaar ik denk dat dat op twee handen te tellen is, mensen die in een positie terechtkomen waardoor ze eigenlijk de contributie niet meer kunnen betalen en als daar een argumentatie bij zit waarvan we zeggen van nou dat kunnen die mensen zelf ook niet helpen er is iets gebeurd in de omstandigheden dan verlenen we ze kwijting en dan zeggen we van nou blijft u maar lekker lid zeker als het gaat om mensen die al tientallen jaren lid zijn en dat doen we ook in een aantal schrijnende gevallen laat ik het maar zo zeggen.

De heer van Eck; de voorzitter zei zojuist we voeren niet stiekem een nieuwe categorie in maar ik dacht dat ik u hoorde zeggen dat dat wel zo zou zijn want u spreekt op een gegeven moment over 65 tot 70 en dan weer verder.

De heer Jan Dirk Smit; ieder jaar gaat er een stapje bij.

De heer Jan Van Zanen; maar weet je waar de verwarring door kwam meneer van Eck? Je hebt natuurlijk naar die bedragen gekeken, ja ik wist dat ook niet hoor of althans ik had het ook niet zo door, maar het gaat dus om de categorisering is veranderd de indeling wordt veranderd maar daar moeten we bewust toe besluiten, dit is inmiddels de vierde termijn van dit nummer hoor.

Meneer Langenberg microfoon 6 en dan microfoon twee 2.

De heer Langenberg; dank u wel voorzitter, ik wou even één ding rechtzetten ik heb niet gepleit voor een inkomensafhankelijke contributie ik heb alleen ervoor gepleit, in wat de penningmeester ook in zijn laatste woorden zegt, dat mensen met een minder financieel of zwakkere positie ook lid kunnen zijn en blijven van de partij, ik wil er niet te lang over uitweiden want u hebt met uw voorstel een soort uitsterf beleid dat probleem lost zich straks vanzelf op als het een probleem zou zijn, maar ik vind de argumentatie bijzonder zwak want of ik nou een biertje meer of mindere drink dat is wel even mijn zaak, wat de contributie is bij andere partijen interesseert mij helemaal niets want ik ben geen lid van de VVD omdat hier de contributie laag is of hoog en ik ben uit idealen lid van de partij.

Als partij moet je er voor kiezen, of je hebt categorieën of je zet iedereen hetzelfde en in bijzondere situaties hebben we daar regelingen voor en dat laatste lijkt mij gewoon het beste en als je op deze manier daar naartoe streeft ben ik tevreden.

De heer Jan Van Zanen; andere mensen nog, dit is er de laatste keer hoor, gaat uw gang.

De heer Vourné; ik geloof dat we praten over een verhoging met 70 eurocent per jaar en dat vier jaar lang dus dat is de 2,80 euro waar de penningmeester het overhad dat is één biertje in dit huis.

De heer Jan Van Zanen; maar dat is de index.

De heer Vourné; nee, dat is de verhoging die ik zie in de tabel.

De heer Jan Van Zanen; maar dat is de index, we moeten het wel gewoon eerlijk vertellen, van Eck had het nu door, dat is de index het voorstel is gewoon index daar is iedereen het over eens. Wat we nu verder voorstellen is dat vroeger zat je tot en met je 64e en nu tot en met je 65e betaal je het volle

pond, dat is het voorstel. Goed, penningmeester nog iets? Algemeen secretaris? Ook hoe het nou vanmiddag terugkomt.

De heer Marco Swart; precies, ik denk ook dat het belangrijk is want dit voorstel doen we voor dit jaar en dan gaat het maar over één jaar maar in feite zit in de overwegingen dat we dit dus in feite uiteindelijk nog vier keer gaan herhalen en het doel van de operatie, het is daarom principieel wel een belangrijke discussie, misschien is het ook goed om het positief te zeggen dat ik hou niet zo van die term vergrijzing. Kijk wij merken gewoon op dit moment in de VVD zelf dat we veel actieve leden hebben, vroeger was het beeld een beetje van ja als mensen 65 worden dan worden ze ook minder actief dus dan hebben ze ook niet zoveel geld over om lid te zijn van een partij want daar doen ze minder mee nou u kunt zelf zien op dit congres daar is niks meer van waar mensen gaan gewoon door, zijn actief weet van de partij, doen mee aan ledenraadplegingen, dat is hartstikke positief maar dat betekent dus ook dat die leden ik zal maar zeggen net zoveel kosten tussen aanhalingstekens als die andere leden en in dat opzicht is het gewoon reëel dat je ook dezelfde contributie rekent.

Onze indruk is ook dat het voor de meeste mensen geen probleem is, wij voeren dat bewust geleidelijk in omdat we weten van afdelingspenningmeesters elke keer opeens iets veranderen dat kost je weer leden dat willen we niet te doen maar wij denken dat de mensen die nu deze overgang op papier meemaken ik denk dat er zich bijna niemand gaat melden die zegt ik ben 65 en ik had nu minder contributie willen betalen want die mensen zijn een bedrag gewend die zijn hartstikke blij dat ze VVD'er zijn die blijven dat maar het is goed dat we dat hier uitdrukkelijk besproken hebben want u krijgt dus volgende jaren een vergelijkbaar voorstel.

De heer Jan Van Zanen; en nu de behandeling van vanmiddag?

De heer Marco Swart; ik denk dat hier in de deelsessie heb ik niemand horen pleiten tegen het voorstel van het hoofdbestuur en voor één van de amendementen?

De heer Jan Van Zanen; hamerslag dus. Goed, dan gaan we ook vanmiddag elkaar helpen dat niet dan Renkum of Son en Breugel alsnog in de rebound want dan zijn er ook camera's, het is gewoon gebeurd; nu kijken of mij dat lukt vanmiddag. Goed, dat was hem tenzij er iemand alsnog een rondvraag heeft dan zijn we klaar en dan ga jij weer terug naar de andere sessie. Gert heeft nog een nabrander.

De heer Scholtes; ik wist niet dat de rondvraag al op de agenda was gepasseerd.

De heer Jan Van Zanen; je moet wel opletten.

De heer Scholtes; voorzitter, ik weet niet of de rondvraag hier thuishoort anders hoor ik dat wel. We hebben in Rotterdam hebben we als kamercentrale Noord-Holland Noord gesteund door een heleboel andere kamercentrales een voorstel ingediend voor een proeflidmaatschap, dat heeft bij de algemeen secretaris geleid tot wat discussie over de juridische bezwaren die aan dat proeflidmaatschap, zoals wij dat voorstelden, kleefden. Toen hebben wij gezegd, ook in overleg met de andere kamercentrale voorzitters, we hebben begrip voor de juridische bezwaren en wat ons betreft hoeft het voorstel niet in stemming te komen onder de toezegging dat wij dan op dit congres een ander voorstel van u zouden krijgen wat niet die juridische bezwaren heeft en ik heb helaas dat voorstel nog niet mogen zien of ontvangen, kunt u zeggen wat de status daarvan is of de plannen dienaangaande?

De heer Jan Van Zanen; andere rondvraagpunten, nog iemand die een nabrander heeft en gemist heeft dat er een rondvraag was, komt u soms uit Utrecht.

De heer van Schie; ja, wij waren bezig met wakker worden in Utrecht.

De heer Jan Van Zanen; dat kan best wezen maar je hele handel ligt in de Filistijnen.

De heer van Schie; mijn hele handel ligt in de filistijnen, ik heb eindelijk de deelsessies ondergebracht. Voorzitter, mijn vraag gaat over de lijsttrekkers verkiezingen en dus wel over de procedure en dan specifiek over de inhoudelijke campagne die de kandidaten gevoerd hebben en ik vraag mij af hoe de verkiezingsprogramma commissie en het hoofdbestuur verder willen omgaan met kandidaten die zich bijzonder stellig hebben uitgesproken over met mij geen dit of met mij juist wel dat terwijl wij daar als partij daar nog besluitvorming over willen doen, daar maken wij ons enigszins zorgen over en misschien kunt u die wegnemen.

De heer Jan Van Zanen; ja, ga ik proberen. Iemand anders nog in de tweede rondvraag? Dat is niet het geval. Punt 1, doe jij dat maar en verwijs ook

meteen naar Zaanstad want Zaanstad heeft er ook nog een brief over geschreven.

De heer Marco Swart; ik weet dat ook een aantal afdelingen gezegd hebben wij willen graag aan zo'n experiment meedoen en ik weet ook dat zit in het pakket van de voorstellen waar de penningmeester het net over had om ook te kijken naar nieuwe mogelijkheden om de financiële mogelijkheden van de partij uit te breiden. Het aantrekken van nieuwe mensen is natuurlijk bij uitstek zo'n mogelijkheid dus ik weet dat er aan gewerkt wordt. Ik heb niet zo scherp op mijn netvlies dat wij hebben beloofd dat het deze vergadering voor zou liggen wel dat we dit jaar gewoon zouden beginnen want het hoeft niet via voorstellen aan de algemene vergadering, we kunnen dit gewoon gaan doen en wat mij betreft, en ik denk ook wat het hoofdbestuur betreft, gaat dat dus ook gewoon gebeuren.

De heer Jan Van Zanen; kunnen we een termijn noemen? Zullen we afspreken dat we dit onmiddellijk na het zomerreces weer een stap verder hebben? Kunnen we dat vastleggen na het zomerreces? Moeten we dat nog wel even aan Jan Dirk melden.

Dan de tweede vraag, interessant punt mijnheer van Schie en ook een terecht punt. En alles hangt met alles samen. Wij hebben in de procedure voorzien, op weg naar mei 2007, dat personen en inhoud op een passende wijze in elkaar overvloeien want dat is natuurlijk de belangrijkste taak die wij als politieke partij hebben, zorg voor de beste mensen op de beste plaats en zorg voor een uitstekende aansprekende inhoud.

Wij hebben daarbij natuurlijk de complicatie, wij vinden dat geen complicatie maar wij vinden dat geweldig, dat we eerst een lijsttrekker kiezen inmiddels wel al de programmacommissie aan het werk hebben gesteld en dat vervolgens de Tweede Kamerleden zelf nog aan bod komen, dat ligt in de tijd best ingewikkeld. Wat we niet konden doen we konden het niet omdraaien, dus al die praat daarover dat vind ik een beetje onzinnig misschien wel dat we na mei 2007 zeggen we doen het de volgende keer in de volgorde anders als dat helemaal onmogelijk blijkt maar het volgende is gewoon voorzien.

Ik heb Ben Verwaayen een opdracht meegegeven namens u, op het moment dat ik zeker wist dat er drie kandidaten waren heb ik de drie kandidaten geïnstrueerd u vervoegd zich bij Ben Verwaayen dan vertelt hij wat zijn opdracht is waarmee hij bezig is en u zorgt dat u daarvan op de hoogte bent. Ik heb Ben gevraagd, dat deed hij ook heel graag, van licht de kandidaten in

hoe het er voor staat nou dan is het gewoon in de tijd zo a dat op 31 mei hebben wij een lijsttrekker en vanaf 31 mei gebeuren er allerlei dingen die formeel zijn voorzien als daar zijn dat ze ons zullen adviseren, de lijsttrekker, ons zullen adviseren bijvoorbeeld over de lijst over het uit te brengen advies over de lijst en dan zal de lijsttrekker ook zich onmiddellijk een verbinding stellen met Verwaayen en dan is er ook zeg maar in de commissie van begin af aan rekening mee gehouden die commissie is nu keihard aan de slag maar zeg maar de top van de activiteiten en schrijfwerk zal eind juni juli, daar heb gisteren nog even met Ben even over gesproken, plaatsvinden met andere woorden dat komt goed.

Vervolgens hebben we nodig, wij gaan er over wat er in onze verkiezingsprogramma staat en dan is het natuurlijk de kunst dat die lijsttrekkers, die kandidaten, in hoeverre zij hun nek uitsteken hoe groter risico zij nemen maar ja dat is hun probleem want wij stellen het verkiezingsprogramma vast en daarna, want dat is natuurlijk ook voorzien, daarna leggen wij aan kandidaten voor de Tweede Kamer voor of ze kunnen instemmen met het door ons vastgestelde verkiezingsprogramma. Dat is de volgorde we bewaken het dus en er is vast een hele goede mogelijkheid dat kandidaat lijsttrekkers als ze hele stevige uitspraken hebben gedaan dan moeten zij daar maar voor gaan vechten eerst met Verwaayen en vervolgens met u maar ik ben ervan overtuigd dat dat gaat lukken en in de procedure, en in de verhoudingen, en in de rollen is wat dat betreft de nodige zorgvuldigheid in acht genomen what ever iemand daar ook over zegt. Ik geef graag reactie, meneer van Schie?

De heer van Schie; zijn wel al enigszins gerustgesteld voorzitter, dank u wel.

De heer Jan Van Zanen; van harte eensgezindheid? Dat was hem, tot later. Ik denk dat we plenair om half twee met Gerrit beginnen? U kunt nu allemaal nog naar andere parallelsessies. En nu zijn nog waarschijnlijk, ik ga er zelf ook heen, andere parallelsessies over de campagne, penningmeestersoverleg maar ook over het visiedocument veiligheid aan de gang, dank u wel en tot later.

Dames en heren, ik heropen onze 119^e algemene vergadering, ik hoop dat u een goede nachtrust heeft gehad en informatieve, constructieve en inhoudelijke parallelsessies. Voordat ik het woord geven aan Gerrit zou ik u willen voorstellen een fax te versturen naar Hare Majesteit de Koningin paleis Noordeinde Den Haag.

De Volkspartij voor Vrijheid en Democratie op vrijdag 19 en zaterdag 20 mei 2006 te Noordwijkerhout in jaarlijkse algemene vergadering bijeen betuigt

trouw en afhankelijkheid aan uwe Majesteit en haar familie, Volkspartij voor Vrijheid en Democratie.

Dames en heren, ik geef nu graag het woord aan onze vice minister-president en minister van Financiën Gerrit Zalm.

De heer Gerrit Zalm; partijgenoten en liberale vrienden, ik heb gisteren genoten. Als je na zo'n emotionele week waar de gemoederen zo hoog zijn opgelopen zo met elkaar bijeen kan zijn in zo'n sfeer dan is dat een klein wonder dan hebben we misschien toch wat bijgeleerd. Iedereen heeft zich beheersd gedragen en het debat tussen de drie lijsttrekkers was een lange en goede reclamespot voor de VVD. Toch nog eens nadenken over dat reclamevrij. Hulde aan alle drie kandidaten en ik hoop dat de sfeer van gister ook vandaag aanwezig blijft ook als we vanmiddag moeilijke thema's bespreken.

Dames en heren, Frits Bolkestein zei eens je kunt het dak het beste repareren als de zon schijnt, daar ben ik heb mee eens, ik wil er wel aan toevoegen dat je niet ermee moeten ophouden als het gaat regenen en daar zal Frits het ook wel mee eens zijn.

We hebben structurele hervormingen doorgevoerd in de sociale zekerheid, de bijstandswet, de werkloosheidswet, de WAO bij het vervroegd uittreden, de ziektekosten allemaal grote operaties met soms ook ingrijpende gevolgen ook allemaal maatregelen die Nederland sterker maken. En er zijn ook aansprekende resultaten behaald, het aantal uitkeringen daalde vorig jaar. 61.000 minder mensen in de WAO, 18.000 minder mensen in de WW, 11.000 minder mensen in de bijstand, dames en heren het gaat weer goed met Nederland en het gaat steeds beter.

Ik heb dat vorig jaar al aangekondigd maar toen wilde nog niet iedereen mij geloven en, ik zeg erbij, begin 2005 zag het er daar ook nog niet naar uit. Om die ommekeer van het afgelopen jaar te illustreren heb ik wat koppen van het CBS voor u. Eerste helft van het jaar waarin de koppen als volgt: werkloosheid blijft oplopen, al twee jaar lang omzetverlies detailhandel, consumentenvertrouwen daalt opnieuw. Maar dan de tweede helft: ondernemers industrie flink optimistischer, forse stijging aantal vacatures, banenverlies tot staan gekomen en het is bijna niet te geloven dat dat gaat over hetzelfde jaar en dat gaat ook maar door want in de eerste maanden van 2006, hoogste omzetgroei detailhandel sinds drie jaar, consumptiegroei zet door, uitvoer 15 procent hoger en niet iedereen heeft de oogst van de

afgelopen week denk ik kunnen volgen maar die was ook weer prima. Conjunctuurbeeld verder verbeterd, werkloosheid blijft dalen, steeds meer banen en als klap op de vuurpijl vorige week economie groeit 2,9 procent in het eerste kwartaal van 2006 volgens het CBS de hoogste groei in ruim vijf jaar. Het is tijd de reserves te laten varen er is maar één conclusie mogelijk de economie is nu echt aan het aantrekken.

Dames en heren, het kabinet is er zich vanaf het begin van bewust geweest dat het niet snel populair zou worden toen beweerde de oppositie dat het kabinet de economie in de prut werkte toen zei Wouter Bos dat het kabinet te weinig deed voor de economie, niets deugde. En waar zijn ze nu onze criticasters van de oppositie? Waar is Jan Marijnissen, waar is Femke Halsema, waar is Wouter Bos, waar zijn ze gebleven met hun doemverhalen?

Dames en heren, we draaien weer mee in de kopgroep van Europa, het IMF meldde onlangs dat het economisch herstel in Nederland dankzij het kabinetsbeleid indrukwekkend is en we mogen er trots op zijn hoe we met zijn allen hebben gewerkt aan een beter Nederland, de fundamenten voor een beter Nederland zijn gelegd, Nederland heeft de afgelopen jaren een aantal stappen gezet die de ons omringende landen nog moeten maken en sommigen zien meer in het model van de Scandinavische landen. Wouter Bos spreekt dan ook over het Scandinaviseren van Nederland en dan bedoelt hij een grotere overheid, meer sociale zekerheid en de belastingschroef aandraaien. Maar er gebeuren ook andere dingen in Scandinavië, het overschot op de begroting ligt heel hoog in die landen, Zweden heeft een overschot van 2,5 procent, Finland 5 procent en Denemarken zelfs meer dan 5 procent en in Denemarken is de ontslagbescherming veel minder dan in Nederland. Ondernemers kunnen overtollig personeel veel eenvoudiger ontslaan en omdat dat makkelijk is nemen ondernemers ook eerder mensen aan mensen hebben daardoor een grotere kans op werk.

En bezuinigen kunnen zij ook in Scandinavië, in Zweden is de overheid gekrompen met 13 procent, in Denemarken met 16 procent en in Finland zelfs met 20 procent kijk dat is interessante kost uit Scandinavië maar voor de rest ga gaan we natuurlijk gewoon voor Made in Holland.

Dames en heren, de vergrijzing is voor veel mensen een abstract begrip en een ver van mijn bed show maar Nederland staat aan de vooravond van een historisch ongekeerde trendbreuk in de demografische ontwikkeling. Het geleidelijk proces van vergrijzing van de afgelopen decennia komt in een versnelling terecht, het aantal gepensioneerden neemt toe van 2,3 miljoen op

dit moment tot bijna 4 miljoen in 2040. Op dit moment zijn er ruim twee gepensioneerden op tien werkenden dat neemt toe tot ruim vier en een half gepensioneerden per tien werkenden in 2040. Die vergrijzing is op zich een positieve ontwikkeling, mensen leven langer en in goede gezondheid. Sinds 1950 is de levensverwachting bij de geboorte fors gestegen voor vrouwen met zeven jaar en voor mannen met vijf jaar en ook in de komende decennia zal die levensverwachting blijven stijgen. Het kabinet is niet voor het vergrijzingsprobleem weggelopen maar heeft maatregelen genomen om het draagvlak te verbreden. Het enige wat Wouter Bos deed in 2004, bij de algemene politieke beschouwingen, was ons beschuldigen van bangmakerij en vervolgens zagen we Wouter Bos de zaterdag daarop op het Museumplein demonstreerden tegen de asociale kabinetsplannen, wij zijn er uiteindelijk in geslaagd om een sociaal akkoord met de vakbeweging te sluiten waarin belangrijke maatregelen zijn genomen om mensen langer te laten werken.

Dames en heren, het CPB is kortgeleden met een nieuwe analyse van de vergrijzing gekomen en enkele weken geleden kwam Wouter Bos met een reactie op deze studie. Hij onderschrijft nu ook dat er een vergrijzingsprobleem is en hij deed hele dappere maar hele verkeerde voorstellen. Begrijpt u mij niet verkeerd ik zal nooit flauw doen tegen een bekeerling als iemand later ruitelijk zijn ongelijk bekent dan pleit dat voor hem, maar dat krijgt de heer Bos niet over zijn lippen. Hij ziet nu ook het vergrijzingsprobleem maar vervolgens zegt hij dat sommige politici de dilemma's uit de weg zijn gegaan, je moet maar durven.

Dames en heren, en dan de oplossingen van Wouter Bos ja die passen in een oude PvdA traditie, de belastingschroef aandraaien en nivelleren, vooral veel nivelleren. Dit keer wordt bij de gepensioneerden de schroef vaster aangedraaid en dat heet dan fiscaliseren van de AOW, en de huizenbezitters worden ook nog gescandinaviseerd, of ik kan beter zeggen gescalpeerd.

Wat Wouter Bos vergeet is dat we al een maximering van de AOW premie hebben afgesproken. In 2006 wordt al 5,5 miljard van de AOW uitgaven door alle belastingbetalers gefinancierd, dat is bijna een kwart van die AOW uitgaven, en de AOW premie is vastgezet en gaat in de toekomst niet verder oplopen dus aan de olop van de vergrijzing betaalt iedereen mee. Fiscalisering gaat voor gepensioneerden met een inkomen tot € 30.000 een stevige verhoging van het belastingtarief betekenen, ik denk dat Wouter Bos een beetje is aangeslagen door de VVD campagne waarin zijn partij werd neergezet als onduidelijk en hij heeft als reactie klare wijn willen schenken maar nu schrikt hij, vrijwel niemand schijnt volgens Bos last te hebben van die

fiscalisering van de AOW maar dat kan natuurlijk niet waar zijn of het levert niks op of het kost misschien uiteindelijk geld omdat hij iedereen tevreden wil stellen. En ook de beperking van de pensioenpremie aftrek en de hypotheekrente aftrek is een gedachte die alleen maar gaat over nivelleren.

Dames en heren, willen we dit dan allemaal afwijzen? Ja. want wat hij tot nu toe heeft voorgesteld is geld ophengelen bij mensen die succesvol zijn of succesvol zijn geweest en wij zijn niet de partij die een hekel heeft aan succes, integendeel, we wensen iedereen succes.

We hebben een verkiezingsprogramma commissie die onder leiding van Ben Verwaayen een alternatief zal presenteren en ik hoop en verwacht dat onze commissie zich niet zal concentreren op nivelleren en geld afpakken. Het vergrijzingsprobleem is aangepakt door het kabinet, het is mooi dat die noodzaak nu ook door de oppositie wordt erkend, van alles wat zo zwaar bekritiseerd is zal niks worden teruggedraaid en dat is winst. Daarmee zijn we wel blij maar nog niet klaar want ook de VVD zal een antwoord moeten geven op de problemen die overblijven, we hebben het dak gerepareerd, de fundamente zijn verstrekt, de kozijnen zijn vervangen geen hout maar staal en nu nog een vergrijzingsbestendige vleugel aan het huis bouwen en die vleugel moet niet worden betaald door een rooftocht te houden onder de 65 plussers met een middeninkomen en die moet ook niet worden betaald door een jaloeziebelasting op huiseigenaren en mensen die hun pensioenaf trek willen houden onder later belasting te betalen.

Ik moet voorzichtig zijn over de oplossing die ik verkies want we hebben een deskundige commissie ingesteld om het program te ontwerpen maar ik mag de commissie wel iets meegeven. Geld halen dat is van de PvdA, geld maken dat is de VVD. Ons accent moet liggen op welvaartscreatie en meer mensen aan het werk en meer mensen langer aan het werk en wat ook moet is zorgen voor een overschot op de begroting dan kunnen we de staatsschuld aflossen en kunnen we de rente die we daarmee vrij spelen gebruiken om de vergrijzing te financieren.

Dames en heren, ik rond af. Het was een emotionele week sommige zijn, al dan niet anoniem, helemaal leeggelopen tegenover de pers dat is niet verheffend, dit stadium zijn we nu hopelijk voorbij. Niet dat de discussie moeten worden gesmoord maar wel dat we op een beschaafde manier onze meningen uitwisselen. En vooral dat we weer gaan nadenken over alles wat ons bindt, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank je wel Gerrit. Dames en heren, dan staat nu op het programma dat wij overgaan naar het politieke gedeelte van de middag en daarna de huishoudelijke vergadering, maar ik heb een ordevoorstel op verzoek van de parallelsessie huishoudelijk gedeelte. De parallelsessie heeft ons gevraagd of het goed is om de stemming over de vacature algemeen secretaris, waar drie kandidaten voor zijn, om die nu te laten plaatsvinden, daar heb ik op zich geen bezwaar tegen maar ik heb gezegd ik wil dat echt even voorleggen want het zou natuurlijk kunnen zijn dat mensen hebben gekeken naar de agenda en hebben gedacht nee we gaan pas om vier uur naar de algemene vergadering en dan zou iemand zomaar kunnen denken dat ik de boel wil manipuleren nou dat is toch echt niet de bedoeling, verkeerd woord ik weet het oh oh want we weten nog hoe het is gegaan in Groningen dus dat vond de parallelsessie ook heel redelijk, de algemene vergadering als u het goedvindt gaan we nu even dat kleine stukje verkiezing algemeen secretaris doen en dan straks aan het eind helemaal de benoeming, kan dat op uw instemming rekenen of zijn er mensen die er bezwaar tegen hebben? Ik kijk u allemaal persoonlijk aan, dat is goed, dan gaan we dat nu doen dat betekent we nu een presentatie krijgen van de drie kandidaten, vervolgens gaan we in alle rust met elkaar bespreken hoe er gestemd wordt en dan gaan we, ook neem ik aan, een proefstemming doen dus dat wordt allemaal prachtig.

Mag ik, dames en heren, nu dan naar voren vragen in de volgorde zoals in de stukken aangegeven om in twee minuten te vertellen aan ons waarom ze kandidaat zijn en waarom we op ze moeten stemmen. Achtereenvolgens, want de kandidaten zijn Ger de Graaf, Koos de Loof en Gert Scholtes, Gert Scholtes is door ons kandidaat gesteld. Mag ik het woord geven aan Ger de Graaf.

De heer Ger de Graaf; meneer de voorzitter, dames en heren, ik ben erg blij dat ik mijn ambitie voor de functie van algemeen secretaris van de VVD mag toelichten. Ik heb geen Powerpoint presentatie maar ik heb Manpower bij me Tjert Hoekstra en Klaas Quint, raadsleden uit Alphen aan de Rijn en Marian Franssen afdelingsvoorzitter uit Alphen aan de Rijn. U ziet iemand die sedert 1972 lid is van de VVD en die een gedreven en gedegen mens genoemd wordt door anderen. Ik ben de liberale beginselen met hart en ziel toegedaan en ik heb heel veel geloof in het openbaar bestuur. Ik heb ook heel veel ervaring in het openbaar bestuur, ik ben meer dan veertig jaar werkzaam geweest bij gemeenten, als laatste was ik gemeentesecretaris van Alphen ik heb dus behoorlijk wat ervaring in het leiden van professionele organisaties en ik denk ook dat ik heel goed in staat zijn om vanuit een

secretarisfunctie te weten hoe een bestuur en hoe bestuurders gediend moeten worden. Niet vanuit een serviele positie maar vanuit een professionele aandachtvolle en respectvolle deskundige positie.

U ziet iemand die ook gelooft in teamwork, ik ben er hartgrondig van overtuigd dat individuen heel waardevol zijn, dat individuele eigenschappen en kennis en kunde belangrijk is maar dat kan alleen tot ontplooiing komen in teamwork. U ziet ook iemand, als die algemeen secretaris wordt van de VVD, vooral zal inzetten op de leden, onze partij is een ledenpartij en met leden bedoel ik niet alleen de leden, de gewone leden, maar ook de besturende leden, ik bedoel ook de vertegenwoordigers van ons, de activiteiten van onze partij moeten zich vooral op de leden richten en ik ben van plan om dat te doen. De niet leden zijn even belangrijk zijn liberale beginselen zijn toegedaan en nog niet tot onze gelederen zijn togetreden moeten minstens zo gemotiveerd worden, om bij ons te willen horen.

En tenslotte als ik algemeen secretaris zou worden dan vind ik dat u mij ook een mandaat moet geven waarop ik afgerekend kan worden ook voor partijbestuurders past het om rekenschap af te leggen en na gedane zaken te laten weten wat er bereikt is en wat niet, dank u zeer.

De heer Jan van Zanen; goed, dank je wel Ger. Dan zou ik nu graag gelegenheid geven om zich aan u voor te stellen aan Koos de Loof.

De heer Koos de Loof; voorzitter, dank u wel, leden. Ik heb mij kandidaat gesteld omdat ik vind dat wij met zijn allen een fantastische partij hebben een partij die het heel goed doet een fantastische vereniging, u hoort het aan mijn stem want ik wil er altijd bij zijn, gisterenavond was ik ongeveer de laatste die dan ook de deur dicht deed dat is voor mij de VVD. Ik ben de afgelopen twintig jaar op allerlei manieren actief geweest om te zorgen dat er meer mensen enthousiast blijven, worden en ook kennis kunnen maken met onze vereniging die vereniging waarin een secretaris middenin moet staan. De afgelopen drie en halve week heb ik dan ook campagne gevoerd op een manier zoals u mij, als ik secretaris mag worden van u, altijd nog zal tegen kunnen komen, en ik neem aan dat u allemaal actief bent anders zou u hier niet zijn, in het land want wat is belangrijker dan dat je gewoon alle leden kent en dat je er bent en aanspreekbaar bent. Zo ben ik, zo blijf ik en zo wil ik er dan ook staan als secretaris, ik wil het kort houden ik zou zeggen kies Koos, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank je wel Koos, en dan tenslotte wil ik graag gelegenheid geven aan Gert Scholtes om zich aan ons voor te stellen, Gert.

De heer Gert Scholtes; dames en heren, ik wil mij even voorstellen Gert Scholtes, ik ben inmiddels 48 jaar oud en ik ben directeur ondernemer van een Nederlandse vestiging van een Frans IT bedrijf. Ik moet zeggen dat ik bijzonder verheugd ben dat ik kandidaat mag zijn namens het hoofdbestuur en ik ben ook blij dat ik campagne moet voeren want degene die mij een beetje kennen, en ik zie heel wat bekende gezichten in de zaal, weet dat ik vind dat er voor iedere functie, ook van die van bestuursleden, iets te kiezen moet zijn.

Dames en heren, ik ben de beste kandidaat om Marco Swart op te volgen als landelijk secretaris waarom, ik heb de ervaring, ik heb de kennis, ik heb de capaciteiten en de tijd om deze mooie taak te vervullen bovendien heb ik een mening, dat weet u, over hoe een hoofdbestuur goed zou moeten functioneren.

Ik heb de ervaring omdat ik mij heb ingezet als secretaris van de afdeling Hoorn, als secretaris van de kamercentrale Noord-Holland Noord, als secretaris van de provinciecentrale Noord-Holland en nu hopelijk een stapje weer verder in die richting. Ik heb de kennis van de regels, de procedure, de statuten, de reglementen, de kandidaatstellingsreglementen, de kieswet kortom alles wat saai en vervelend is maar wel nodig.

Dames en heren, ik wil secretaris zijn in de regels die wij met elkaar hebben afgesproken strikt wil uitvoeren maar ik ben ook een secretaris die oog heeft voor kleine afdelingen waar die regels soms knellen dat weten we allemaal. Ik ben een secretaris die open staat voor suggesties over hoe we taken beter met elkaar kunnen doen en ik ben ook een secretaris die vind dat de regels er voor ons zijn en wij niet voor de regels.

Dames en heren, het lijsttrekkersdebat in Rotterdam, de kandidaten hebben het gisteren ook al gezegd, ondernemerschap is belangrijk hier staat een ondernemer 70 procent van het huidige hoofdbestuur komt uit het openbaar bestuur of heeft liever gezegd wortels daar liggen alleen als u op mijn stemt zal dat percentage dalen. Ik rond af want mijn twee minuutjes zijn om, ik wil werken aan een goede relatie met u, ik sta open voor u, ik ben bereikbaar voor u, ik wil het gewoon goed doen dat u vertrouwen heeft in de partij, dat u vertrouwen heeft in het hoofdbestuur dat u eigenlijk zegt nou maar als Gert het doet dan zit het wel goed, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank je wel Gert. Dan vraag ik nu uw aandacht voor de stemprocedure mag ik daartoe, ik denk de algemeen secretaris, vragen voor de stemming dat dat even gebeurd die stemprocedure dat gaan we u uitleggen want we gaan nu stemmen. Waar is Marco, hij is al vertrokken. Attentie alstublieft wil de heer Swart zich bij de hoofdbestuurstafel melden!

De heer Swart is in aantocht en ik stel voor de volgende drie personen te benoemen in de stem- en notulencommissie Jos van Losenort uit Leidschendam Voorburg, Mariette Kroes uit Apeldoorn en Frans Bevers uit Buuren, dat is akkoord neem ik aan succes met dat werk.

U heeft een vraag, meneer van Schie wat een feest, microfoon 1.

De heer van Schie; dank u voorzitter, ik dacht dan kunnen we de tijd misschien nu vast vullen met een procedurele vraag die ik dan kort heb. Ik neem aan dat we nu straks gaan kiezen voor de algemeen secretaris maar dat de benoeming dus ook pas straks in het huishoudelijk gedeelte komt waar het eigenlijk gepland was.

De heer Jan van Zanen; we doen nu alleen even de stemming en de uitslag en dan gaan we straks de bloemen en dat soort dingen doen. Daar is hij, ik had bijna verraden wat je zou krijgen, Marco we gaan gauw beginnen want iedereen zit schrap, de presentaties waren indrukwekkend. Hij lijkt wel op, zo is hij dus he als algemeen secretaris als ik er straks wat over zeg dan ziet u het nu even in de praktijk.

De heer Marco Swart; zoals altijd beginnen we altijd even met de uitleg van het stelsysteem er zijn weer een heleboel mensen er zijn dus ook een behoorlijk aantal mensen voor wie dit de eerste keer is. U kunt op de schermen volgen hoe de instructie eruitziet, we doen het hier ook voor, en als u denkt hoe gaat dat nou dan kunt u het gewoon allemaal meedoen, we gaan straks ook nog even een proefstemming doen kunnen we ook kijken of het systeem naar behoren werkt. U heeft als het goed is allemaal een kastje en u heeft één pasje of u heeft er twee of drie? U heeft er alleen maar twee of drie als u door een ander gemachtigd bent en wij vragen u ook meteen als u in uw omgeving ziet, want dit is een grote zaal en wij kunnen dat niet zien, maar als u in uw omgeving ziet dat er mensen zijn die meer dan drie pasjes gebruiken dat kan niet kloppen, achter in de zaal zit het stembureau als u daar wil aangeven dat er een probleem is dan kunnen zij er ook wat aan doen. We hebben vorige keer na de vergadering vragen over dit onderwerp gekregen

dan is er niks meer op te lossen, tijdens de stemming of voor de stemming kunnen we er wat aan doen.

Het kastje, het pasje, als de stemming begint dan kunt u stemmen met de chipcart en als de stemming is geopend, dat zegt Jan, dat gaat op dit kastje een lampje aan de linker bovenkant knipperen dat is het begin waarop er gestemd kan worden. U kunt het stempasje in het kastje steken met dat gele plaatje voorop en als u hem erin steekt dan gaat het groene lampje continu branden, ik hoor allemaal mensen zuchten van verlichting slaken u bent nou klaar om te stemmen. Het kan natuurlijk een keer misgaan zoals dat bij ons gaat dan gaan er rode lampjes branden op dat moment kunt u of als u er in de buurt zit even naar de inschrijfbalie gaan, u kunt ook uw hand opsteken, mensen houden dat in de gaten, en dan komt de hulp naar u toe om het probleem op te lossen. Is er op dit moment al iemand die een probleem heeft? Nou dat gaat goed.

De heer Jan van Zanen; althans hiermee.

De heer Marco Swart; bij het stemmen kunt u dus steeds kiezen bijna bij alle voorstellen alleen niet bij de stemming die u straks krijgt maar tussen tegen en voor dat ziet u ook onderaan op het kastje staan, die N2 dat is tegen en de Yes 1 dat is voor.

Als u nou wil gaan stemmen dan drukt u dus op toets 1 of 2 en ik zeg er meteen maar bij, ik verklap dat alvast, we gaan straks kiezen tussen drie kandidaten dus dan komt ook toets drie in beeld maar dat is uitzondering. U kunt gewoon op één van die toetsen drukken, het wordt verwerkt en na een tijdje gaat het groene lampje opnieuw branden. Als dat gebeurt is dan kunt u nog als u ziet de stem is ontvangen ik wil het corrigeren dan zit er een C toets op aan de linkerkant daar kunt u op drukken en dan kunt u uw stem corrigeren, waar kennen wij dat van?

Als u die stem wil corrigeren dan druk u op die toets en dan past u hem aan en dan telt alleen de laatst uitgebrachte stem, dit is een elektronisch systeem. Dan komen we bij de volgende stap, op een goed moment zegt Jan de stemming is gesloten dan worden de resultaten op het scherm getoond en dan weet u wat de uitslag is. Als u dit allemaal deze middag heeft gedaan dan is het dringende verzoek om zowel het pasje als het kastje allemaal bij het verlaten van de zaal weer in te leveren want het kost veel geld als dat niet gebeurt dus dat maakt de zaak alleen maar nodeloos duur. Zijn wij klaar voor een proefstemming?

Wij dachten het is misschien wel nuttig om die proefstemming ook te gebruiken om eens een interessant statistisch gegeven te achterhalen dus we willen nu graag weten heeft u nu eigenlijk voor de ledenraadpleging al gestemd of nog niet? Nee, dat gaan we niet doen dat doen we over twee weken. De stemming is nu geopend, als u wel hebt gestemd voor de ledenraadpleging kunt u ja zeggen als u nog niet hebt gestemd kunt u nee kiezen en als u voor anderen stemt kunt u ook proberen na te denken wat die wellicht hebben gedaan. De voorzitter heeft er drie, kunnen we de stemming sluiten? Nou ik zie nog stemmen binnenkomen, je kunt nu vragen om de stemming te sluiten.

De heer Jan van Zanen; de stemming is gesloten.
De heer Marco Swart; en als het goed is verschijnt dan met enkele seconden de uitslag. Kijk er hebben 369 mensen al gestemd maar toch nog altijd 198 niet. Dit belooft wat.

De heer Jan van Zanen; dames en heren, dan stel ik voor nu over te gaan tot de stemming, dat kan ook technisch nu?

De heer Marco Swart; dat kan, ik neem aan dat we nu de stemming voor de kandidaten algemeen secretaris in beeld kunnen krijgen. U ziet hier de namen van de kandidaten in alfabetische volgorde, dat is ook zo'n regel, Ger de Graaf, Koos de Loof en Gert Scholtes, die hebben allemaal hun eigen nummer 1, 2 en 3 en dat spoort met de nummers op het stemkastje daar kunt u ook 1, 2 en 3 terugvinden en als straks de stemming wordt geopend dan kunt u op het nummer van de kandidaat van uw voorkeur kiezen.

De heer Jan van Zanen; dames en heren, de stemming is geopend. U heeft een vraag daar, dat komt goed. Blijft u maar even staan u wordt daar geholpen, u zult ook worden geholpen, mevrouw Haitsma gaat dat doen. Kan ik de stemming sluiten? De stemming is gesloten.

De heer Marco Swart; ik ben nu even heel precies, nee dit is de eerste stemronde dat is goed om dat uit te leggen. Dit is trouwens precies zoals al onze stemmingen over personen lopen, er zijn drie kandidaten, er heeft geen van de drie kandidaten in de eerste stemronde een meerderheid gehaald, 44 procent is iets anders dan 50 procent dus we gaan nu een tweede stemronde doen tussen de kandidaten twee en drie, Koos de Loof en Gert Scholtes en ik weet niet van de techniek of ze die nummers kunnen wijzigen of dat we de oude nummers aanhouden, dat vraag ik even? We houden oude nummers aan dus u kunt nu in deze ronde alleen maar geldig stemmen tussen twee en

drie, doet u dat ook want als u op één stemt moeten we die toch in de volgende stemming niet meer meetellen dus twee of drie Koos de Loof of Gert Scholtes.

De heer Jan van Zanen; is het helder? De stemming is geopend. Kan de stemming gesloten worden? De stemming is gesloten. Gert Scholtes van harte gefeliciteerd. Wij komen daar straks nog even op terug en Ger en Koos veel dank voor het feit dat jullie je nek hebben willen uitsteken samen met Gert, goed dat we mensen hebben die dit werk willen doen, hartstikke goed.

Dames en heren, dan gaan we nu over naar de politieke vergadering, het politieke gedeelte. De verantwoording van het beleid van de fracties Tweede-, Eerste Kamer en Europees parlement, ik zou aan Uri Rosenthal en Juul Maaten even kort de gelegenheid willen geven om een paar dingen te zeggen, Uri Rosenthal, voorzitter van de Eerste Kamerfractie.

De heer Uri Rosenthal; voorzitter, liberale vrienden en vriendinnen, Eerste Kamer verantwoording over het beleid oktober vorig jaar tot nu, fractie van vijftien leden die hard werken en zich ondersteund weten door iemand voor zes uur in de week maar we zijn niet zielig. We hebben hard gewerkt in de afgelopen tijd en de hebben onder meer, ik noem het even, wij hebben gedaan onder meer natuurlijk de zorgverzekeringswet, we hebben geholpen om het gebruikers deel van de OZB af te schaffen, we hebben heel veel werk met betrekking tot Europa onder meer in de zogeheten subsidiariteitscommissie die steeds toets onder nee tenzij waar het betreft de Europese regelgeving en dat is nogal wat en wij hebben af en toe ook dat we even echt heel stevig er politiek in moeten en dat geldt bijvoorbeeld waar wij op een gegeven moment dankzij ons fractielid Dick Dees een motie kamerbreed hebben weten te bewerkstelligen waarbij wij niet hebben ingestemd met de oprichting van een agentschap van de Europese Unie voor de grondrechten omdat wij vonden dat dat zou dupliceren met de raad van Europa dat zijn dus toch een belangrijke zaken.

Verder u weet dat de Eerste Kamer geen recht van amendement heeft maar wij doen weleens iets heel stouts en dat noemen we dan wel nouvelles, verkapte rechten van de amendementen. Piet Hein Donner heeft van zijn vader gehoord dat dat niet mag en toch doen wij het weleens en dat geldt bijvoorbeeld voor een novelle waarbij het ging om de niet aftrekbaarheid van kosten en baten van omkoping en waar wij vonden dat de bewijslast veel teveel bij de ondernemers wordt gelegd in plaats van dat de rechter daar dan toch op een ordentelijke manier bewijzen voor onder ogen moet krijgen.

En we hebben laatste ook weer zo'n zogeheten novelle gehad waar het betreft beëindiging van toeslagen voor uitkeringen voor mensen die in het buitenland zitten. Verder krijgen wij ook, voorzitter, de nodige toezeggingen ik heb ze even geteld voor de afgelopen periode en dat waren er, ik hou ervan om precies te zijn, dat waren er 81 en dat zijn dan toezeggingen van allerlei aard die door ministers of staatssecretarissen toch in die Eerste Kamer moeten worden gedaan.

Naar de toekomst toch even kijkend verantwoording alvast ex ante, zoals dat zo mooi heet of ex post, wat hebben wij in petto. Wij krijgen binnenkort krijgen wij in de Eerste Kamer aan de orde een wetsvoorstel dat betreft de seksuele intimidatie op de werkvloer en wij zullen waarschijnlijk tegen dat wetsvoorstel stemmen omdat wij vinden dat er in de bewijslast veel teveel wordt gelegd bij mensen die van iets dergelijks worden beschuldigd, ik zeg het maar even in huiselijke taal. Men noemt dat dan in het chique jargon verschuiving van de bewijslast maar wij vinden het eigenlijk een omkering van de bewijslast die niet hoort.

Ja, en tenslotte voorzitter, ons wachten een paar zware en pittige dossiers, de privatisering van Schiphol die wij plenair zullen behandelen in juni en de splitsing van de energiebedrijven in het najaar van dit jaar afhandeling, zware dossiers. En verder ook de wet voor de maatschappelijke ondersteuning is natuurlijk allang in de Tweede Kamer er doorheen wij gaan die nu ook behandelen en dat is toch ook een wetsvoorstel dat zeker voor allen die hier ook zijn vanuit de gemeenten e.d. erg belangrijk zijn.

En tenslotte om de parel op de kroon voor de zorgverzekering wij krijgen binnenkort de wet op de marktwerking gezondheidszorg, de zorgautoriteit ook dat is toch behoorlijk pittig, u merkt met zijn vijftien gaan wij er hard tegenaan, we werken hard met geringe maar goede ondersteuning, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank je wel, Uri. Dan zou ik ook nu graag aan Juul Maaten de voorzitter van onze delegatie het Europees parlement het woord willen geven, Juul.

De heer Juul Maaten; dank je wel voorzitter, liberale vriendinnen en vrienden. Het is goed om te horen dat wij met zijn vieren in het Europees parlement zoveel doen dat de hele Eerste Kamerfractie het er druk mee heeft. In ieder geval een aantal van de uitdagingen die we als Europese fractie op dit moment uitgaan en waar wij ons mee bezighouden toch even toelichten.

Ten eerste de stabiliteit en transparantie van de Europese Unie. We hebben net vorige week in onze vergadering in Straatsburg, ja we zaten in Straatsburg ik moet nu nog even wijzen op de website www.oneseat.eu waarop u ook er voor kunt stemmen dat het Europees parlement voortaan nog maar op één plaats moeten vergaderen en niet op twee maar dat terzijde.

Wij hebben de financiële perspectieven voor de periode 2007-2013 daar aangenomen, een heel belangrijke zaak en uiteindelijk een besluit genomen wat denk ik heel goed is zowel voor Nederland als voor Europa. De dingen die Gerrit heeft binnengehaald voor ons zijn overigens gebeuren maar er is meer gebeurd meer nadruk bijvoorbeeld op onderzoek en ontwikkeling en vooral een veel betere verantwoording van de gelden. Een van de drie onderhandelaars namens het Europees parlement hierbij was Jan Mulder en ik ben er erg trots op wat hij daar voor ons heeft weten binnen te halen.

Tweede uitdaging, een dynamische economie en vooral zorgen dat Europa de concurrentie met de Zuidoost Azië, met Oost Azië en ook met de Verenigde Staten straks beter aankan. En wat was belangrijker dan de Bolkestein richtlijn, de dienstenrichtlijn, echt een voortreffelijk voorstel wat Frits Bolkestein indertijd gedaan heeft, het verzet van vooral extreem links in het Europees parlement is denk ik wel een extra bewijs dat het een erg goede richtlijnen was. We hebben een moeilijk debat daarover gehad in het Europees parlement gelukkig is de liberale fractie in het parlement sinds de verkiezingen van twee jaar geleden veel groter dan die ooit is geweest dus we hebben toch teveel gewicht in de schaal kunnen leggen en veel meer binnengehaald dan we eigenlijk oorspronkelijk hadden gedacht. Namens de liberale fractie is dat gedaan door Toine Manders en ik denk dat het heel goed is geweest wat jij daar allemaal voor ons heb bereikt Toine.

Derde punt, een toenemende discussie over Europese waarden, wat is Europa nu eigenlijk meer dan samenwerking op financieel en economisch terrein en dan springt natuurlijk het eerste, zeker voor ons als VVD'ers, de begrippen democratie, vrijheid en behoorlijke besluitvorming in gedachten binnen de Europese Unie maar ook daarbuiten. Tijdens het Nederlandse voorzitterschap heeft de Europese Unie veel gedaan voor het bevorderen van democratie in de Oekraïne een land aan onze grenzen. Er ligt daar nog een dictatuur en dat is Wit-Rusland en het Europees parlement is daar zeer actief geweest met name één van de leden van het Europees parlement is er een paar keer heen geweest niet geheel zonder risico uiteindelijk min of meer door Loekasjenko zelf de deur gewezen maar Jaenine Hennis heeft dat erg

goed gedaan en dat is belangrijk het is ook opgevallen in het Europees parlement dat de VVD op dit soort punten actief is.

En dan het laatste punt, het Europa van de burgers hoe proberen we dat nou wat dichterbij te brengen? We hebben het natuurlijk in het Europees parlement niet voortdurend alleen maar over de grote toekomst van Europa, het is veel gewone wetgeving waar we mee bezig zijn, hoe zorgen we dat er meer en betere medicijnen voor kinderen komen bijvoorbeeld, iets wat een probleem is in de Europese Unie. Consumentenbescherming, we zijn bezig met wetgeving over gezondheids- en voedingsclaims op voedsel om te zorgen dat die ook daadwerkelijk waar zijn. Schonere lucht, hoe zorgen we daar voor en dan liefst ook nog op een manier dat dat ook nog uitvoerbaar is voor lokale en provinciale overheden, die sterkere liberale fractie gaat er voor zorgen dat die wetgeving er beter uitziet dan op dit moment. Tegelijkertijd gaat toch ook, ondanks het feit dat Nederland en Frankrijk tegen hebben gestemd, in de discussie over het grondwettelijk proces toch door in dat Europees parlement wij kunnen dat leuk vinden of niet waar men blijft erover praten en inmiddels veertien lidstaten hebben dat grondwettelijk verdrag toch geratificeerd.

Het is een moeizame discussie maar ik geloof dat wij steeds meer mensen winnen voor het idee dat we dus niet star moeten vasthouden aan die naam grondwet, volgens mij de grootste blunder bij dat hele grondwetverdrag, maar ook niet star moeten vasthouden aan die tekst. Ik geloof dat wij dat steeds beter aan het doen zijn vooral toch ook omdat we positief meedenken over de veranderingen die men wil in de Europese Unie en die voor een deel ook echt nodig zijn ik denk dat we die discussie gaan winnen en de VVD partijraad heeft daar ook een uitstekend stuk voor opgesteld waarmee we de boer opgaan in het Europees parlement maar ik weet dat ook Hans van Balen en Atzo Nicolai en anderen daar hard mee bezig zijn en dat is goed en dat is nodig als we echt een Europa willen hebben waarin ruimte is voor nieuwe ideeën, waarin meer te kiezen valt dat vrij, veilig en verdraagzaam is en democratisch betrouwbaar en betaalbaar en als eurofractie denk ik dat we met uw steun er ook wel komen, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank je wel Juul. Dames en heren, er hebben zich vier mensen aangemeld die vragen willen stellen of opmerkingen willen maken en de eerste is Sander Simons, vraag aan de Tweede Kamerfractie.

De heer Sander Simons; ja voorzitter, de sfeer is zo goed en dan ga ik een vervelende vraag stellen. Ik had deze week na het debat een heel ontevreden gevoel. Met velen voelde ik natuurlijk mee met Ayaan maar met haar komt het

wel goed. Ik hoorde gisteravond toen ik naar huis reed dat België haar desnoods een paspoort wil geven dus Ayaan heeft Nederland niet nodig. Nee mijn onvrede heeft te maken met het elf uur durende debat van deze week, de slappe moties en de rol van de Tweede Kamerfractie. Waarom had de Tweede Kamer elf uur nodig om tot een tekst te komen waarin Rita Verdonk wordt opgedragen de zaak Ayaan nog eens te bekijken? Garanties zijn niet geëist of gegeven, ook premier Balkenende die nu toezicht gaat houden kan niets afdwingen.

De Kamer heeft haar best gedaan één asielzoeker te sparen terwijl de wet en regelgeving duidelijk is. Voor de IND is de zaak glashelder deze dienst zet jaarlijks tientallen mensen uit die valse gegevens hebben verstrekt. De Kamerfractie en de VVD top en Balkenende weten dat je de wet niet kunt ombuigen voor één prominente asielzoeker en dat leidt tot rechtsongelijkheid, ik heb ook de indruk dat hierover frustraties bestaat binnen de Tweede Kamerfractie. Er volgt dan een debat met grote woorden, soms wel heel grote woorden bloed aan handen en dat vond ik een beschamend dieptepunt, en de uitkomst is een motie zonder tanden. Mijn vraag aan de Tweede Kamerfractie is deze: uw fractie wordt hypocrisie verweten, vanmorgen op de radio en in een aantal kranten, en ik wil daar graag een antwoord op van de fractievoorzitter, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank u wel. Op mijn briefje staat dat ook de heer Stolk en de heer de Bakker over dit thema een vragen willen stellen, zullen we die nu in een keer doen? Is meneer Stolk aanwezig?

De heer Berend Stolk, kamercentrale Zuid-Holland Noord; voorzitter, ik wou beginnen met de fractievoorzitter de heer van Beek een welgemeend compliment te maken voor de vertrouwenwekkende en van verantwoordelijkheidsgevoel getuigende manier waarop hij de hele gang van zaken heeft begeleid, dat vond ik heel mooi. Maar ik zou de heer van Beek ook willen vragen hoe hij ervoor gaat zorgen dat de kikkers in de kar blijven want ik heb mij natuurlijk, gelijk zovelen, groen en geel geërgerd aan uitspraken die we nu niet allemaal hoeven te herhalen maar waarvan we allemaal wel weten dat ze gedaan zijn. En ze zijn gedaan door mensen die in een positie zitten waarin ze verantwoordelijkheidsgevoel voor onze VVD moeten hebben en dat verantwoordelijkheidsgevoel heb ik gemist. Mijn vraag ook aan, niet alleen de fractievoorzitter, maar eigenlijk stiekem ook een klein beetje aan de partijvoorzitter, is of hij hard wil optreden tegen bijvoorbeeld een commissaris van de koningin in Friesland die laat zien dat hij

helemaal geen verantwoordelijkheidsgevoel heeft. Als die man lef had gehad was hij gisteren hier geweest temidden van al die andere bobo's.

De heer Jan van Zanen; een heleboel leden!

De heer Berend Stolk; dat is en betere term voorzitter ik trek het woord terug maar ondertussen heb ik het wel gebruikt. Dat verantwoordelijkheidsgevoel ligt een beetje centraal en ik vind het heel mooi dat de heer van Beek dat op zo'n goede manier gedaan heeft, maar dat verantwoordelijkheidsgevoel schrijft ons ook allemaal een beetje voor om wat ingetogen te zijn en straks allemaal vrij en blij uiteen te gaan en te zorgen dat de grote watten deken over de VVD blijft liggen zodat wij positief verder kunnen en dat is uiteraard ook mijn doel dus ik zal niet helemaal die watten deken optillen.

Maar mijn vraag aan de fractievoorzitter, aan de partijvoorzitter en eigenlijk ook aan de vice-premier is om dat verantwoordelijkheidsgevoel op een betere manier te uiten. Want ik heb de heer van Beek niet gemist maar ik heb de heer van Zanen wel gemist en ik heb de heer Zalm heel erg gemist juist in de positie waarin je in een partij waar de middelpunt vliegende krachten bezig zijn dient te beschermen en dat is geen goede zaak. Wij gaan straks uiteen en dan moet het allemaal maar klaar te zijn maar we weten allemaal dat het dan niet klaar is en daarom is het nodig dat er heldere wijn wordt geschonken en dat de vragen die ik heb gesteld en met name dat de kritiek op een aantal personen persoonlijk duidelijk wordt uitgesproken, dank u wel.

De heer Jan van Zanen; dank u wel, meneer de Bakker, microfoon 1.

De heer de Bakker, afdeling Eindhoven; goedemiddag allemaal. Ik heb ook een vraag eigenlijk naar aanleiding van gisteravond. Want toen ik hier gisteravond zat in Noordwijkerhout, ik kom hier niet heel vaak, moest ik terugdenken aan de vorige keer dat ik hier zat ook op een vrijdagavond november 2004 het land was toen in rep en roer er was een moord gepleegd en iemand kon er niet bijzijn en diezelfde persoon kon er ook gisteravond niet bij zijn. In tegenstelling tot wat we in 2004 zagen toen was er een brief, Jozias van Aartsen heeft die voorgelezen, iedereen was er volledig bij betrokken en iedereen had het gevoel van dit kan zo niet en dat gevoel dat denk ik dat dat goed is dat we dat ook houden en dat ook blijft leven.

Afgelopen week op maandag denk ik dat het gevoel pas te laat naar voren is gekomen. Ik denk dat het goed is hoe de fractie is opgetreden, hoe zij zich heeft opgesteld in het debat, ook ten aanzien van de minister, dat er goede

moties zijn uitgekomen waarvan ik hoop dat ze er gewoon ook vanuit gaat dat ze goed uitgevoerd worden maar er rest me toch nog twee vragen aan de fractievoorzitter met name over het voortraject.

Wat ik mij toch nog afvraag is waarom is het de fractievoorzitter niet gelukt, terwijl het al duidelijk was dat de minister ermee bezig was, om vooraf al in te grijpen en de constatering, of de beslissing, om daar vooraf al te overleggen. In plaats van dat de goede bedoelingen achteraf allemaal samenzijn gekomen. Waarom is er niet in het voortraject al ingegrepen dus enerzijds in het voortraject dat de minister erover nadacht en het tweede punt er ook op maandagmiddag in het overleg waarom is de minister daar niet nog aangesproken en wat heeft de fractievoorzitter daar gedaan?

Ik had de vraag ook kunnen stellen aan de vice-premier maar dat kan niet op dit congres dus vandaar dat ik ze aan de fractievoorzitter stel.

De heer Jan van Zanen; dank u wel. Gelet op de aard van het onderwerp zijn er nog meer mensen die hier iets over willen zeggen op dit moment want anders dan zal ik eerst dit thema laten bespreken? Ik begrijp dat u naar de microfoon loopt meneer Schellekens om iets toe te voegen, microfoon twee, klopt dat? Gaat uw gang.

De heer Schellekens; ik sluit me volledig aan bij de voorgaande vragen maar wat ik mij ook met name heb afgevraagd maar de regelgeving is zoals die is en er geen commissies zijn die iets bijzonders kunnen beslissen ware het niet verstandig geweest om bijvoorbeeld een commissie samen te stellen uit Ivo Opstelten, uit Job Cohen en de minister-president en dan te zeggen u weet het zo goed allemaal komt u eens met een voorstel, maar nee in de hele vergadering is alleen aangegeven er was wel beleidsruimte en verder houdt iedereen zijn mond. Ik vind laten we dan ook concreet zijn en als we een uitzondering laten maken geef dat dan ook aan want anders dan krijgen we, en daar zou de minister Verdonk dan voor op haar duvel krijgen, dat het wordt aangegrepen om die 26.000 dan maar binnen te laten want wij hebben toch rechtsgelijkheid, dus dat zou ik eigenlijk nog toe willen voegen aan de vragen die gesteld zijn en maar ik het overigens volledig verder mee eens ben.

De heer Jan van Zanen; kijk ik nog even naar voor mij rechts voor u links daar staan geen vragenstellers meer over dit thema, mevrouw gaat uw gang microfoon 6.

Mevrouw Wendy van Dijk; Ayaan Hirsi Ali is schandalig behandeld vind ik door mevrouw Verdonk, ik zou graag aan de Tweede Kamer willen vragen

waarom zij geen motie van wantrouwen ingediend hebben tegen mevrouw Verdonk? Mevrouw Verdonk heeft zich volkomen ongeloofwaardig getoond door te zeggen dat zij niet wist van haar achternaam en geboortedatum terwijl dat gewoon in de boekjes van Ayaan staat. Iedereen kan dat gewoon gelezen hebben, zijn moet dat gelezen hebben, en haar departement moet dat ook weten.

De heer Jan van Zanen; uw vraag is duidelijk, wie nog meer? Dan geef ik nu, want er is nog een ander thema dat zal mevrouw Redmond zal zo nog een vraag stellen ook vanochtend in de parallelsessie gedaan. Ik zou nu graag aan, ik denk dat de fractievoorzitter en de vice-minister president en ikzelf zullen reageren op de vragen.

De heer Willibrord van Beek; voorzitter, dames en heren. Zonder het hele debat te willen overdoen en een samenvatting te geven van al die uren stel ik het wel op prijs dat ik de kans krijg om een paar belangrijke punten neer te zetten met name ook naar aanleiding van die eerste vragensteller. Dan is het wel belangrijk dat u een paar van de spelregels kent waar we mee te maken hebben. Ten eerste was het zo dat de gegevens openbaar geworden waren op een moment vlak voor de fractievergadering en niet in de fractievergadering en ik dus te maken had met de situatie dat er sprake was van grote emotie waarbij het dan nog een keer zo is dat de gangen bij ons vollopen met camera's en microfoons om toch vooral die emotie ook te kunnen vastleggen. En ik denk dat het niet teveel gevraagd is als ik ook in uw richting enige ruimte vraag voor de leden van mijn fractie voor deze emotie en het feit dat het moment waarop dat plaatsvond buitengewoon ongelukkig was.

In de fractie, op het moment dat de deuren dicht zijn en je die emotie met elkaar kunt delen ontstaat, er natuurlijk een andere situatie, we hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt om het uit te spreken en tegelijkertijd werd ons duidelijk tijdens die vergadering dat er dezelfde dag al een debat zou zijn, dat had voor mij niet gehoeven ik had best wat meer tijd willen hebben, maar het zag er uit dat we eigenlijk meteen na de persconferentie 's middags al een debat in zouden gaan. Ik heb in de fractievergadering een groot aantal vragen mogen noteren, soms impliciet soms expliciet, die ik kon gebruiken voor mijn eigen betoog, ik heb ontzettend veel steun gehad van een aantal juristen in onze fractie en werkzaam bij onze fractie, om zo scherp mogelijk die vragen die er zijn te formuleren. Het was heel makkelijk geweest een debat in te gaan, een ouderwets debat, waarbij de scheidslijnen in de Kamer volgens de lijnen van oppositie en de regeringspartijen zouden lopen waarschijnlijk eindigen in een motie van wantrouwen waarbij de uitslag ook al van tevoren

bekend is, dat wilde ik ten koste van alles voorkomen, ik wilde een inhoudelijk debat, ik wilde én mijn emotie kwijt maar ik wilde met name ook al mijn vragen kwijt.

Als er dan iemand zegt dat er sprake is van een slappe motie dan zou ik u willen adviseren om deze nog maar eens goed te lezen want juist in deze motie hebben we precies neergezet wat we wilden, hebben we precies het kabinet en de minister een bepaalde richting op gewezen zeg maar ook afgedwongen en het feit dat we nu staan waar we staan datgene wat de minister-president gezegd heeft is een rechtstreeks gevolg van dat debat en die motie die onder mijn naam in de Kamer is aangenomen.

Ik heb niks aan België, daar geven zij geen Nederlandse paspoorten uit dus dat is allemaal flauwekul. Ik kan ook in een motie geen garanties vragen want nationaliteiten worden niet per motie afgegeven dat kan ook niet, ik kan ook geen bewindslieden dwingen een bepaald juridisch standpunt van mij over te nemen ik kan hoogstens vragen omdat nog eens te bestuderen en daar alle aandacht aan te besteden.

We moeten wel zorgen dat we ook de verhoudingen ook duidelijk houden, zo liggen een aantal zaken niet en het feit dat er leden van mijn fractie zijn geweest die die emotie even niet de baas konden en dingen gezegd hebben die ze nu nooit meer zouden zeggen en waar ze grote spijt van hebben en waar ze elke keer opnieuw in elk gesprek aan zullen worden herinnerd en misschien nog wel jaren dat is heel vervelend daar hebben ze zelf het meeste last van en dat betreuren ze zeer.

Er is geen sprake van het feit dat wij geprobeerd hebben iets op het gebied van asielbeleid te doen, ook niet op de uitspraken over asiel wat we hadden het niet over een asielvraagstuk we hadden het over het omzetten van een nationaliteit dat is een heel andere wet en dat is een heel ander vraagstuk. Ik ben ook heel duidelijk geweest dat ik geen uitzonderingspositie wilde, ik wilde niet dat Ayaan anders behandeld zou worden en ik wilde al helemaal niet dat er iets zou gebeuren wat in strijd is met de wet want dan hebben we een nog groter probleem.

Wat ik wilde bereiken is dat de mogelijkheden die er volgens onze interpretatie in de wet zitten om rekening te houden met bijzondere omstandigheden en het feit dat we die bijzondere omstandigheden ook graag uitgeschreven wilde zien dat punt wilde ik heel nadrukkelijk behandeld hebben. Kortom ik denk dat wij niet hypocriet zijn geweest, ik denk dat wij niet

het opgenomen hebben voor één die we toevallig kennen, we hebben in ieder geval niets met asiel gemaakt ook zo'n opmerking van 26.000 + 1 dat is allemaal echt dat soort zaken daar moeten we afstand van nemen. Waar we naar gekeken hebben is een hele zuivere behandeling geprobeerd dat te ontdoen van partijpolitieke elementen en het feit dat we daar veel uren voor nodig gehad hebben ja dat heeft een beetje te maken met de manier waarop wij werken.

Als er kikkers uit de kar springen dan ben ik de eerstverantwoordelijke, dus als u daar aanmerkingen op heeft, als daar een probleem mee is, ik ben de fractievoorzitter, ik ben verantwoordelijk voor het team en ik zal zorgen en zal mijn uiterste best doen dat dat niet gebeurt maar als het wel gebeurt dan moet u bij mij zijn.

Waar ik niets aan kan doen is dat de mensen die buiten mijn team zijn waar ik geen zeggenschap over heb, zeggenschap heb ik over die andere ook niet maar dat ligt wat anders, als u zegt van kun je dat niet in de hand houden ik vraag van iedereen om zich in dat soort situaties beheerst gedragen.

Oh ja meneer de Bakker, waarom ik niet van tevoren hebben ingegrepen, ik ben blij dat die vraag gesteld wordt. Het kan echt niet zo zijn dat als het iemand van ons betreft dat er dan een deeltje is tussen een fractievoorzitter en een minister, de minister is verantwoordelijk ik heb ook geen afspraken met de minister, ik kan haar of hem wie het betreft ook altijd recht aankijken we hebben ieder onze eigen verantwoordelijkheden, de minister is verantwoordelijk voor de uitvoering van haar beleid, ik ben verantwoordelijk voor de fractie en daarom kan je ook zo'n debat met elkaar voeren dat is wat anders dat ik het zeer op prijs heb gesteld dat ik op tijd door haar ben geïnformeerd over wat er de uren daarna zou gebeuren.

De heer Schellekens, ik denk niet dat er op dit moment behoefte is aan commissies omdat het gewoon gaat over de uitleg van bestaande wetgeving en het gaat zeker niet om uitzonderingen, dat wil ik absoluut niet dat woord heb ik ook geen een keer in mijn mond genomen, waar het om gaat is de interpretatie van de wet en de zuiverheid die daarin moet plaatsvinden en daarin zijn een paar stappen genomen maar daarin moeten ook nog een paar stappen worden genomen en gebruikmakend van die stappen die nog moeten worden genomen is het in staat om de zaak alsnog wat ons betreft in de goede richting bijgedraaid te krijgen en daar zie ik met heel veel hoop en verwachting naar uit.

Waarom geen motie van wantrouwen tenslotte, mevrouw van Dijk.

Dat is nou juist precies wat ik heb willen voorkomen want als ik het debat zo plat had moeten voeren dan had ik dus nooit enig niveau in dat debat kunnen krijgen, dan was het ben je voor of ben je tegen en dan hadden we alleen aan het eind van de vergadering kunnen constateren dat de minister er of nog zat of niet meer zat. Ik heb gevochten voor een oplossing, ik heb die oplossing proberen te krijgen door een motie en als je kijkt wat er sindsdien gebeurd is dan denk ik dat we niet ontevreden mogen zijn wat de invloed is geweest van die motie.

De heer Jan van Zanen; dank je wel Willibrord, Gerrit sluit zich daarbij aan. Mag ik ook nog antwoorden meneer Stolk of gaat u een andere vraag stellen?

De heer Berend Stolk; wacht ik tot u gesproken heb of daartussen in, wat wilt u?

De heer Jan van Zanen; ja, in hoeveel termijnen gaan we het doen?

De heer Berend Stolk; nou, zeker geen drie maar..

De heer Jan van Zanen; oké daar ben ik het mee eens blijf dan even staan.

De heer Berend Stolk; ik wou aan de heer van Beek nog wel toevoegen dat ik natuurlijk heel goed begrijp dat hij de kikkers in de kar niet zomaar makkelijk kan houden en dat we hem aan de ene kant geen deksel kunnen geven om op die kar te houden maar dat het aan de andere kant wel zo is dat als de kikkers die zich misdragen dat zij de VVD beschadigen en dat is het centrale probleem in deze hele discussie. En ik zou het dus erg prettig vinden wanneer de fractievoorzitter, die ik overigens zo goedvindt dat ik maar zo zal stemmen dat hij nog een tijdje fractievoorzitter blijft, maar ik zou het erg prettig vinden dat de fractievoorzitter toch duidelijk stelling gaat nemen waarin hij aankondigt dat de leden van de fractie die zich misdragen en die de VVD beschadigen te horen krijgen wat zij behoren te horen te krijgen namelijk dat zij er voor hun toekomst uitliggen want zo simpel zit dat.

De heer Jan van Zanen; dank u wel, microfoon 6, korte vraag nog.

Mevrouw Wendy van Dijk; die motie van wantrouwen, ik begrijp heel goed dat je dat niet aan het begin van zo'n debat stelt maar als duidelijk is dat mevrouw Verdonk enkele dingen verkeerd gezegd heeft dat je dan uiteindelijk wel een motie van wantrouwen doet als alles duidelijk is en uiteindelijk was het

duidelijk, mevrouw Verdonk had kunnen weten wat de achternaam was en dat werd tijdens het debat ook duidelijk.

De heer Jan van Zanen; dank u wel mevrouw van Dijk, meneer de Bakker tenslotte.

De heer de Bakker, lid afdeling Eindhoven; waar ik nu toch nog geen helder antwoord op het is eigenlijk u dient in de Tweede Kamer in het debat komt uiteindelijk met de motie voor de minister maar wat heeft u daar gedaan op voorhand om de zorgen dat die motie niet nodig was geweest, wat heeft u in dat voortraject gedaan?

De heer Schellekens; ik kan alleen nog even één aanvulling geven dat ik uiteraard ook geen behoefte heb aan commissies enzovoort, dat ik het alleen in hoge mate op prijs zou stellen dat het kabinet dadelijk vooraf met die oplossing die gaat komen daar volledig voor 100 procent achter staat dat we dus dadelijk een kabinetsstandpunt krijgen over het probleem dat er was, hoop ik.

De heer Jan van Zanen; de bewindslieden knikken ja. Willibrord.

De heer Willibrord van Beek; voorzitter, wij hebben natuurlijk vanochtend al even als fractie met elkaar gesproken over de wijze waarop wij met elkaar in die kruiwagen willen blijven. We hebben ook afgesproken dat we daar nog wat extra tijd voor uittrekken maar het is niet zo dat in een fractie waar sprake is van democratisch leiderschap, namelijk het is niet zo dat ik andere bevoegdheden heb dan andere kamerleden ik ben de primus inter pares van die fractie dat het zo is dat ik, als dingen mij niet bevallen, de één na de andere rode kaarten uitdeel zo werkt het niet en als het zo zou werken zou ik die baan niet willen hebben. U kunt ervan verzekerd zijn dat ik mijn uiterste best zal doen om op een fatsoenlijke wijze leiding aan de fractie te geven en ik vind ook dat het eindoordeel uiteindelijk ligt bij de partij als het gaat om een eindoordeel over individuele leden want nogmaals dat is niet aan de fractievoorzitter maar aan de partij.

Waarom ik niet aan het eind motie van wantrouwen het ingediend, even los van de discussie of ik van mening ben dat het zou moeten want dat debat moeten we denk ik vandaag hier niet aangaan, maar het zou in ieder geval heel erg dom zijn geweest als ik dat gedaan zou hebben dan zou ik in plaats van een probleem oplossen er nog een probleem bij gecreëerd hebben. Ik wilde een oplossing voor het probleem waarvoor we het debat hebben en ik

vind dat als je aan het eind van het debat constateert dat het datgene wat je wil door de minister wordt overgenomen door dat ze zegt ja, ik zal die motie van de Kamer heel serieus uitvoeren dan gaat het mij om de inhoud en was ik dus na afloop van het debat op dat punt heel tevreden.

Wat ik allemaal eerder gedaan heb? Ik denk dat ik daar niet teveel over moet zeggen, ik heb mijn best gedaan en ik denk niet dat het verstandig is dat ik daar verder op in ga.

De laatste vraag is de relatie van de minister ten opzichte van het kabinet en de eventuele besluiten die naar buiten komen, het is aan het kabinet om dat verder te doen maar de suggestie dat je als het gaat om de interpretatie van wetgeving, dus zeg maar als het gaat om uitvoering, iets zou hebben aan commissies dat is natuurlijk niet zo je kunt wel een commissie instellen om te zeggen studeer nog eens op de wet moet veranderen, daar kun je hele nuttige commissies voor instellen, maar hier gaat het om uitvoering en dan is het de verantwoordelijkheid van de individuele minister waar ik mij realiseer dat dat een ongelofelijke zware verantwoordelijkheid is en een moeilijke baan is dat mag ook wel gezegd worden, dat ik het fijn vinden dat de minister steun heeft uit het kabinet om daar ook gezamenlijk voor te staan dat men zich ook realiseert dat dit niet alleen uitvoering is van de wet maar dat het gaat om een situatie met grote maatschappelijke en ook internationale gevolgen en dat ik het dus fijn vind dat de volgende stappen op voordracht van de minister wiens portefeuille dit is ook in het kabinet gesteund wordt en dat is denk ik gewoon een prima werkwijze.

De heer Jan van Zanen; dank u wel. Dan zal ik nog even korte reageren op de heer Stolk. U kent de rol en taakopvatting van mij vanuit partijvoorzitterschap dat betekent dat ik als het nodig is olie op de golven gooi bij voorkeur niet op het vuur ik vind, en dat blijf ik vinden, dat de sterren aan een andere hemel staan, onze bewindslieden en kamerleden en europarlementariërs die doen het werk die bepalen het beeld en geven gezicht aan de VVD, wij stellen vast wie dat zijn, wij stellen vast met welk programma ze op weg mogen en gingen de volgende keer en de partijvoorzitter het hoofdbestuur en u allemaal mijn mede collegavoorzitters die moeten ervoor zorgen dat die mensen in staat zijn dat beeld positief over te brengen, u kent die rol en taakopvatting van mij.

Het draagt nauwelijks bij dat de partijvoorzitter iedere keer dat iemand iets vervelends zegt, dat is ook heel vaak gebeurd, dat die dan zelf weer in een overtreffende trap gaat zeggen het is een schande dat moeten dan ook te vaak gebeuren maar ik heb het vier keer gedaan en ik ben het ook helemaal

met u eens. Ook de partijraad heb ik luid en duidelijk namens het hoofdbestuur gezegd en onder grote applaus dames en heren, bijvoorbeeld als het ging om de ledenraadpleging. Stelregel één is je bent voor een kandidaat en niet tegen. Bij de start van de campagne heb ik zowel tegen de heer Weisglas als tegen de commissaris van de koningin van Friesland, weliswaar op een charmante meneer maar op een zeer duidelijke manier, gezegd wat ik daarvan vond dat haalt dan misschien de pers niet maar u kunt er verzekerd van zijn dat ik dat doe. U heeft gelezen wat ik namens het hoofdbestuur op de site heb geschreven, dat wordt dan overigens vanmorgen in de Volkskrant omschreven als een wanhoopspoging van de voorzitter, dus je moet ook een beetje maat en je maat kennen, en tenslotte heb ik dat ook gisteren duidelijk en helder aangegeven wat ik daarvan vind. De heer Stolk heeft gelijk mensen die prominent waren zijn, of dat denken te zijn, hebben een extra verantwoordelijkheid ten opzichte van de geschiedenis en de toekomst van de club waartoe ze horen.

Mensen die hoe je ook, en daar denken we verschillend over soms is de hectiek en de emotie groot, dat soort mensen hebben ook extra zorgvuldigheid in acht te nemen. En tenslotte moet ik dat soort types enorm teleurstellen want ze kunnen nog weleens het tegenovergestelde effect bereiken dat ze denken te hebben en overigens ook dat soort lieden hebben maar één stem.

Meneer van Beek wat gaat u doen?

De heer van Beek; wachten totdat u mij weer van het podium afstuurt.

De heer Jan van Zanen; dank je wel Willibrord het is klaar, neem me niet kwalijk. Nu een vraag van mevrouw Redmond waarvan ik vermoed dat jij hem gaat beantwoorden Rogier.

Mevrouw Jolien Redmond, afdeling Utrecht; dank je wel voorzitter. Mijn vraag heeft betrekking op het profiel van leden van de Tweede Kamer die heb ik vanochtend al gesteld. Het ging erom dat ik mij zorgen maak over het feit dat wij bij de gemeenteraadsverkiezingen zoveel mensen zijn kwijtgeraakt die traditioneel op ons stemden en ik denk dan aan mensen uit etnische minderheden. Mijn vraag zou zijn aan het hoofdbestuur hoe gaan wij dat het hoofd bieden, ik denk aan twee dingen. We kunnen de commissie Verwaayen een voorstel doen om te laten overdenken of wij een visie kunnen ontwikkelen in het partijprogramma maar we kunnen ook hier ter plekke kijken of je het profiel van Tweede Kamerlid zou kunnen aanscherpen. Want wat ik zie staan

is dat je brede maatschappelijke ervaring zou moeten hebben maar ik denk ook misschien moet je dan ook wat vragen van sommige leden van de Tweede Kamer dat zijn goed ingebed zijn in een multiculturele samenleving want dat is waar wij naartoe gaan en dat ze ook die groepen kunnen bereiken om ze weer terug te halen naar de VVD.

De heer Jan van Zanen; dank u wel, wij hebben vanochtend afgesproken in de parallelsessie dat dit niet leidt tot een wijziging maar wel even jouw in de gelegenheid stellen om dit punt even te beantwoorden.

De heer Rogier van der Sande; dank u meneer de voorzitter. Mevrouw Redmond u heeft gelijk dat het natuurlijk een belangrijk onderdeel is van het terugwinnen van kiezers naar de VVD. De profielschets die hier is opgezet voor leden van de Tweede Kamer, overigens ook voor de Eerste Kamerleden en het geldt eigenlijk voor alle volksvertegenwoordigende functies die door VVD'ers worden bezet, dat de brede maatschappelijke betrokkenheid en ervaring waar wij naar vragen maar wij naar op zoek zijn inclusief het multicultureel Nederland zijn, dit is een veelvormige en veelkleurige partij in een veelvormige en veelkleurige samenleving, dus wij bedoelen dit ook in de breedste zin van des woords en in die zin beschouwing ik uw woorden als een aanvulling en een extra aandachtspunt voor ons allemaal dan niet zozeer in het geschrift maar uit het handelen en zoeken naar talenten en kiezers terug moeten komen.

De heer Jan van Zanen; dank je wel, mevrouw Redmond in tweede termijn.

Mevrouw Jolie Redmond, afdeling Utrecht; ja het is duidelijk voor mij maar het is prettig als is ook aan mensen zou kunnen overleggen en laten zien van kijk het staat er, zo bedoelen wij het.

De heer Jan van Zanen; het staat in de notulen?

Mevrouw Jolien Redmond, afdeling Utrecht; nee, het staat in ons profiel of ons partijprogramma. Maar als u zegt van inderdaad zo bedoelen wij dat, dat snap ik, dat begrijp ik, dat voel ik ook aan, maar het is ook prettig voor mensen, liberalen uit die groepen zelf, die zeggen van ik herken me niet ik wil terugkomen maar wat heb je mij te bieden dat ik dat ook op schrift zou kunnen laten zien.

De heer Jan van Zanen; oké punt is duidelijk, meneer van Beek, Willibrord, je krijgt weer het podium.

De heer van Beek; voorzitter, dames en heren, ik vind dit een hele belangrijke vraag. Niet alleen dat het zou gaan om de kandidaten, want ik denk dat het daar nog niet zo eenvoudig is om nou precies weer te geven wat je dan voor type kandidaten zoekt om dit probleem opgelost te krijgen, maar we moeten er in politieke zin wat aan doen. We moeten dit komend jaar echt gebruiken om opnieuw contact te krijgen met een groot aantal groepen mensen waarvan we eigenlijk het gevoel hebben die horen bij ons en ik heb de laatste tijd in een aantal spreekbeurten wat ik gehouden heb steeds gezegd uitgangspunt zou eigenlijk moeten zijn de vragen zoals je die normaalgesproken invult bij van die computerprogramma's over waar je naar politiek thuishoort als het zo is dat op basis van dat soort vragen men de indicatie krijgt u hoort eigenlijk bij de VVD thuis dan zou het eigenlijk zo moeten zijn dat er geen andere drempel meer is om dan ook die keuze naar ons toe te maken.

Je ziet dat er een hele grote groep mensen zijn die op basis van die vraagstelling eigenlijk bij de VVD uitkomen, die dus politiek bij ons horen, maar waar die toch die stap naar ons niet kunnen of durven of willen maken. En je ziet dat bijvoorbeeld op dit moment in sterke mate met mensen met een achtergrond vanuit de Islam en dat is op zichzelf een beetje vergelijkbaar met een groot aantal jaren geleden, het is nu heel gewoon dat mensen die protestant zijn, of die katholiek zijn, of die een joodse achtergrond hebben zich bij ons thuisvoelen, ik hoef geen enquête gehouden want dan moeten we het systeem weer gebruiken, maar dat zullen we allemaal in onze directe omgeving kunnen constateren, dat was vroeger niet zo, nu is dat wel zo en dat moet ook weer zou zijn met mensen met een achtergrond vanuit de Islam we moeten dus dat contact zoeken, we moeten in gesprek gaan, ik heb mezelf ook aangeboden om zelf ook die gesprekken te gaan voeren er worden afspraken gemaakt op het ogenblik, en ik denk dus dat we daar de komende tijd heel veel aandacht aan moeten besteden waarop mensen die ondernemend zijn, die hun leven in de eigen hand hebben genomen, die op basis van hun politieke overtuigingen liberaal zijn en bij ons thuishoren die moeten we zorgen dat die volgend jaar ook op om stemmen.

De heer Jan van Zanen; ja, je mag inderdaad gaan zitten. Dat was de verantwoording, beleid fracties, Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees parlement dank jullie zeer. Dan gaan we nu over, dat zal Rogier van der Sande voorzitten naar het vaststellen van de visiedocumenten veiligheid. Ik neem aan dat de techniek helemaal klaar is? Ga je gang.

De heer Rogier van der Sande; dames en heren, we beginnen met agendapunt 7 de visiedocumenten datgene waarvoor wij dit weekend allemaal maar Noordwijkerhout zijn gekomen. Er is hedenochtend uitgebreid in verschillende deelsessie gesproken over de verschillende onderdelen van deze visiedocumenten en die staan keurig ook allemaal in de leeswijzer onder het kopje 7 visiedocumenten. Ik wijze u even op de eerste vier moties aangaande visiedocumenten moties 6 tot en met 9 die besproken zijn, wat ik maar even noem, huishoudelijke deelsessie. Daar in de huishoudelijke deelsessie was de conclusie dat men het advies van het hoofdbestuur kon overnemen en dat ziet u dus bij motie 6 overnemen, motie 7 deels overnemen, motie 8 ontraden en motie 9 ontraden maar aangezien dat in de huishoudelijke sessie besproken is en niet een inhoudelijke sessie moet ik u even voor de duidelijkheid vragen of er mensen uit de inhoudelijke sessies zijn die daar expliciet anders over denken, willen spreken en zouden willen stemmen? Zoniet dan kunnen we meteen door naar de inhoud, niet? Excuus microfoon 5.

Mevrouw Els Lipjes, kamercentrale Rotterdam; dat is niet het punt wat ik zou willen maken ik zou een algemene opmerking willen maken en dat is niet een algemene opmerking van kritiek maar meer een algemene opmerking om afdelingen op te roepen toch als er zulke documenten gepresenteerd worden wat meer naar te kijken. Het aantal amendementen wat ingediend is is heel groot, daar heeft onze eigen afdeling ook heel ijverig aan deelgenomen en misschien is dat best ook nog wel aan de royale kant geweest maar als ik optel het aantal afdelingen wat op deze visiedocumenten die toch niet onbelangrijk zijn een uitvloeisel of een aan de uitwerking voor het liberaal manifest dan kom ik tot de conclusie dat we slechts 15 tot 20 afdelingen naar dat visiedocument intensief hebben gekeken en als ik dan kijk hoe groot onze partij is dan moet ik heel eerlijk zeggen dat ik dat toch erg jammer vind en dat ik de inspanningen die gedaan worden om dit soort stukken te produceren met elkaar dat ik die niet helemaal in relatie tot elkaar vind, dat namens Rotterdam.

De heer Rogier van der Sande; dank u wel, uw cri de keur zal aan de leden die meegewerkt hebben aan het visiedocument worden doorgegeven en ook aan alle andere leden in de partij, dank. Dames en heren dan wilde ik nu eventjes de.. Nog steeds bij het algemene? Wie nog wel bij het algemene? De heer Michiel...; ik had met de algemeen secretaris afgesproken nog een mededeling te doen in dit blok. Er is vanmorgen ook gesproken over de uitwerking van de direct gekozen burgemeester, een onderwerp wat niet meer qua emoties zo hoog staat maar wel de laatste vier jaar heel veel discussie

heeft gehad, en dat is een uitwerking van de discussie in Groningen vorig jaar dat we nog zouden spreken over de uitwerking vandaag is daar uitgebreid over gesproken en de constatering is in ieder geval dat er geen nieuwe discussiepunten meer zijn toegevoegd aan het rapport van Jan ter Veldhuis 2 dat daarmee conform de opdracht van het hoofdbestuur doorgezonden kan worden naar de fractie van de Tweede Kamer voor de behandeling van de grondwetswijziging die nu bij de Kamer ligt.

De heer Rogier van der Sande; dank u. Ik had u graag die uitsmijter gegund maar u kiest ervoor om nu ons daarvan deelgenoot te maken dank daarvoor en dank voor alle leden die er actief aan hebben gewerkt in vele vele verschillende sessies, microfoon 6 over het algemeen gedeelte.

De heer Kees den Blanke, afdeling Arnhem; naar aanleiding van de algemene motie over de visiedocumenten met name dan over veiligheid waarover nu gezegd worden onder punt 9 dat die ontraden wordt. Het punt dat door mijns inziens door deze voortgaande gang van trage en onduidelijke en niet voldragen meningsvorming in de visiedocumenten afbreuk wordt gedaan zowel aan de kracht van het liberaal manifest waaraan deze visiedocumenten en hun resultaten gelijkgesteld zijn als ook dat proces nog een keer of wat verder moet gaan en dat de geloofwaardigheid op dit moment wordt het ingehaald door een verkiezingsprogramma bepaaldelijk niet ten goede komt voor onze partij.

De heer Rogier van der Sande; ook van u een cri de keur over een consistent nu eerder bijdragen en verschillende vergaderingen maar hier wou ik het eigenlijk bij laten, eigenlijk bent u te laat maar soi.

De heer Floor Vermeulen, kamercentrale Zuid Holland Noord; soi, ik neem dus gewoon even het woord voorzitter. ik heb daarnet de vorige spreker aangehoord en ik heb ook al vanmorgen in de deelsessie hierover gesproken toen waren er veel afdelingen die een motie hadden over het algemene deel niet aanwezig en we hebben vastgesteld dat wij in voorgaande algemene vergaderingen hebben besloten om deze procedure zo aan te pakken met de visiedocumenten en op de wijze waarop dat nu land in de partij. En als ik kijk ook vanmorgen hoe actief er door de leden is gediscussieerd in de verschillende deelsessie is hoe goed het eigenlijk is voor het inhoudelijke debat binnen de partij dan ben ik zeer tevreden hier over deze procedure en ook over de visiedocumenten op zich.

De heer Rogier van der Sande; ik moet u toch vragen, dit hebben we gehad he? Even punt maken, afronden graag.

De heer Floor Vermeulen, kamercentrale Zuid Holland Noord; richting critici die hier misschien vanmorgen niet zijn bij geweest bij de discussie dat het een zeer goede zaak is dat we dit op deze manier aanpakken en dat het goed is om de beslissingen die in voorgaande algemene vergaderingen zijn gemaakt om het op deze manier aanpakken ook door te zetten, dank u.

De heer Rogier van der Sande; ook voor nu een weder cri de keur het zij zo, het is allemaal besproken dames en heren, ik wou het daar echt bij laten we gaan niet een nieuwe procedurele discussie hierover voeren dat hebben we gehad dus ook akkoord met het advies zoals hedenochtend in de deelsessie. Ondertussen aan tafel de leden van de commissie die zich hier druk mee hebben beziggehouden en ik geef graag om te beginnen het woord aan de heer Tom Zwart.

De heer Tom Zwart; wij hebben vanochtend in de parallelsessies uitvoerig al over het visiedocument gediscussieerd wat gebleken is dat daar een vrij grote consensus en vrij grote instemming is met de voorstellen die wij hebben gepresenteerd, dat wil niet zeggen dat er geen heikele punten over zijn daar gaan we straks over praten. Dat visiedocument, dat hebben wij ook gezegd in de toelichting op een aantal moties, is onder redelijk grote tijdsdruk tot stand gekomen, daar kunnen we een hele uitleg over gaan geven dat hoeft niet dat is een overmachtsituatie we zijn blij dat het er ligt, inhoudelijk dus blijkt het op grote instemming te kunnen rekenen dat is genoeglijk zou bijna zeggen maar er zijn wel wat kritische noten gekraakt over het taalgebruik en daar zijn wij het van harte mee eens dus er moet ergens op bezuinigd worden en dat is inderdaad in dit geval op het taalgebruik dus wat ons betreft zeggen wij heel graag toe dat los van de redactionele slag die het hoofdbestuur nog over die visiedocumenten zal laten gaan met inachtneming van alles wat we vanochtend al hebben besproken en wat we hier straks nog gaan bespreken dat we even een hele kritische toets nog laten verrichten over de tekst en we gaan dan gebruikmaken van de diensten van dezelfde adviseurs die ons in het voortraject hebben bijgestaan om te zien of we erin geslaagd zijn op dit punt aan uw bezwaren tegemoet te komen, dank u.

De heer Rogier van der Sande; dank u wel meneer Zwart, en dat valt allemaal binnen de mogelijkheden die u als vergadering heeft omdat mandaat mee te geven. Ik zou graag hierna doorgaan naar de inhoudelijke behandeling.

Voor degenen die hoopten een veelheid aan moties en amendementen nog te bespreken hedenmiddag die moet ik teleurstellen er is slechts een vijftal moties wat hier ter bespreking vanuit de deelsessies wordt aangeboden, ik stel eerst eens voor om al die moties waarover in deelsessies overeenstemming is bereikt omdat over te nemen dan wel niet over te nemen of ligt te wijzigen om die bij virtuele hamerslag te accorderen en door te gaan tot de inhoudelijke verschillen van mening die over zijn gebleven en dat betreft moties 68, 69, 82, 91 en 119 en dan ziet u dit op het scherm.

Motie 68 die is in de verkeerde sessie behandeld, beland... laat ik het zo stellen, en dus daarmee plenair nu aan de orde en motie 69 was vrijwel identiek aan 68 en het is de bedoeling neem ik aan om ze beide tegelijkertijd dus onder de noemer van 68 te behandelen. Ik zou graag willen weten motie 68 inzake evenementen wie daarvoor het woord wil en dan wil ik u vragen om gewoon bij de microfoons plaats te nemen, overigens ga ik er vanuit dat de deelsessies de eerste sprekersronden waren en we dus nu in de tweede sprekersronde beland zijn. Microfoon nummer 1.

De heer Jeroen Fisia, afdeling Utrecht; we hebben deze twee moties ingediend omdat we het niet meer dan vanzelfsprekend vinden dat mensen die verdienen aan evenementen ook verantwoordelijk zijn voor de veiligheid op het terrein en dat de politie inderdaad voor de veiligheid buiten het terrein is. In eerste instantie was het puur gericht op voetbal we hebben het later breder getrokken naar evenementen.

De heer Rogier van der Sande; dank u. Dan is er verder niemand uit de zaal dan vraag ik de commissie om te reageren? De heer Zwart.

De heer Tom Zwart; we hebben niet echt strong feelings op dit punt maar dat komt vooral omdat het voorstel op een wat vreemde plaats in de tekst wordt gedaan, op zich is er natuurlijk helemaal niets op tegen om nog eens goed na te denken over de vraag of de kosten die bijvoorbeeld door de politie worden gemaakt of die niet voor een deel kunnen worden afgewenteld op diegene die daarvoor zorgen, het beroemde verhaal van de brandweer is uren bezig om het katje uit de boom te halen van een mevrouw dat zou ook een privaat bedrijf kunnen doen dan kan de brandweer zich beter bezig kunnen houden met het blussen van branden, dat is op dit moment overigens naar Nederlands recht niet mogelijk dat daar een verhaal wordt ingediend daar zou je voor kunnen pleiten, prima, daar hebben wij niet over nagedacht nogmaals omdat ik niet zoveel met terrorisme te maken heb maar op zich is het een

interessant voorstel en zou dat misschien nog eens een keer moeten worden uitgewerkt bijvoorbeeld in de partijcommissie justitie of BZK.

De heer Rogier van der Sande; sympathiek maar niet nu, begrijp ik hieruit? Mag ik dan de afdeling Utrecht even in de rebound?

De heer Jeroen Frisia, afdeling Utrecht; Ja, nogmaals ik zou het dus wel graag in het visiedocument zien en niet later nog eens een keer op terugkomen?

De heer Rogier van der Sande; helder, dan stel ik voor dat we gaan stemmen, kan de techniek de stemming openen oftewel mag ik een groen lampje zien op mijn kastje? Wij stemmen dus nu over 68. Van de techniek moet ik zeggen dat wij stemmen over motie 68, mijn groene lampje brandt dus u kunt allen stemmen, groen is als u voor het amendement bent en rood is als u tegen bent. Kan ik de stemming al beëindigen? Voor velen een dilemma ik kan met hele kleine cijfertjes zien hoe u langzaam maar zeker doorstemt, we zitten op 312 stemmen zijn er nog meer dan 312 die nog een stem willen uitbrengen? Mag ik nu de stemming sluiten? En nipt heeft die hem gehaald, gefeliciteerd afdeling Utrecht.

Over motie 69 gaan we nu ook over stemmen, dat is vergelijkbaar, is er behoefte om nog een nadere toelichting? Afdeling Utrecht.

De heer Jeroen Frisia, afdeling Utrecht; je ziet de laatste tijd dat steeds buitensporige maatregelen worden genomen door politie door het geweld bij voetbalwedstrijden, er worden steeds meer onschuldige mensen opgepakt daarom moet er inderdaad wetgeving komen die het mogelijk maakt om de daders actief aan te pakken en niet de mensen die er niets mee te maken hebben en het is natuurlijk ook iets wat al tijden speelt en waarover al meerdere voorstellen gedaan zijn in het verleden.

De heer Rogier van der Sande; reactie van de commissie.

De heer Tom Zwart; voorzitter, daarvoor geldt het zelfde als het vorige voorstel wij hebben daar geen strong feelings over, overigens geldt wel dat die mogelijkheden er nu al zijn maar het is altijd bereikbaar dat je daar nog eens over gaat studeren maar goed als Utrecht daaraan hecht dan moeten we dat misschien nu vaststellen?

De heer Rogier van der Sande; dat betekent dat we meteen kunnen gaan stemmen en ik stel voor de techniek de stemming rondom motie 69 openstelt.

Ja, je kunt gaan stemmen. Nog zo'n 17 mensen moeten nog stemmen. Mag ik de stemming sluiten dames en heren, ja bij deze. En deze is, om u moverende redenen, nipt verworpen.

We gaan door naar motie 82, taak en financiering gemeenten, afdeling Hoorn, wie mag ik over deze motie het woord geven? Bij microfoon nummer 1.

De heer Walter Janssen, kamercentrale Amsterdam; wij willen graag dat deze motie wel aangenomen wordt dus niet het advies van het hoofdbestuur aannemen om de volgende belangrijke reden dat wij vinden dat op het moment dat je bij de gemeente een nieuwe taak neerlegt dat je bij diezelfde gemeente ook de wetgeving en de middelen moet aanreiken. Wij vinden in dit visiedocument in ieder geval niet terug van hoe dat wel geregeld zou moeten worden en we denken dat door deze wijziging niet te aanvaarden dat we bij de gemeenten dus iets neerleggen waar ze uiteindelijk niets mee kunnen omdat ze daar de middelen niet voor hebben.

De heer Rogier van der Sande; dank je wel. De commissie.

Er zijn ten aanzien van deze motie twee opmerkingen te maken in de eerste plaats ten aanzien van het tweede gedeelte van de motie dat hier specifiek in dit gedeelte over terrorisme, terrorismebestrijding, uitspraken worden gedaan over een algemeen principe van decentralisatiemiddelen, dus dan is de vraag of het daar thuishoort omdat je dan bij elk onderdeel dit soort zaken kan neerzetten dat lijkt mij onverstandig.

Wat eigenlijk niet genoemd is door de indiener en de toelichter is het eerste gedeelte van de motie 'gemeenten nemen daarbij voorzover het in hun vermogen ligt' dat is te vrijblijvend en in de tweede plaats lijkt het hier op dat er als het ware dus een tweedeling tussen gemeentes wordt gebracht en uit de motie wordt niet duidelijk hoe dat moet worden ingevuld dus alleen al op die grond al onverstandig om de motie zoals die nu geformuleerd is te aanvaarden.

De heer Rogier van der Sande; dank u. kamercentrale Amsterdam in de rebound.

De heer Walter Janssen, kamercentrale Amsterdam; hoe denkt het hoofdbestuur dan de discussie te gaan leiden over de decentralisatie en de financiering daarvan? Hebben jullie daar een ander voorstel voor, want deze discussie hebben we ook al tijdens de sessie gehad, maar ik denk wel dat het heel essentieel is dat die discussie gevoerd wordt.

De heer Rogier van der Sande; dat is meer procedurele vraag, niet aan de commissie.

De heer Walter Janssen, kamercentrale Amsterdam; dat is een procedurele vraag maar op het moment dat je die discussie niet voert en je neemt deze zin niet op dus je geeft de gemeentes geen middelen en geen mogelijkheden dan is dit een loze zin want dan lopen de gemeentes tegen een grote berg problemen aan.

De heer Rogier van der Sande; de vice-voorzitter.

Nou ja ik kan mij voorstellen dat al op een nader moment kijken hoe we dit punt verder in discussie kunnen brengen en dat we daar met u overleg over hebben.

De heer Rogier van der Sande; maar u brengt het nog steeds in stemming? Dan gaan wij stemmen over motie 82 en mag ik de techniek vragen om de stemming rondom motie 82 te openen, het groene lampje branden hij is geopend. Dames en heren, mag ik de stemming sluiten? Ja, bij deze, en de motie is verworpen dat betekent dat er overleg komt met de vice-voorzitter. Gaan we door naar motie 91 inzake privacy en dat is wederom afdeling Hoorn. Wil iemand daar over het woord? Microfoon 1.

De heer Klaas Troelepel; het punt is wij vinden dat de privacy, zoals de motie eigenlijk ook aangeeft, is niet duidelijk aangegeven waar die beperking van die privacy ophoudt dus wij wilde graag een verwijzing in het stuk naar de grondwettelijke burgerrechten opgenomen zien.

De heer Rogier van der Sande; de commissie, meneer van der Meer.

De heer van der Meer; er is een moeilijkheid hierbij, ik denk dat sowieso natuurlijk de grondwettelijke bepalingen ten aanzien van burgervrijheden krachtig zijn en gewoon van volledige kracht zijn in dit verband heeft deze motie dan ook zijn doog karakter. Het tweede punt wat je hierbij in aanmerking moet nemen is dat privacy beperkende maatregelen, aantasten van burgerrechten, aantasten van vrijheid en je mag dat niet zo digitaal zien. Het is niet iets wat in dit verband als het ware uitsluitend is telkens moet je een afweging kunnen maken op het ogenblik en ik denk dat deze motie te symbolisch is en eigenlijk al iets zegt wat op dit ogenblik al aanwezig is door middel van grondwettelijke bepalingen.

De heer Rogier van der Sande; dank je wel, de spreker bij microfoon 2 de heer Rosenthal.

De heer Rosenthal; voorzitter, ik heb in de deelsessie gezegd dat ik tegen deze tekst ben omdat in het kader waarin het zich afspeelt, dat gaat over die terrorismebestrijding enz. enz., daar is het echte debat of je op een gegeven moment niet moet zeggen dat willen wij in vrijheid kunnen leven we ook inderdaad veilig moeten kunnen leven. Veiligheid dat is zo belangrijk dat we op een gegeven moment ook wat vrijheid daarvoor moeten kunnen inleveren en op dat punt denk ik dat die laatste zin uitsluitend misverstanden kan opwekken over die moeilijke afweging, daar gaat het om het voegt dus eigenlijk niks toe aan de redeneringen die er verder in zit.

De heer Rogier van der Sande; merci, de rebound.

De heer van der Meer; hoever beperkt je de veiligheid voor je privacy, dat blijft een beetje open, je kunt er dus eigenlijk alle kanten mee op en ik zou dat toch graag wat meer geborgd willen zien.

De heer Rogier van der Sande; dat leggen we voor aan de vergadering alhier, ik vraag de techniek om de stemming rondom motie 91 open te stellen. De stemming is geopend. We kunnen sluiten? Bij deze, en is verworpen. Dan gaan we naar de laatste motie als het gaat om veiligheid en dan is dat motie nummer 119 lokale aansturing, wederom van de afdeling Hoorn.

De heer ...; ja voorzitter, het gaat hier om een hele principiële zaak hier namelijk de reorganisatie van het politiebestedel en wat de kern van dit amendement is dat is in feite dat wij willen dat zowel het bestuur, het beleid, als het beheer van die politie in de toekomst regionaal en of lokaal blijft aangestuurd worden, dus dat dat niet nationaal gebeurt. Omdat 80 procent ongeveer van het politiewerk van alle activiteiten, van alle incidenten dat gebeurt op lokaal en regionaal niveau, dus daar moet je bij zijn daar moet je besturen daar moet je het aansturen wat ermee gebeurt zowel het beheer als het beleid. En als dan in het verweer wordt gezegd van ja, luister eens de VVD is voorstander van één politieorganisatie landelijk en is voor opheffing van de regionale politiekorpsen dan gaat dat zeer ver.

Daarnaast zit een andere punt en dat is namelijk dat het gezag van de politie ligt steeds nog, en ik denk ook in de toekomst, bij de burgemeester en de burgemeester die kan dat gezag niet uitoefenen als hij toch ook niet directe

grip heeft op dat beheer dan is hij anders een stuk zeg maar Jan zonder land geworden. De burgemeester moet om het gezag uit te oefenen dat beheer ook hebben en daarom zeggen we dat, minister zorg dat je prestatieafspraken versterkt dat gaat goed ga daarmee door, minister u heeft aanwijzingsmogelijkheden, behoudt, die scherp die ook nog wat aan, maar niet naar een laag zeg maar politieconcern, extra bureaucratische laag ertussen die het beheer bepaald die precies bepaalt hoeveel politieagenten in regio's komende enz. enz. en zeg al helemaal niet de opheffing van de regionale korpsen en het vormen van één landelijk politiekorps.

Dan nog één ding, in de sessie werd even gewezen op het punt op regel numero 6 daar staat gekozen regionale en lokale bestuurders, dat gekozen dat kan geschrapt worden, tot zover.

De heer Rogier van der Sande; dank u, gaan we eerst naar de zaal, microfoon 1.

Mevrouw Ingrid Derksen, kamercentrale Den Haag; we hebben in onze deelsessie in discussie over deze motie gehad en wat mij betreft geeft de deze motie geen blijk van de problematiek die er in de politie wereld nu leeft en al jaren leeft. Want laten we wel wezen er zijn vorig jaar heeft de commissie Leenhuis Stout een uitgebreid advies gegeven maar dat was toen al op de derde op rij dus wij zijn al jaren bezig om met elkaar te bepalen hoe nu om te gaan met de politieorganisatie. Want wat is de kern van het probleem? De huidige organisatie is volstrekt bureaucratisch daar zitten 25 korpsen en het KLPD blijven met elkaar doorpolderen over met name beheer, want dat is toch wel het meest pijnlijk duidelijk, ik hoef toch niet direct nog inhoudelijk te staven hoe het met de ICT binnen onze politieorganisatie in Nederland is, dat kunnen we echt hier met elkaar niet accepteren.

Wat ik eerlijk gezegd nog principiëler vind is dat ik toch een hele schrijn van achterhoedegevecht mij bekruipt want hier zijn we jaren met elkaar in discussie en hier is een kabinetsbesluit over, dit wordt nu uitgevoerd en het lijkt mij een hele goede zaak.

De heer van Haas; ja voorzitter, ik was straks in die andere sessie dus ik ben niet bij deze discussie geweest maar in de bestuurdersvereniging is toch nog eens uitgebreid stilgestaan over de verbinding met een ander dossier. Het probleem is dat het nu alleen in de lijn van de politie wordt behandeld en niet in de lijn van de inrichting van het openbaar bestuur. De minister van BZK is ook bezig met de veiligheid regio's en praat daar alleen tot verrassing weer

over de brandweer terwijl in datzelfde onderdeel politie zit en de geneeskundige hulpverlening en daardoor ontstaat er een hele merkwaardige discussie nu dat we op allerlei eilandjes discussies proberen af te ronden maar het verband en de context volledig weg is dus doordat deze motie er ligt heb je nog ruimte om verder te discussiëren en ik zou eigenlijk willen voorstellen om de discussie in verband met dat visiedocument wat er ook nog aankomt te brengen en daarmee een consistente samenhang te brengen alleen al omdat er een aantal onderwerpen er nog in zitten en ik noem er een paar van.

De korpschef heeft straks twee bazen, dat kun je technisch misschien oplossen maar dat is de grootste ramp die je kan overkomen, daar moet je over nadenken en je moet je afvragen wat betekent het voor de minister in de Kamer dat die echt ervoor verantwoordelijk wordt en elke dag zijn tent in de Kamer kan opslaan voor beantwoording van vragen over elk onderwerp in dit land.

Een andere opmerkingen, en die gaat dan over het democratie gat, ik heb het straks gehad over de rechtstreeks gekozen burgemeester, het sluitstuk is simpel te maken van het democratisch gat dat is die burgemeester gewoon kiezen dan ben je eruit.

De heer Rogier van der Sande; helder aangesloten, microfoon 2 als laatste.

De heer van Schijndel; ik behandel deze zaak in de fractie. Kijk in de tekst van het amendement staat best het een en ander waar veel voor te zeggen valt bijvoorbeeld dat regionaal en lokaal zowel beleid als beheer nodig is, het is evident dat de minister niet moet gaan over de sterke verdeling in wat krijgt Appelscha en wat gaat naar Veendam dat moet in dat regionaal politie bestuur, in de toekomst veiligheidsbestuur, worden besloten dus dat is niet zo erg maar de verdere toelichting van het amendement dat is gewoon keihard een afwijzing van de conclusies van Leenhuis Stout, de conclusies over gebrek aan efficiëntie, over een gebrek aan democratische verantwoording wat er nu is, over geld wat eigenlijk op een verkeerde manier wordt aangewend als we dat beter organiseren, en dan is dus die ene Nederlandse politieorganisatie wel nodig, om geld vrij te spelen om daadwerkelijk politiezorg te kunnen verschaffen en te verbeteren.

Ook een element in de tekst van dat de prestatieafspraken zo goed zijn, tijdens de politiebegroting hebben we echt een punt van gemaakt dat met name dat ene prestatie criterium de bonnenschrijverij dat dat niet goed is en

ook dat is op de helling gezet dus ik denk dat dit geen goed amendement is, ik denk dat er nog eens gekeken moet worden naar de gedetailleerdheid op dit moment in dit visiedocument terzake van allerlei organisatorische vormgevingen dat kan best wat eenvoudiger en algemener blijven want het is een visiedocument maar voor deze tekst zou ik de vergadering willen aanraden om die niet over te nemen.

De heer Rogier van der Sande; dank u, dan gaan we nu naar de commissie, wie mag ik vanuit de commissie?

De heer ; het zal misschien niet verbazingwekkend zijn maar de commissie heeft moeite met deze motie niet in de laatste plaats omdat met de tekst die de commissie samengesteld heeft verdere uitwerking gegeven wordt aan wat al in het liberaal manifest over de politieorganisatie gezegd is. Tegelijkertijd kunnen wij ons wel voorstellen dat er tegen de achtergrond van de discussie over de gekozen burgemeester nog eens nader over nagedacht wordt en dat we dat meenemen in de discussie over het middenbestuur en het visiedocument wat in november op de agenda staat.

De heer Rogier van der Sande; maar dat is nu niet aan de orde aan de orde is deze motie. Zie ik iemand die nog onbedwingbare vragen heeft? Microfoon nummer 1 moet ik erbij zeggen.

De heer van Schijndel; ja voorzitter, er is vanmorgen inderdaad uitgebreid over gesproken toen is er ook gezegd van eigenlijk dekt geen van beide teksten de lading. Nou zit ik mij af te vragen, ook gezien de discussie die hier aan de hand is, of het verstandig is om nu één van beide teksten vast te stellen of zoals ook in de commissie geopperd is om wellicht in een flitscongres of op een symposium dit nader uit te werken en dit stuk dus eventjes te laten liggen met name omdat we nu een beslissing moeten nemen tussen twee teksten die beiden hun nadelen en hun voordelen hebben.

De heer Rogier van der Sande; dat zou betekenen dat u het in stemming wil brengen dat zou bijna een ordevoorstel zijn dan kijk ik even naar de commissie en mijn collega vice-voorzitter.

De heer...; ja voorzitter, ik zie Michiel daar al een hand opsteken. Ik denk dat het veel verstandig is, ook al gelet op de opmerkingen van de heer van Schijndel, die terecht zegt er zitten in die motie zitten wel interessante elementen om nu niet, ook al omdat Michiel vanochtend niet bij die parallelsessie was en dat zou ik toch redelijk vinden om de voorzitter van

onze bestuurdersvereniging een faire kans willen geven om nog eens zijn verhaal te doen, hij krijgt al veel kansen maar dat verdient hij wel, om dat gewoon mee te nemen bij dat andere visiedocument dat we daar oppakken en dat we het hier gewoon laten rusten.

De heer Rogier van der Sande; dat is nu even inhoudelijke een ordevoorstel en kort daarop reageren, heel kort, microfoon 5.

De heer; daar kan ik het mee eens zijn maar dat betekent dan wel dat die paragraaf 2.31 tot en met 2.37 ook in de ijskast gaat alsmede dit amendement. Dat is duidelijk?

De heer Rogier van der Sande; dat is helder, het ordevoorstel is beide teksten eventjes opzouten, microfoon nummer 3.

De heer; om wel de vaart erin te houden zouden we dat op het flitscongres op 17 juni al moeten doen want dan hebben we het over het openbaar bestuur dan heb je het in een keer bij elkaar en dan kunnen we de discussie die we gewoon willen over die politieorganisatie ook afmaken op dit punt.

De heer Rogier van der Sande; die suggestie geef ik mee aan mijn vice-voorzitter maar niemand is gehouden tot het onmogelijke dus daar besluiten we vandaag niet over, ordevoorstel heeft iemand bezwaar tegen dit ordevoorstel? Niet, dan doen we dat zonder elektronische stemming als aanvaard mag worden beschouwd, dank u.

En daarmee, dames en heren zijn, wij wel haast, let wel wel haast, aan het einde van dit visiedocument want ik zou graag de voorzitter van de commissie nog even het woord willen geven over de tekst van motie 44 begrijp ik, Tom jij het woord. En niet de wijziging maar gewoon even een toelichting van de commissie.

De heer Tom Zwart; voorzitter, dat wil ik graag doen maar daar word ik dan nu even..

De heer Martin.; dank u wel voorzitter. In het stukje, zeg maar de regels 141 143, daar staat een formulering in dat het de grens die we nu kennen voor jeugdstrafrecht twaalf jaar de facto dat kinderen onder de twaalf jaar niet strafrechtelijk vervolgbaar zijn en dat daar ook geen strafvordering op losgelaten kan worden dat die grens zou vervallen. We hebben daar een voortreffelijke en een genuanceerde discussie over gehad tijdens de

parallelsessie en omdat het een onderwerp is wat erg gevoelig ligt wilden we dat toch even met u delen. De uitkomst daarvan is dat de maatschappelijke werkelijkheid ons er toebrengt om te zeggen van ook kinderen jonger dan twaalf jaar daar zullen we iets mee moeten in bestraffende sfeer.

Het enige probleem waarmee we op dit moment mee zitten dat de strafmodaliteiten die we kennen uit het huidige strafrecht dat we die eigenlijk niet geschikt vinden voor zulke jonge mensen. De uiteindelijke oplossing die we daarvoor hebben gekozen wordt mede verwoord door het amendement 45, zoals dat door Amsterdam is ingediend maar dan in een lichte bewerking daarvan, dat we zeggen van nou wij pakken dat op maar we constateren dat je iets dergelijks alleen maar kan doen als dat gepaard gaat met heel voortreffelijk flankerend en ondersteunend beleid, dat wou ik even met u delen dank u.

De heer Rogier van der Sande; dank u voor deze nadere toelichting zonder dat dat tot een wijziging behoeft te leiden. Rest mij nog één vraag aan u als vergadering namelijk of u dit visiedocument veiligheid zou willen vaststellen ik stel voor dat ik daarvoor de stemming gewoon open over het totale visiedocument, techniek? Dat is niet voorzien? Dan doen we dat gewoon bij hand opsteking ...ouderwetse.. daar houden we van. Dames en heren, mag ik al degenen die tegen het vaststellen van dit document zijn de handen?

De heer Floor Vermeulen; voorzitter, het is een goed gebruik in de VVD om te stemmen op basis van wijzigingsvoorstellen en als alle wijzigingsvoorstellen zijn behandeld om dan vervolgens bij acclamatie zeg maar of bij vaststelling gewoon het document vast te stellen, misschien kan de algemeen secretaris mij daarin nog kan bijvallen?

De heer Marco Swart; te meer omdat we ook voorstellen hebben gehad die voorstelde het hele stuk niet te behandelen en als je dan eenmaal hebt besloten dat wel te doen dan ligt het voor de hand dat na de wijzigingen je het stuk ook inderdaad wilt hebben.

De heer Rogier van der Sande; je hebt gelijk, ik kom uit Leiden daar geldt het motto dubbel gelijmd houd beter maar ik buig voor u. Bij acclamatie, dames en heren, mag ik u ook horen dan. En dan, dames en heren, zou ik graag namens u de projectgroep die zoveel, hard en snel gewerkt heeft van harte willen danken jullie allen hartelijk dank.

Voordat u wegloopt resten er nog twee, wat zijn genoemd, politieke moties die ook een licht huishoudelijk tint hebben dat zijn de moties 197 en 198 afdeling Coevorden waarvan ik begrijp dat die niet in de parallelsessies zijn behandeld

dus nu aan de orde kunnen zijn, mag ik u verzoeken door te bladeren naar motie 197 en motie 198, wie mag ik het woord geven voor motie onder 197 in zake zeg maar professionele loopbaangesprekken, wie welke microfoon waar? Niemand, dan wijs ik u op het advies van het hoofdbestuur dat het namelijk ontraadt omdat wij verschillende andere manieren hebben om politieke loopbanen vorm te geven ook als zij door omstandigheden hetzij verkiezingen of anderszins plotsklaps halverwege of ergens in het midden zijn gestopt professionele outplacement is niet iets wat onze partij zich zo maar kan permitteren, daar zijn hele goede bureaus voor, maar zorgvuldig omgaan met onze mensen dat kunnen wij wel en dat doen wij ook. Wij ontraden de motie en ik stel voor dat we de motie dan in stemming brengen, 197 techniek? Hij is geopend? Kan ik de stemming sluiten? Ik doe weer een poging, kan de stemming sluiten? Hij is nipt verworpen.

Dan hebben we de laatste motie 198 wederom van Coevorden, is er iemand van Coevorden aanwezig die deze motie zou willen bepleiten, zoniet dan stel ik de laatste techniek voor of iemand behoefte heeft aan stemming, want het advies is om het te ontraden, als niemand behoefte heeft aan stemming dan wordt die geacht te zijn verworpen, niemand behoefte aan stemming? Dan is deze motie verworpen. Daarmee, dames en heren, is het hele agendapunt 7 afgelopen, ik dank u wel en ik geef graag Jan weer de voorzittershamer.

De heer Jan van Zanen; goed, dames en heren, dan gaan wij het huishoudelijk deel doen en dat gaat als volgt. Rekening en verantwoording, agendapunt 1, rekening en verantwoording van het hoofdbestuur over 2005. Dat leidde in de parallelsessie niet tot vragen of opmerkingen met instemming, iedereen akkoord, aldus vastgesteld en besloten. Dan het vaststellen van de hoogte van de contributie over 2006, daar zijn wijzigingsvoorstellen ingediend door de afdeling Son en Breugel en Renkum, in de parallelsessie waren zij niet aanwezig, nou wil ik niet al te beroerd doen er is wel over gesproken en daar is voorgesteld om de adviezen van het hoofdbestuur te volgen en de moties af te wijzen maar ik kijk even wil iemand daar iets over zeggen, is niet het geval, jawel. Waarom was u er niet?

De heer.: omdat Son en Breugel een kleine afdeling is en wij ook op andere deelstukken amendementen hadden ingediend en er moest gekozen worden.

De heer Rogier van der Sande; dat hebben wij ook gedaan, we hebben hem dus afgewezen, maar ik vind het wel fair dat u nog even mag zeggen wat u wilde zeggen, gaat uw gang.

De heer...; het is zo dat het duidelijk is dat een politieke partij zoals de VVD ook geld nodig heeft maar als wij dan lezen dat het zo is dat die last met name gelegd gaat worden op de 65 tot 70-jarige partijleden dan rijzen bij ons de haren te bergen. Het is zo dat nagenoeg iedereen die werkzaam is inderdaad als hij 65 wordt minder inkomen gaat krijgen en dan gaat nadenken wat hij moet schrappen, zo is het nu een keer, het ene abonnement gaat eruit en het andere lidmaatschap. Het is natuurlijk zo dat daar ook de VVD onder kan vallen terwijl wij heel graag zouden willen hebben dat veel 65 plussers wel lid zijn van de VVD. Als u nou het argument geeft dat een algemene contributieverhoging, die dan natuurlijk veel kleiner hoeft te zijn, onmogelijk is omdat er dan misschien leden zouden weglopen dan kan ik u helaas de vraag stellen van denkt u niet dat het zo zou zijn dat er veel meer oudere leden weggaan en daar komt nog bij dat het hoofdbestuur zo vriendelijk stelt dat het een gelijkmatig iets is dat het niet te radicaal is want het wordt toch gelijkmatig ingevoerd, maar u moet zich wel realiseren dat degene die nu dan 65 is en het eerste jaar hier last van heeft van die verhoging hij vervolgens het tweede jaar wederom daar last van heeft omdat die grens precies voor één jaar opgeschoven is.

Het is dus niet zo dat er in werkelijkheid een gelijkmatige verhoging is, nee het is zo dat iedereen die nu 65 is en ouder is die wordt vrijgesteld van die verhoging en iedereen die jonger is dan 65 zal op zijn 65e gaan ervaren dat hij vijf jaar lang die hogere contributie moet betalen.

Tot slot, wij vinden de leeftijd 70 volstrekt willekeurige leeftijd om daar nu wel toe over te gaan wat kan in vredesnaam de reden zijn om 70-jarigen nu daadwerkelijk plotseling zonder dat daar verder overigens aanleiding toe is, je treft het in Nederland ook nauwelijks ergens aan, dan wel minder mogen gaan betalen je zou net zo goed 72 of 68 kunnen invullen, ik geef de vergadering dus dringend in overweging niet mee te gaan met het voorstel van het hoofdbestuur en het hoofdbestuur, maar dat is nu niet direct aan de orde, inderdaad aan te raden om danwel te overwegen de overige leden in de gehele linie omhoog te trekken in de komende jaren danwel eventueel het verschil tussen de boven 65 jarigen en de onder 65 jarigen ietsje kleiner te maken want dat zou op zich een conclusie kunnen zijn als u dat verschil in contributie hoogte te groot vindt.

De heer Jan van Zanen; dank u wel, ik moet u wel zeggen dat ik als u het nu zo zwaar aanzet had ik verwacht dat u hier vanochtend zou zijn geweest want nu gaan we echt de parallelsessie overdoen en dat vind ik eigenlijk niet juist.

Mevrouw van Kerkum die wil vast over dit onderwerp iets zeggen of niet?
Microfoon 1.

Mevrouw van Kerkum; er zijn zoveel parallelsessies kan me niet in zoveel stukjes verdelen, het spijt mij erg.

De heer Jan van Zanen; het spijt mij ook erg dit wordt niet gebruikelijk maar Henny je hebt het woord.

Mevrouw van Kerkum; in grote lijnen ondersteunt Amsterdam het voorstel. Wij vinden het namelijk ook niet juist om één groep te gebruiken om hogere contributie te laten betalen, dat riekt toch ook een beetje naar discriminatie, ik heb daar nog een ander argument voor. De leeftijd van 65 jaar is niet voor niks ooit ingesteld als er nu in de loop van de jaren de AOW leeftijd misschien een beetje omhoog gaat dan zou ik mij kunnen voorstellen dat u zich aan die landelijke trend houdt maar niet nu.

De heer Jan van Zanen; dank u wel, er is nog een spreker begrijp ik? Gaat uw gang.

De heer Karel van de Rest, voorzitter van Renkum; ik kon helaas vanmorgen niet bij die zitting aanwezig zijn.

De heer Jan van Zanen; mag ik even wat zeggen? Dat snap ik heel goed en dat vind ik ook redelijk maar, dames en heren, ik moet wel streng zijn want we hebben nu vanmiddag alle tijd en ik vind u moet uw punt maken, ik heb dat ook vanochtend aangekondigd, maar alstublieft we hebben die parallelsessies niet voor niets als u een zwaar punt heeft zorg dan dat u of iemand anders er is want ik ben nu soepel maar als we onder grote druk zouden staan had u nu een probleem en was het allemaal weggehamerd, u heeft het woord.

De heer Karel van de Rest; ik zal heel eenvoudig een heel kort zijn, korter dan u. Het is zo dat het er nu op lijkt dat u Wouter Bos-achtig aan het graaien bent bij de 65 plussers, dit is graaien en niet zaaien.

De heer Jan van Zanen; het wordt weer prima, penningmeester.

De heer Jan Dirk Smit; ik zou mij even verder willen houden van een vergelijking met Wouter Bos om met het laatste maar even te beginnen. Even in volgorde van de opmerkingen die zijn gemaakt. Er werd gezegd dat wij de lasten onevenredig leggen bij de 65- tot 70 jarigen ik denk eerlijk gezegd het

omgekeerde. Ik denk in het verleden als je ziet hoe die contributie is opgebouwd dat vanaf 65 een halvering van de contributie niet juist is als je dat met de inkomenspositie, vermogenspositie wat je ook wilt aanhalen, vergelijkt, niemand zijn pensioen denk ik hier in deze zaal is de helft van datgene wat hij in zijn werkzaam leven verdiende daarom is die groep wellicht wat onevenredig bevoordeeld en proberen we dat een beetje gelijktrekken.

Ten tweede, invoering zal in ons idee geleidelijk plaatsvinden, als we ineens zouden zeggen we gaan de groep van 65 tot 70 er ineens mee belasten dan krijg je allemaal mensen die nu 66 of 67 zijn en in die regel vallen die gaan dan ineens weer terug en moeten ineens weer het dubbele gaan betalen dat zou niet eerlijk zijn. Wat bedacht is we zullen dat gelijk op laten lopen in de jaren die vooruit schreiden dus de komende vijf jaar gaat dat gewoon mee en er zijn een aantal mensen die blijven wat langer hangen in die hoofdgroep en de lui die nu het voordeel hebben van de gehalveerde contributie die houden dat tot ze 70 zijn en dan gaat het ook.

Als u zegt waarom 70, ja daar is geen regel voor als u zegt we houden de leeftijd aan die meneer Tabaksblad gebruikt dat je niet ouder mag zijn om commissaris te worden dan moeten we 72 gebruiken, ik weet het niet het is een betrekkelijk arbitraire keuze maar wij vonden 70 mooi rond getal.

Het verschil, dames en heren, tussen de oude situatie en de nieuwe situatie is dat betrokkenen per maand in plaats van, zeg ik even uit mijn hoofd, €4,50 of € 4,60 per maand gaan ze € 7,00 in de maand betalen en als u hier een consumptie hebt genoten dan zult u zien dat u voor dat verschil waarschijnlijk één biertje kunt kopen dat is wat het per maand scheelt. Ik zou dus gaarne het voorstel willen zien aangenomen en hoop toch voldoende argumenten te hebben gegeven om de zaak niet af te lasten.

De heer Jan van Zanen; algemeen secretaris?

De heer Marco Swart; een ander deel van de achtergrond bij dit voorstel is ook dat vroeger toen deze contributiegrens werd gelegd het niet simpelweg een kwestie was van inkomensbeleid want we hebben een faciliteit in het reglement die blijft ook bestaan voor mensen die om financiële redenen problemen hebben met de contributie. Maar toendertijd, en dit is een hele oude regeling, was het beeld ook als mensen eenmaal 65 worden dan gaan ze kalmer aan doen dan kijken ze niet alleen naar abonnementen maar dan worden ze ook minder actief dan blijven ze eigenlijk alleen maar lid van de VVD bij wijze van steunbetuiging en dan doen ze niet zoveel meer.

Als u de afgelopen dagen, en ook de afgelopen weken als je in het land komt, om je heen kijkt dan zie je dat dat beeld van de oudere Nederlander voor geen meter meer klopt, daar zijn we hartstikke blij mee, die leden boven de 65 die zijn net zo goed actief als de leden daaronder dat juichen we toe maar dat betekent dus ook dat die leden in dezelfde mate gebruikmaken van partijfaciliteiten, beroep doen op voorzieningen ook hun moeten we gewoon alles toesturen voor een ledenraadpleging dat doen wij graag maar het wordt wel een beetje gevaarlijk als die groep heel groot is, en die groep is relatief groot in de VVD, en die kosten gaan dus de komende jaren gewoon blijven bestaan en vervolgens in de contributie daar wel een enorme daling in zit dan groeit er iets scheef en dat moeten we met elkaar niet laten gebeuren dat is verantwoord financieel beleid en daarom doen we dit voorstel, er is dus helemaal geen sprake van willekeurig grabbelen, er is over nagedacht hoe we op een redelijke manier de lasten van datgene wat we in de partij met elkaar doen ook met elkaar kunnen dragen.

De heer Jan van Zanen; ik stel voor, omdat we er vanochtend ook over gesproken hebben, om één van de amendementen het maakt me niet uit van welke afdeling Son en Breugel in stemming brengen en dan kijken hoe het gaat en dan wordt het verworpen of niet. Dus ik stel voor te gaan stemmen over het amendement Son en Breugel als u daar voor bent dan schrappen we het en als u daar tegen bent dan stemt u tegen. Ik stel voor te stemmen, kan dat techniek? De stemming is geopend. Kan ik de stemming sluiten? Mevrouw Prins.

Mevrouw Prins; u geeft namelijk het voorbeeld net andersom aan, we hebben steeds tegen gestemd op het moment dat wij een motie of amendement niet wilde aannemen en nu formuleert u net andersom dus het lijkt mij juist om de stemming even opnieuw te doen.

De heer Jan van Zanen; nou ja prachtig. Wat ik had bedoeld te zeggen, ik hoop nou dat het in één keer goed gaat, als u voor het amendement stemt als u het met dit amendement eens bent stemt u voor, als u tegen het amendement stemt stemt u tegen, dan stemt u dus op twee en wij zijn er tegen. Kan de stemming opnieuw? Kan ik de stemming openen, stemming is geopend. Kan ik de stemming sluiten? Stembureau, Frans Bevers kan ik de stemming sluiten? Kan dus niet Floris, jij moet zelfs de schijn niet op je willen laden dat weg met die stempasjes je hebt er maximaal drie. Floris, laat die mensen dan even komen, kunnen we Frans kan ik hem sluiten? Dank je wel Frans, stemming gesloten. Het is verworpen daar zijn wij natuurlijk blij mee en

dat geldt dan ook, stel ik voor, voor dat andere amendement afdeling Renkum, 7030 is helder, verworpen ook.

Dan aan de orde benoeming financiële commissie van drie leden voor het verslagjaar 2006 er zijn geen leden voorgedragen dat betekent dat de kandidaten namens het hoofdbestuur gesteld benoemd verklaart worden dat lijkt mij ook, de parallelsessie is het daar ook mee eens.

Dan het vaststellen technisch advies kandidatenlijsten, daar waren ook voorstellen voor ingediend en ook besproken vanochtend in de parallelsessie. Dat is eerst het amendement van de afdeling Amersfoort ontraden, dat werd door de parallelsessie overgenomen kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval, aldus verworpen en besloten dus. Dan het technisch advies Eerste Kamer daar is een amendement door de afdeling Dalfsen op ingediend daarvan heeft het hoofdbestuur gezegd laten we dat overnemen de parallelsessie was het daar unaniem mee eens, is dat bij u ook het geval? Aldus besloten. En dan is er nog een amendement van de afdeling Amersfoort om weer, dat is 5, een zin te wijzigen, dat is ook door ons ontraden en ook vanochtend door de parallelsessie als zodanig overgenomen, u bent akkoord dat we dat zou afwikkelen? Aldus besloten. Dan, dames en heren, de rondvraag er waren vanochtend geen rondvragen voor het huishoudelijk gedeelte maar ik wil ruimhartig zijn, de penningmeester.

De heer Jan Dirk Smit; niet zozeer wellicht een vraag maar een mededeling zo aan het einde van de vergadering is misschien aardig voor allen om te weten dat inmiddels het ledental weer stijgt en we zijn anderhalf 1500 leden rijker sinds 1 januari.

De heer Jan van Zanen; dames en heren, andere rondvragen? Meneer, microfoon 2.

De heer Erwin Hoogland, van de afdelingen Wiering Enter; ik spring eigenlijk aan op de kreet van het ledental stijgt en ik hoor net de algemeen secretaris zeggen van als iemand in financiële problemen komt dan kunnen bepaalde regelingen getroffen worden zodat we geen lid verliezen. Dan stemt het mij uiterst triest dat ik een geval heb in mijn afdeling die een brief geschreven heeft aan het hoofdbestuur dat hij een financieel probleem heeft, daar wist ik trouwens niet vanaf maar oké dat is gebeurd, en hij krijgt dus als antwoord bedankt voor uw lidmaatschap en tot ziens en dat vind ik erg jammer.

De heer Jan van Zanen; ik ga ervan uit, heeft u het bij u want dan gaan we dat regelen.

De heer Erwin Hoogland; ik heb die brief bij mij hij is ondertussen weer lid want ik heb dat via via te horen gekregen en ik heb persoonlijk met hem gesproken.

De heer Jan van Zanen; maar dat is dus niet de bedoeling he, penningmeester.

De heer Jan Dirk Smit; er zijn ik denk in de loop van het jaar ongeveer op twee handen te tellen een aantal mensen die wij betitelen als schrijvende gevallen die brieven sturen en zeggen dat ze na vele tientallen jaren lidmaatschap om wat voor reden dan ook de contributie niet meer kunnen betalen en over het algemeen wordt die situatie naar behoren afgehandeld en blijven die mensen lid en als dit dan ook zo'n geval is, ik zal uitzoeken wat het is waarom er zo'n brief is gekomen, maar het is niet de enige keer maar we houden dat een beetje gedeisd maar wij zeggen ook niet over wie dat gaat steeds maar er zijn van die gevallen en dan worden die naar behoren afgehandeld.

De heer Jan van Zanen; dank u wel, meneer van Schie microfoon 1.

De heer van Schie; voorzitter, dank u wel. De penningmeester gaf even de opening die ik nog nodig om een opmerking te maken over die nieuwe leden. Nog even terugkomend op het vorige congres, wat was het toch leuk geweest als deze leden hadden mogen stemmen in onze ledenraadpleging voor het lijsttrekkerschap en wat is het toch jammer dat dat niet mag want de Mark factor had dan toch weer leuk tot zijn recht kunnen komen, dank u wel voorzitter.

De heer Jan van Zanen; dat is geen rondvraag, microfoon 3.

De heer Schellekens; voorzitter, even een vraagje in het kader van de communicatie. Wat net al gesteld werd met de beantwoording van de brief, het komt vaak bureaucratisch over en ik hoor vaker klachten van ik krijg maar geen antwoord. Ik wil dat niet verbijzonderen maar ik wil daar graag als ik dat hoor dat doorgeven en daar in zijn algemeenheid aandacht voor vragen.

De heer Jan van Zanen; dank u wel, dat heeft ook de heer Verbeek, is die er nog die heeft die vraag overigens niet gesteld, is dat meneer Verbeek uit

Almere. Is die al weg nou ja bij deze voor de notulen. Punt helder, zowel de politiek, als de vrijwilligers hier, als de Laan het hoort ieders intentie te zijn als er vragen worden gesteld vanuit onze achterban dat er gewoon netjes wordt geantwoord ook al is het nee. Laatste rondvraag microfoon 1 gaat uw gang meneer.

De heer...; dank u wel voorzitter. Ik wil nog even terugkomen, ik doe het niet met plezier, op de lijsttrekkersverkiezing zoals die gaat met betrekking tot de stemming. Ik wil ook niet terugkomen op datgene wat gezegd is het staat in de regels dus we doen het zo maar ik zou er toch bij het hoofdbestuur op willen aandringen om in het vervolg duidelijkheid te scheppen dat een ieder lid maar één keer een stem kan uitbrengen, daar zijn voorzieningen voor. Ik heb hier in het publiek u al eens aangeraden om het systeem van de waterschappen te gebruiken dat is inmiddels beloond met de Public Service Award van de Verenigde Naties zodat wij in het vervolg echt maar één stem kunnen uitbrengen want als dit zo blijft dan ga ik in het vervolg ook mijn stem schriftelijk uitbrengen en als ik halverwege de rit spijt krijg dan ga ik dat via Internet doen, maar dat is natuurlijk niet de bedoeling voorzitter, dus graag in het vervolg duidelijkheid scheppen en desnoods de regels aanscherpen, ik dank u.

De heer Jan van Zanen; dank u wel, zoals ik gister door te knikken naar lijsttrekkerskandidaat Rita Verdonk heb gedaan, dat heeft u ook allemaal gezien, wij blijven er nu bij, ik ga er nu niet verder weer op in u heeft het ook waarschijnlijk overal gehoord, maar ik heb gisteren dus toegezegd, het is goed dat u me dat opnieuw hier vraagt dan ligt het ook vast, ik heb toegezegd zodra de verkiezingen voorbij zijn in deze ronde gaan we dat allemaal goed bekijken en zullen we ook deze suggestie meenemen. Een eerste suggestie rond de communicatie en een tweede is van of we toch weer opnieuw naar het alleen maar digitaal of alleen maar post stemmen zouden moeten overgaan maar niet nu, maar dank voor de suggestie, ik zeg u toe wij komen daarop terug. Wie nog meer, dat is niet het geval.

Dan benoeming leden hoofdbestuur. Ik ben herbenoembaar nog één keer er is geen andere kandidaat daarmee ben ik bij enkelvoudige kandidatuur herbenoemd, pardon gaat dat fout? Nee, ik heb dat al besproken met haar schat, volgende termijn van drie jaar punt.

Mevrouw Ine Adema; dames en heren, beste Jan, namens het hoofdbestuur wil ik toch nog een paar woorden tot jou richten wees niet ongerust het zal niet veel zijn maar wij vinden het toch eventjes nodig. Want Jan, de manier

waarop jij als vrijwilliger, laat ik dat ook eens benadrukken, altijd klaar staat voor deze partij grenst aan het onwaarschijnlijke. Je doet dat met passie, gedrevenheid met aandacht natuurlijk voor de grote lijnen en de problemen, nou dat die er zijn dat hebben we ook wel weer gemerkt de afgelopen tijd en ik weet dat je daar veel aandacht aan besteed en ik weet ook dat je veel tijd en aandacht besteedt aan de tweede individuele mails en telefoontjes van onze leden. Daarnaast weet je altijd bruggen te bouwen daar waar dat nodig is.

Wij als hoofdbestuur hebben daar buitengewoon veel waardering voor. Jan, wij vinden je een geweldige voorzitter van ons hoofdbestuur en zijn blij dat je als voorzitter ook de komende tijd je wilt inzetten voor onze partij en ter aanmoediging, want je hebt nog een tijdje te gaan, daar zijn we dus blij mee, hebben wij een kistje wijn gekocht en gefeliciteerd met je herbenoeming, zet hem op.

De heer Jan van Zanen; dank u wel mevrouw de vice-voorzitter, zoals eerder gezegd ik heb niet altijd de regie helaas. Ik feliciteer van deze plek Gert Scholtes die vandaag is gekozen tot algemeen secretaris, Gert we kijken uit naar de samenwerking ik heb ook vanmiddag al gezegd de twee medekandidaten hulde dat zij ook hun nek hebben uitgesproken dat zij het hebben willen doen, Gert is vanmiddag benoemd en Gert kom hier zo meteen maar heen even symbolisch maar we gaan er wat van maken en maandagavond mag je aan de bak dan is het eerste hoofdbestuur, gefeliciteerd. En dan wil ik nu graag iets zeggen tegen de afscheidnemende algemeen secretaris.

Dames en heren, het wordt nooit meer als vroeger, het zal vreemd zijn achter deze tafel, vrijwilliger pur sang Marco Swart. Bescheiden, vasthoudend als hij eenmaal iets in de kop heeft dan gaat het er niet meer uit en een man die zoveel ruimte inneemt achter die tafel met al zijn spullen dat de eerste bezuinigingsmogelijkheid van onze penningmeester is Marco weg volgende keer een halve tafel, als al die protheses van Marco zijn verdwenen dan kan dat. Vandaag, dames en heren, nemen we afscheid van onze algemeen secretaris, Marco Swart. De man die de gave bezit om politieke moeilijkheden en gemakkelikheden, politieke kansen, politieke problemen op te lossen door middel van statuten en reglementen, hij is het levende bewijs dat statuten en reglementen geen dode letters zijn maar een politiek instrument waar je als politieke partij gebruik van kunt maken en soms ook gebruik van moet maken.

Marco gaat nu weg na zijn reguliere zes jaars termijn, we zien hem allemaal node vertrekken en dat geldt ook voor mijn collega's. Ik denk ook dat de partij

hem node ziet vertrekken, vraagbaak, geheugen van het hoofdbestuur en van de partij als geheel, de technische Tom Poes van het hoofdbestuur. Jouw Wizzkid benadering van amendementen onnavolgbaar, amendementen, visiedocumenten en technische adviezen zijn bewonderenswaardig, we hebben daar ontzettend veel aan gehad en niet alleen wij maar u ook en ook in de regio.

Overigens denk ik dat we ook na vandaag, in ieder geval als hoofdbestuur, het lid van de VVD Swart nog weleens zullen raadplegen. Ik heb niet verteld, dames en heren, hoeveel amendementen Marco in die zes jaar behandeld heeft maar het zijn er duizenden en duizenden geweest en overigens heb jij je ook in het verleden, maar wie weet ook in de toekomst, bewezen dat je er zelf ook wat van kunt van die amendementen en die moties want aan de amendering van het liberaal manifest in 1980 1981 heb je zeer actief en intensief meegedaan. Uit die tijd stamt overigens ook onze persoonlijke eerste kennismaking we hebben veel gedaan in de JOVD. Je hebt ook daar je sporen verdiend, je bent ook daar hoofdredacteur van de Driemaster geweest, hoofdbestuurder en je bent tot op de dag van vandaag, en dat mag ook wel gezegd worden ik ben daar zeer jaloers op, lid van de verdienste van de JOVD.

Als overtuigt liberaal ben je ook actief in de politiek geweest, actief politicus, in Enschede ben je twintig jaar actief geweest als raadslid, fractievoorzitter en wethouder cultuur en ICT waren daarbij onder meer jouw portefeuilles, portefeuilles die jouw zeer na aan het hart lagen en ik vermoed ook liggen, volgens mij zijn er weinig uren per dag dat je dat ding niet voor je hebt staan. Die voorliefde voor cultuur kwam ook tot uiting in jouw kunstzinnige, ik weet niet hoe zo'n ding heet dat moet je zo maar even zeggen, jouw kunstzinnige hebben bedacht wielklem, ijzeren gordijn, schotelantenne of welke benaming we daar ook aan geven die jij om je hals geklemd hebt en je hebt er geloof ik 18 van in verschillende kleuren, ik wist dat helemaal niet hoor maar de laatste keer hoorde ik dat en toen dacht ik ik zeg het nu.

We zien je niet graag vertrekken maar ik denk dat Ada jouw wel graag wat vaker wil zien. Ik geef je nu graag namens de partij terug aan Ada in de wetenschap dat je zeker niet verloren gaat voor onze partij. Dank voor de humor, dank voor de vasthoudendheid, half dank voor de soms onverzettelijke drang om aan je eigen standpunt en dan niet eens inhoudelijk maar over een bepaald punt van de organisatie erdoor te halen. Ik heb gemerkt, en voor Marijke geldt dat nog langer, dat met zo'n hoofdbestuurder, zo'n inzet en zo'n samenwerking ook met de Laan ja die moet je eigenlijk in een gouden lijstje zetten want de uren, dagen, maanden

jaren die jij aan onze organisatie landelijk en regionaal heb besteed zijn je niet voor te stellen en dat allemaal, ik begon ermee en eindig ermee, op een bescheiden en vasthoudende wijze. De partij is je heel veel dank verschuldigd het is daarom dat ik met heel veel genoegens jouw namens de VVD de Thorbecke penning overhandig.

En de oorkonde is bekrachtigd door de nieuwe algemeen secretaris we hadden er drie van, Marco is aan het woord, het laatste woord.

De heer Marco Swart; ja, dat is nu altijd het moeilijke als je het laatste woord hebt want dat ben jij eigenlijk ook niet gewend dat ga je ook vandaag ook niet echt toestaan, dat weet ik nu al, dat hoort ook bij een rol als voorzitter. Op zichzelf is het een voorrecht geweest om deze zes jaar voor de VVD te mogen werken. Ik heb mij geen moment verveeld het zijn denk ik buitengewoon spannende jaren geweest en ik heb van ontzettend veel zaken natuurlijk het verdriet en de ellende mee mogen beleven maar ik heb ook gezien hoe we er met elkaar bovenop gekomen zijn. Ik heb allerlei teams gezien die de sterren van de hemel speelden in het kabinet, in de fracties, Eerste Kamer, Tweede Kamer, op allerlei plaatsen in het land ik wil één fractie noemen die wat minder in de schijnwerpers staat maar waar ontzettend hard wordt gewerkt en waar verbijsterende prestaties worden geleverd want Jan zegt allerlei dingen over mij maar ik heb de afgelopen jaren ontdekt hoe verschrikkelijk hard er gewoon door de mensen op het algemeen secretariaat voor deze partij wordt gewerkt.

Als je praat over het verwerken van amendementen dan herinner ik mij dat het vorig jaar in Groningen, het was hartstikke warm, maar dat we tot vier uur 's nachts gewoon met mensen die dat gewoon voor de zaak doen daar niet eens over praten dat hoef je niet te zeggen maar gewoon zorgen dat het rondkomt zodat we de volgende dag verder kunnen. Tal van situaties waarvan je dacht oei daar komt een probleem aan en dan blijkt dat we daar wel over nagedacht is en dat mensen het ook wel zelf hebben opgelost, dit is een fantastische ploeg en ik hoop Gert, en ik weet eigenlijk wel Gert, dat jij daar fantastisch ook voor zult zorgen en dat moet ook.

Ik heb ook ontdekt wat een enorm rijke partij dit is want dit is een partij van rijkdom en dat gaat niet over de centen, want dat valt echt wel mee, ik begrijp die discussies over de contributie ook, wij zijn een partij ongelofelijk rijk aan talenten. Overal in het land kom je mensen tegen die vol enthousiasme, vol ijver, bezig zijn met die partij en voor die partij en dan denk ik niet eens zozeer aan al die mensen die iedereen wel in de krant ziet staan en die je achter

microfoons en op schermen ziet maar gewoon, ik mag niet meer zeggen gewone leden want dat zouden we vermijden, maar laat ik zeggen leden zonder bijzondere verantwoordelijkheden en dat klinkt eerst alsof het dan negatief is maar de afwezigheid van die bijzondere verantwoordelijkheden dat zijn nou juist de mensen die die verantwoordelijkheid als lid ten volle hebben en ook ten volle nemen en wat ik fantastisch vind van de periode die we vanaf 2002 met elkaar zijn ingegaan is dat deze partij de VVD, als het gaat om haar eigen organisatie, precies heeft gedaan wat we ook tegen die samenleving zeggen je moet gewoon zelf de handen uit de mouwen steken, zelf je lot in handen nemen en dan kun je met elkaar gewoon de boel weer opbouwen dat is wat we met elkaar hebben gedaan, we hebben geen commissies ingesteld, we hebben geen organisatie bureaus ingehuurd we zijn gewoon met de ideeën van de leden dat waren er tientallen, op een goed moment zelfs honderden, aan de slag gegaan er zijn 18 voorstellen met elkaar bedacht die zijn hier aanvaard en ik kan u trots melden als volgend jaar de verkiezingen zijn geweest dan zijn ze alle 18 uitgevoerd.

Tot nu toe merkte de buitenwereld daar niet zoveel van, de afgelopen weken zag je opeens het muntje vallen van hé er is wat veranderd bij de VVD, Jan Dirk heeft ook al gezegd ja er komen ook weer nieuwe leden bij, dat hebben we met elkaar gedaan dat is niet van bovenaf gekomen dat hebben we van onderop met elkaar opgebouwd en ik word dus nu ook gewoon lid zonder bijzondere verantwoordelijkheden maar dat is een verantwoordelijkheid die ik heel graag op mij neem.

De heer Jan van Zanen; dames en heren, het was een bewogen week waar de rede en emotie met elkaar streden. Het was goed gisteren, het was goed vandaag. Ik realiseer me dat we er nog lang niet zijn maar ik weet wel dat vandaag en gisteren op weg naar die verkiezingen van maart 2007 en mei 2007 de bodem is gelegd voor die veerkracht waar ik op rekende gisterenavond. Ik dank u opnieuw voor uw vertrouwen, ik reken op uw ondersteuning en uw hulp en uw inzet en dat u er was en tot op nu vind ik echt geweldig.

Ik zou op dit moment een applaus willen vragen voor het licht, het geluid, de muziek, de catering, de mensen van de Laan want het was weer fantastisch georganiseerd.

Dames en heren, wel thuis, blijf van elkaar en de VVD houden, de vergadering is gesloten.